

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్ న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 2-వ తేది శనివారము } No 156
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ ఆక్షయనామనామవత్సర భారతపదమాన బహుళ ఏకాదశి. } సంచిక ౧౫౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గాఢవాడిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో పహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

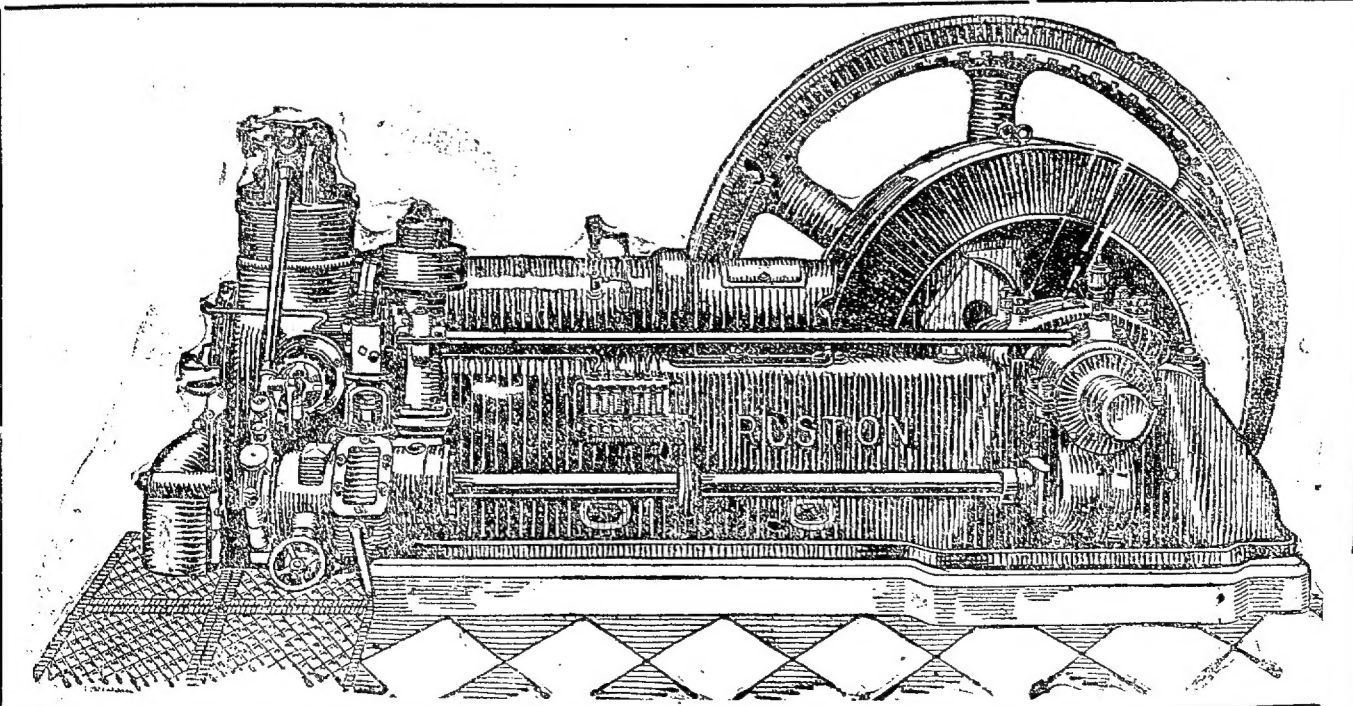
అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీది, మ ద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ది ర స్టన్ క్రా డ్ ఆ యి ల్ ఎం జి ను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రోక్, మాగ్నెటో,
మున్న గునవి లేవు.

పోయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూ నె చా లును.
కొద్దినూ నెతో పనిచేయును.
చతురతనమియు ఉండ
న వ న ర ము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

(388)

మద్రాసులో ఫోల్ ఏజెంట్లు:—మాస్సి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:— Imperial Telegraph College, Delhi

3 క్షీరబలాత్మకము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. సమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

ఆయుర్వేదాపధరత్నాకరమ్

అపూర్వ ఆత్మద్యుతగ్రంథము రు 3-0-0 ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రాశిక రు.1. ఆయుర్వేద భూషణ వివరణ శ్రీ సాధ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046 ఏ. యమ్. ఏ. సి. లెజవాడ.

ఏజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును షేక్ యింతును విక్రయించుటకు యోజంట్లు కావలెను. మంచిమీషన్ యియ్యబడును. షేక్ యింతు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో నున్నది. షేక్ యింతు ఫౌంటెన్ పేనాతో చక్కగా ప్రతి హిందువుయొక్కాక మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు. Apply to:— SHINE INK WORKS LTD., BEZWADA 2473

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారుకారులను నడపుటకు, అందుకు సంబంధించిన మోటారుజను పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. 882 ప్రాప్యేక్షకులకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. Principal SKI RAM MOTOR SCHOOL (Recognised by the Govt.) The Best Equipped Motor School Walajah Road Tel. 3444 Madras

స్త్రీలు గర్భములు

యనుప మూలపట్టాలు, టీ. చట్టాలు, గుండుకంబులు, చదరకంబులు, యనుపపాటాలు, కీలపీపాయలు, కలాయి ఇంకర తగుళ్లు, కలాయి వేలి ముళ్లకంబులు, యిక్ సాత్పేడడు మెటలు, సిమంటు, కలాయిగొట్టాలు, యనుపగొట్టాలు, రైను మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి కక్కునధరకు విక్రయించెదము. 8182

శ్రీకృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ, 825, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు.

దిహిమాలయా భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ జననమృత మైన

భీమాకంపెనీ హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌసు స్క్వేర్, కలకత్తా. సరసమైన ప్రీమియములు యింత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమాకంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములులేవని యిండియా యంతట మెప్పువడసినది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్న మెంటు హామీ బాంధులలో నున్నది. ధారాశ్రమైన కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. వలయువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. ఆరాధ్యుల మూటయ్య ఏజంటు, సామర్లకోట తూర్పు గోదావరిజిల్లా. 8091

ఫోర్టు సెంటుజారి గజెటు

(ముంగళవారం, సెప్టెంబరు 28)

పబ్లికేషన్లు

ఇ. గ్రీను వి. సి. ఎన్. గారిని అభివృద్ధికాని అందరు క్రెడిటర్లుగా నియమించిరి.

ఈదిగువవారి బెంచి మేజిస్ట్రేటులుగ నియమించిరి:— టి. మునిరావులునాయుడుగారు, తిరు త్తన. ఎం. కృష్ణరావు గారు, గుత్తి.

స్థానిక స్వపరిపాలన కాళు

ఎం. వి. రంగనాథం పంతులుగారిని గంజాముజిల్లాబోర్డు సభ్యునిగ నియమించిరి.

పి. రాజాగారిని కర్నూలు మునిసిపలసభ్యునిగ నియమించిరి.

మేజరు ఫెడెరిక్ సి. ప్రేజరుగారిని మదరాసు ఆస్పత్రి యందు నియమించిరి. అటుపిమ్మట విశాఖపట్నం ఆస్పత్రి నూ పర్సంటుగ నియమింపబడిరి.

యు. సంజీవరావుగారిని గుంటూరునుండి విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగ మార్చిరి.

చీరాల పురపాలక సంఘసభ్యులుగ జె. పాపయ్యగారు, గంగి శంకరయ్యగారు యెన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యీ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:— డి. బి. కె. నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, చావలి రామస్వామయ్యగారు, కె. కేశవ రామమూర్తి నాయుడుగారు, వై. కామేశ్వరరావుగారు.

హుస్సేల పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యీ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:— ప. త్రికొండ శేషప్పచెట్టిగారు, ధర్మసాగర అయ్యప్పగారు, జె. పంపన్నగారు, ఎం. ఎన్. వెంకటస్వామి గారు.

మచిలీపట్నం పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యీ దిగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:— వి. సి. రామయ్యనాయుడుగారు, రా. సా., పి. వెంకటరంగయ్యగారు, పురాణం మారి శాస్త్రిగారు, ము. వీరభద్రయ్య పంతులుగారు, మేకు ఇమాము సాపేలుగారు, కీలము కార్తివీయనగారు, కీలం జగన్నాథ రావునాయుడుగారు.

ప్రొద్దుతూరు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ పి. పి. పుల్లారెడ్డిగారు, జె. చిన్న నుబ్బయ్య చెట్టిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యీదిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:— కె. అప్పలస్వామిగారు, ఆర్. రాఘవరామ రావుగారు, కోటం శెట్టి అప్పలస్వామిగారు, వాసిరెడ్డి రామలు గారు.

విశాఖపట్నం పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యీదిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:— పి. నరసింహంపంతులుగారు, భవిషిపాటి తిమ్మయ్యశాస్త్రిగారు, వ్యాపతి రంగమస్వామిగారు, జి. జగన్నాథరాజాగారు, పి. నరసింహరావు పంతులుగారు, మార్వాడుల దక్షిణామూర్తి పంతులుగారు, బి. వెంకటరమణమూర్తి గారు, ఎన్. వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు.

విజయనగరం పురపాలక సంఘసభ్యునిగ యేమారి నర సింహం పంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాకాళు

కడపజిల్లా నెకండి విద్యాబోర్డు సభ్యునిగ రెవ. వైటు గారిని (జమ్మలమడుగు) నియమించిరి.

మదరాసు ప్రాథమిక విద్యాచట్టము ప్రొద్దుతూరు ముని సిపాలిటీయందు 1927 ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి అమలునకు వచ్చును.

స్థాయికాళు

జయంతి శ్రీ రామమూర్తి పంతులుగారిని లెజవాడ జిల్లామునసబుగ నియమింపబడిరి. అచ్చటనున్న కె. కల్యాణస్వామిగారు గుంటూరు సబుజిడ్జిగా మార్చబడిరి.

ఇ. నాగభూషణంగారు కడప శిరస్తదారు విజయనగరం జిల్లా మునసబుగ నియమింపబడిరి. వి. వెంకట శేషగిరి రావుగారు విజయనగరం ప్రిన్సిపలు జిల్లామునసబుగ నుందురు.

అభివృద్ధికాళు

ఎన్. పి. పెరుమాళ్ పిల్లగారిని సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రార్లవద్ద పెర్సనలు అసిస్టెంటుగ నియమించిరి.

ఈదిగువ పేర్కొనబడినవారిని ఆయా జిల్లాలలో సహకార సంఘముల గౌరవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లగ నియమించిరి:—

అనంతపురం:— హ. శివరావుగారు, సి. రంగనాథయ్యంగారు, రెడ్డి నరసప్పగారు, ఎల్. భీమశేష రావుగారు, ఎల్. రామచంద్రరావుగారు, ఎ. కృష్ణమూర్తిరావుగారు, ఎల్. గంగాధరశాస్త్రిగారు, సి. రంగారావుగారు, కె. కొండారెడ్డిగారు, పి. వెంకటరావుగారు, జి. వెంకటరావుగారు.

బళ్లారి:— ఆర్. ఎం. గొడుగూరు, ఎం. తాండవరా య మొదల్యారుగారు, జి. ఎం. గవయ్యగారు, ఇ. వాసుపాలప్ప గారు, ఎ. డి. తేండు మొదల్యారుగారు, వి. తాతారావుగారు, బి. వెంకటప్పగారు.

చిత్తూరు:— శేషగిరిరావుగారు, ఎం. వెంకటరామ్మయ్యగారు, ఎ. వి. నుబ్బరావుగారు, టి. దొరస్వామిరెడ్డిగారు, ఎన్. నారాయణరెడ్డిగారు.

కడప:— రెవ. ఎం. ఇబ్రహీము, రెవ. వై. టు, సి. శేషగిరిరావుగారు, ఎ. పరిశురామరావుగారు, పి. శేషచార్లు గారు, ఎం. సి. నూరరెడ్డిగారు.

గంజాము:— డి. ఆకులునాయుడుగారు, పి. వెంకట రమణయ్యచెట్టిగారు, బోట్ కృష్ణమహాపాత్రగారు, జగన్నాథరావునాయుడుగారు, డి. వి. కృష్ణం పాత్రగారు.

బి. వెంకటరామమూర్తి పంతులుగారు. నిత్యనందరా మగారు, రా. సా. ఎం. వి. పంతులుగారు, పి. వీరభద్రస్వామి గారు, ఆర్. జీవందాసునాయుడుగారు, సయ్యదుఅమీరుఅలీ సాపేలుగారు, నరసింహంపంతులుగారు.

తూర్పుగోదావరి:— చి. శేషగిరిరావు పంతులుగారు, వి. కామేశ్వరరావు పంతులుగారు, యు. నీతారామచంద్రం పంతులుగారు, ఎ. నరసింహంగారు.

పశ్చిమగోదావరి:— పి. భానుమూర్తి పంతులుగారు, ఖా. సా. ఎం. అబ్దులు రహీమాను సాపేలుగారు, హ. లక్ష్మీ నరసింహరావుగారు, టి. భీమేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఎల్. వెంకటసుబ్బరాయుడు పంతులుగారు.

గుంటూరు:— జింక వెంకటసుబ్బరావు పంతులుగారు, పి. వి. హనుమంతరావు పంతులుగారు, జి. సింహాచలం పంతులు గారు, కె. వెంకటరావు పంతులుగారు.

ఎం. కృష్ణరాజాగారు, పి. వి. కృష్ణయ్యచాదరిగారు ఎం. గోపాలకృష్ణయ్య పంతులుగారు, పి. అనంతరావుగారు, రెవ. జి. ఆర్. హాపుగారు.

కృష్ణా:— వి. శ్రీరామలుగారు, జి. వెంకటరత్నం పంతులుగారు, అ. శ్రీ కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు.

కర్నూలు:— జవాబుముర్తుజా సాపేలుగారు, జి. నాగిరెడ్డిగారు, ఎన్. నరసింహులుగారు, ఎం. తింబుస్వామిపిల్లె గారు, రెవ. ఎం. ఎలియసు, కె. రామస్వామిఅయ్యంగారు.

మచిరాను:— రా. సా. వి. భర్మలింగం పిల్లెగారు.

నెల్లూరు:— పి. వి. కృష్ణయ్య పంతులుగారు, ఇ. నుల్లా నుసాపేలుగారు, ఓ. విశ్వనాథరావు పంతులుగారు, డి. మధ్వాచార్లుగారు, వి. అప్పరావుపంతులుగారు, ఎ. నారాయణ రావుగారు, కె. వీరస్వామిరెడ్డిగారు, డి. సావిదాసుఅవధరం.

విశాఖపట్నం:— పి. శ్రీరామలునాయుడుగారు, బి. నూర్యనారాయణపంతులుగారు, కె. వి. నరసింహంపంతులుగా రు, ఎం. ముసాలి నాయుడుగారు, జి. గౌరినాయుడుగారు, ఎం. శ్రీరామమూర్తిపంతులుగారు, డి. సాంబశివరావుగారు, జి. వి. నుబ్బరావుపంతులుగారు.

కావలెను

సాం పదాయ వెల్నాటి కుటుంబమునకు చెంది మంచి ముఖవర్చస్సును, సాంవర్ధనతీర్ము నగు యుక్తవయస్సువచ్చిన కన్య నెల ఒక్కంటికి రు 150 లకు వైన సంపాదించుచున్న 80 సంవత్సరములు గల సాంపదాయ వెల్నాటి బ్రాహ్మణున కు కావలెను.

వివరములకు యీ దిగువచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

C/o ఆంధ్రపత్రిక

తపాలపెట్టె నెంబరు 212

మద్రాసు.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియాల్వై

ఇన్సరన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

పాలిసిగలవారికి ఇన్సురెన్స్ బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

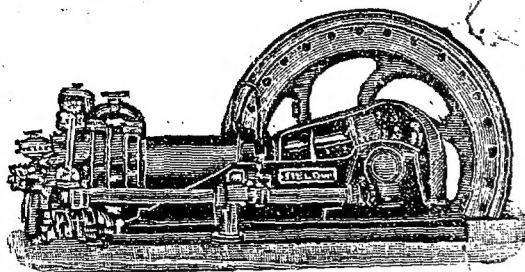
1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1922 నుండి రు 1000 కి పంిగు 1 కి రు 5 యలకు బదులు రు 10 చొప్పున ఇన్సురెన్స్ బోనసు పెచ్చించి, చెల్లించవలసినట్లు కంపెనీ ఆక్యుయరిగాను పిపార్సుచేసినట్లు యిందుమూలకముగ ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియజేయవలెనని.

బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మనందుగల ఫిరకమునకు, అభివృద్ధి నిదర్శనము లని పాలిసి దారులు సంవత్సరముతో గ్రహించుదురు. (1884)

ఫీలింగు క్విక్ స్టార్టింగు శిమిడిశలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండే నిమిషములలోనే పరయిజర చల్లని శిమిడిశుండగనే ప్రార్థులగును. కొలుస్తూరింగు యింజనులకు వుండే అపాయములు దీనికిలేవు. లోడ్లుగుటలో గాని చమురుఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుచు రిపేర్స్ లేకపోవుటలో గాని, దీనిని మించిన యింజను యీమాక్యెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులన్నూ, మిక్కిలి పెంపరుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ అయివున్నవి. వేలకొలది అతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు

అతి సరసము 6 మొదలు 75 గుర్రముల వరకును ప్రాకులో సిద్ధముగా యున్నది.
బ్రాంచి:—మెయిన్ రోడ్డు, సోల్ యేజర్స్:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 586 విజయనగరం. 12, తిలయచెట్టిపేడి, మదరాసు.

పింటి నాశముతోటా తుపాకి గుప్పెసద్దముగ కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు సరసము. క్యాటలాగు ఉచితము.

నానావిధముల నాల్వార్లు 8068

ఆరు లేక ఐదుతోటా యెక్కువని.

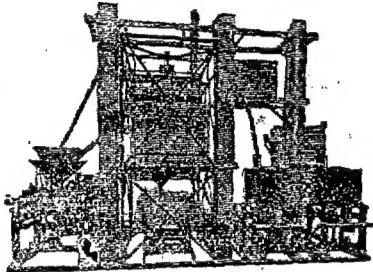
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

న ము 3౨, 3౩, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి వేలలో పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరకును. (8068) యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఎఫ్. హెచ్. శూప్టుల్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

బియ్యపుమిల్లు ఎంజినీరులు, హంబర్గు

సెలెక్ట్ కలెక్టర్ య్యము, పప్పుమిల్లులయందు స్పెషల్ లిఫ్టులు గంటకు 1½ సంవిమొదలు 1500 సంముల బియ్యమునిచ్చు మిల్లులను సవైయిచేయుదుము. బియ్యపుమిల్లులు పూర్తి ఇన్ స్టలేషనుతో సహా గలదు. గట్టిగా తయారుచేయబడినది. సులభముగా స్థాపించవచ్చును. డ్రైవింగుపవరు కొంచము, ఎక్కువ లాభకరము, ఫలితము అమాఘము. ఆద్యుత్తముగా పనిచేయును. పైలకరులు కోసీలు, ప్యాడీ సెపరేటరులు, ఎంజను బాయిలరు ఉంచుచే నుండ బడు కొలిమితో సహా గలదు. ప్రదర్శింపబడిన జాగాలన్నిటిలోను గొప్పబహుమానము లివ్వబడినవి.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

2861 17, లింగి శెట్టిపేడి, మద్రాసు. లేక 9, పాతసావర్ లెన్, బెంగళూరు.

హిందూ దేశముయొక్క ఏకాభిప్రాయము ఆత్మరులు అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి

ఓటో మోహిని నే ఉపయోగించవలెను. మరియు

రొబినియాపేర్ ఆయిల్ (రిజిస్టరు) శిరోజములకు శ్రేష్టమైనది

మాకంట్రాక్టు పద్ధతి మీరు ప్రయత్నించి యున్నారా? లేనిచో ఆలశ్యము కాకమునుపే త్వరపడుదు. కొంత కంట్రాక్టులు మాత్రమే తీసుకొనబడుదురు. సబ్ ఏజెంట్లు కావలెను.

ధరలజాబితా:— బుడి 1 కి రూ 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకార్డు ఒకటికి 0-1-0 డబ్బ 1 కి 0-10-0

రోబినియా ఆయిల్ బుడి 1 కి రూ 1-0-0 3 కి రూ 2-4-0

వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుదు.

షా. కనిరాంజగురాజ్ అండు కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం. 1266, మద్రాస్. 2644

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిట్ ప్యాక్టరీ

తపాలాపెట్టె ౮౬, మదరాసు.

వితంతు వివాహములు

బి ఆగ్రా అను విలేఖరికి ప్రత్యుత్తరము

“నేను నిరంకుశ మగు విలేఖరికైనను, అట్టి కఠిననియమములకు నేను బద్ధుడనుగాను. పురుషులకుగల స్వాతంత్ర్యము లన్నియును వితంతువులకుగూడ నుండవలెను. వితంతువులు పవిత్రలుగా నుండవలెననినచో పురుషులు పరమపవిత్రులుగా నుండవలెను. వితంతువులను వివాహము చేసికొనుటకు పురుషులంగీకరించినచో వితంతువివాహములు జరుగును గాని లేనిచో నేటుల జరుగను? “ఒక వితంతువు పునర్వివాహము చేసుకొనగోరినచో ఆమె అటుల నిరభ్యంతరముగా చేసుకొనవచ్చును. అందువలన నామెకు బహిష్కారము మున్నగుననేమియు నుండగూడదు” అను సాధారణ నిబంధన ముఖ్యముగా నుండవలెను. రహస్యముగా వ్యభిచార మొనరించుటకంటె బహిష్కారముగా వివాహము చేసుకొనుట మంచిదికాదా? బాలవితంతువులకు పునర్వివాహములు నిరాఘాటముగా జరుగవలసినదే. తలెదండ్రులు స్వయముగానే తాలవితంతువులకు పునర్వివాహములను జరుపవలెను. నాలవతరగతిలోని పథ్యర్థులును విగతభర్తృత్వము గూడ పశుప్రాయముగానే యున్నచో (వారటుల నున్నారని నేనెంతమాత్ర మంగీకరింపను) అందులకు ఆగ్రహములవారినబడువారే బాధ్యులు. శరీరమున నొకయవయవమునకు వ్యాధికలిగినచో శరీరమంతయునుగూడ వ్యాధిగ్రస్తమగుననునదియే ప్రకృతినియమము. ఒకశూద్రుడు పాపమొనరించినచో అందువలన నతనికిని ఆతనివర్ణమునకును మతమునకునుమాత్రమేగాక సంఘమున కంతకునుగూడ కీడు కలుగును. (మో. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 28-9-26)

బొంబాయిలో కలితీలేని పాల వ్యాపారము

బొంబాయిలో నున్న ప్రజలకు కలితీలేని పాలను విక్రయించుటకు ప్రస్తుతము శ్రేష్టమైన రిటరేపాడిపులను కొని భుజిని ప్రారంభించుటకు ఘట కోపరు సార్వజనిక జీవదయా మండలి వారు పూనుకొనినందులకు నేను వారి నభినందించుచున్నాను. బొంబాయి కలకత్తా మున్నగునగరములలో పాలవ్యాపారమును చేయువారు పశువుల మేలుకు పాటించనివారగుటవలనను మరియు త్వరలో లక్షాధికారులు కావలెనని కోరువారగుటవలననువారు పశువులను పెంచవలసినరీతిని పెంచుటలేదు. ఆ కారణమున దేశమునందలి పెద్దనగరములలో పశువులు వేలకొలదిగానశించిపోవుచున్నవి. పాలు యెండిపోగానే ఆవులను కసాయివానికి విక్రయించుటకేగాని మరెందుకును అవి పనికివచ్చుటలేదు. ఆవులను గ్రామములలోకొని నగరములకు తెచ్చిన వారముకోజాలకే దూడలు కడలేరుచున్నవి. ఈ అనర్థమును తొలగించుటకు జీవదయా మండలివంటి ధూతదయాపరము లగు సంఘములు పూనుకొని పాలవ్యాపారమును ధర్మభంగిని సాగించుటయే కర్తవ్యము. ఈ మండలివారు జాతియైన పశువులను కలుగజేసి పాడిని శుద్ధి నొందించుటగూడ ప్రయత్నింపవలెను. మోసము దుబారా మున్నగునవి లేకుండ వ్యాపారమును సాగించి పాడిపశువులవలన లభించినలాభముతో వానిని వార్ధక్యదశయందు పోషించుట కవకాశము కలదని మండలివారు లోకమునకు వెల్లడింపగోరెదను. (ఎంగుయిండియా 28-9-26)

పూర్వకాలమున రాటములు

1918 లో గిల్బర్టు స్టాట్యుగారు వ్రాసిన దక్షిణదేశపు గ్రామము లను గ్రంథము

ఈ గ్రంథమునుండి కొన్ని విషయముల నిచట వివరించుచున్నాను. ఈ గ్రంథమును చేస్తూ పురి విశ్వవిద్యాలయమువారు పరిశీల్యగ్రంథము (ఎకానమిక్స్)గా నేర్పరచిరి. గ్రామములలో రాటములు మూలబడుటవలన కలిగిన నష్టము వీనివలన స్పష్టము కాగలదు. ఈవిషయమున తనిచేయుటకు దేశీయులు దీక్షిబూనినచో మరల వీనిని వాడుకలోకి తేగలుగుదుమగుట కెట్టి సంకయమును లేదు.

వడమలైపురము

“రామనాథపురం జిల్లాలో నున్న వడమలైపుర మను గ్రామమున వడంగము కమ్మరము మున్నగు కొన్ని ఆత్మవసరములకు చేతిపనులు తప్ప విరివిగా జరుగుచున్న సహాయక పరిశ్రమ లేవియును లేవు. ఆ గ్రామమున 15-18 యేండ్ల క్రితము ప్రతిగింజలంతయును మాటు పడుటకు మున్నగు పనులను గ్రామవాసు లందరును చేయుచుండిరిగాని సాత్తూరులోను విరువినట్టి లోను జిన్నింగు మరలను పెట్టిన పిమ్మట నీచేరిపను లంతరించి నవి. 15-20 ఏండ్లక్రితము అన్నవస్త్రము : ల కుడ

గ్రామములు నుభవదుమండిరి అందరికిని చేరినది పనియందె
దిది. దీనిని మరలు వచ్చినప్పటికి చేరి పనియను, నోటి
కన్నమునూడ కరవయ్యెనని ఆ గ్రామములోనివారు తెలిపి
గంకొండను

తిరువల్లిజిల్లాలో గంకొండను అను గ్రామమున్న
ది. 25 ఏండ్లక్రిత మగ్రామమున చాలానది నూలువదుకుమండి
రి. ప్రతియింటను స్త్రీలు మార్కొదయము కాకముందే జీవి
రి, 6 మంది జట్టుగా కూడి నూలువదుకుమండివారు. గ్రామ
ములోని స్త్రీలకు తంతుకరణమే ముఖ్యవృత్తిగానుండెను. ఇపు
డది పూర్తిగా అంతరించిపోయినది. అది మరల జలయెత్తు దారి
కనవడదు" అని ఆ గ్రామమున నొక ముసలివాడు చాలనిచార
ముతో తెలిపెను. స్త్రీలకు ప్రధానకృత్తిగా నుండిన తంతుక
రణము పూర్తిగా నంతరించుటచే వారికప్పుడు ఆదాయము తగ్గి.
జోయి చాల యిబ్బంది కలుగుచున్నదనుటకు గ్రామమునందు
మాకు చాల నిదర్శనములు కనబడెను. నూలువదుకుట వలన వారికి కుంచి ఆదా
యము లభించుచుండెను.

వ్యవసాయదారులకు చారిత్రము కలుగుటకు గృహపరి
శేషులంతరించుటయే ముఖ్యకారణము. ఆ గ్రామమున యాన
్యుంజియును 25 ఏండ్లక్రితము నూలు వదుకుమండిరి, ఇపు డది
పూర్తిగా నశించినది.

తెట్టుపల్లి

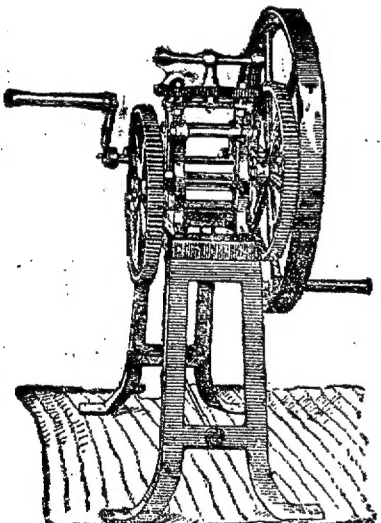
చిత్రాచలజిల్లాలో తెట్టుపల్లిలో వెనుక ప్రతిని బాస
గా పండించుచుండిరి. అందువలన నపుడు చాలమంది నూలువదు
కుమండిరి. 35 ఏండ్లక్రితమువరకును అటుల జరిగినది. అటుపి
మ్మట రైతులు ప్రతిని పండించుట మానివేరిరి. అందువలన
నూలు వదుకుటకూడ నిలిచిపోయినది.

ఉనగట్ల

కృష్ణాజిల్లాలో ఉనగట్ల యను గ్రామమున
10 ఏండ్ల క్రితమువరకును గ్రామములలో 100 కి 95 మంది
ఖద్దరునే కట్టుచుండిరి. ఇపుడు 10 కి 75 మంది విదేశీ జట్టల
ను కట్టుచున్నారు. ఆ గ్రామమున ఖద్దరును నేయుటయే వృత్తి
గాగల రెండు కుటుంబము లచట బ్రతుకుతెరువులేక రాజమహే
ంద్రవరమున ఫ్యాక్టరీలో కూలిపని చేయుటకు వెళ్లిరి.

పదిఏండ్లక్రితమువరకును స్త్రీలు చాలమంది(ముఖ్యము
గా నిమ్మబాతులవారు) నూలువదుకుమండిరి. 1912 వరకును ఆ
గ్రామమున కొద్దిగా ప్రతిపండుమనే యుండెను. అటుపిమ్మట
ప్రతిధర చాల పెరిగిపోయినందున తంతుకారలు కొనబాలక
నంతుకరణమును మానుకొనిరి. అని నేటిదినగారిగ్రంథమున నున్న
ది. (ఎం. కె. గంధి ఎంగుయింజియూ 28-9-25)

రేకులమిషనులు

కఠినమైన తెంప
రు, అధికమైన పాలి
షు, తొటవెడల్పు రే
కులమిషను రూల్లర్లు
కలిగి ప్రతిమ మండిరి
యిరువక్కల పెద్ద
పళ్లె ప్రకము లమర్చబ
డి మోటుపనినైనను
చేయగల రేకుల మిష
నుల మేము దిగుమతి
చేసి చాల సరసమైన
ధరలకు విక్రయించు
చున్నాము. 3 1/2, 4,
5 అం. రూల్లర్లు గల
మిషనులు స్టాకునందు

ఉన్నవి. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్సు
3057 చిలకలపూడి పోస్టు, (మచిలీపట్నము.)

మంచితరుణము త్వరపడుడు

శ్రీమదాంధ్ర కార్మికమాహాత్మ్యము
పురాణము

గ్రంథకర్త—అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు.
ఇది స్వాతంత్ర్యరాజ్యములోని సనత్కమార సహితా
సంగీతజ్ఞుడు దానికి మాతావృద్ధికరణము. కథ లత్యయ్యత
ములు. తెలి పునోహరము. అనేక పండితకవులచే మెప్పు జేరి
నది. కార్మికమాహాత్మ్యములో కేమి, యితరకాలములలో కేమి.
హిందువు తెల్లజాతిని పునరావృత్తము వార్తించెనని గ్రంథము,
వైద్యములు ముఖ్యతెలియ గ్రాహకము. 180 పేజీలు.
పోస్టు ఖర్చులు గాక వెల రు 1-0-0 మాత్రమే.
అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు,
కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

రు 100 లు ఇనాము

రజిత భస్మము

రు 100 లు ఇనాము

ఈభస్మము ప్రయోజనకారి కాలేదని రుజువు కరచువారికి రు 100 లు ఇనాముగ నియ్యబడును.
చాల కాలమునుండి యున్న సెగవ్యాధులకు వెంటనే గుణమిచ్చును. సెక్తురు లేకుండ అత్యుష్ణమువలన సంభవించెడు అరచేతి
మంటలు, కాళ్ళపొట్టు, కళ్ళమంటలు వెంటనే తగ్గగలవు. మూత్రము గుండా శుక్లము పడుట మఱి యితరములైన నుభవ్యాధుల
న్నియు త్వరలో నశింపగలవు. విస్ఫుటనగనున్న వరములకు పుష్టిసోపని బలవర్ధకము జేయును. ఇట్టి గుణములే యొసగు నితర
అన్ని ఔషధములకన్న నీది మిన్నయను నమృతముతో నేవించిన తిప్పక గుణము కనబడి తీరును.
48 దినములకు సరిపడు మందు రు 20 లు. 24 దినములకు సరిపడుమందు రు 10 లు. చీదవారికి సగము రేట్లే.

మానేజరు, మారుతీ వైద్యశాల,

తరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

కడుపు
నొప్పులు లేవు

అజీర్ణసంబంధముగు వ్యాధులు శరీరములో చెడు ఆసిడ్లు చేరుటవలన, కడుపునొప్పిగను, బాధ
గను, యితర వుదరసంబంధమైన వ్యాధులు కలుగుచుండును. ఈబాధలన్నియు "బైసురేటెడ్ మెగ్నీ
సియా" "Bisurated Magnesia" పుచ్చుకొనుటవలన నివృత్తించిత్వరలో జీర్ణశక్తి కలుగును. బైసురే
టెడ్ మెగ్నీసియా "Bisurated Magnesia" నిశ్చయముగను శీఘ్రముగను, వుదరసంబంధముగు ప్రతి
వ్యాధిని పారదోలును. డాక్టర్లు, హాస్పత్రీలు మొదలగువారు వాడుచున్నారు. బహుళులలోను వైద్యుల
వద్దను పొడరు రూపముగను, మాత్రలుగను విక్రయింపబడుచుండును.

'BISURATED' MAGNESIA

ప్రపంచములో అజీర్ణమునకు విఖ్యాతిపొందినదే. ఈగర్భముచూచి బ్లా
రావరు పయన పుచ్చుకొనుచుండిన యిమిలేషన్లను చూచి మోసపోకలరు.

"Bisurated" Bismag అను పదములు యజమానులు ఓన్ మాగ్ Bismag Ltd. లిమిటెడ్ వారి రిజిస్టరు పదములు

Names
Indicate
Quality !

No name stands for QUALITY more than

NESTLES.

No greater recommendation can be given to

MALTED MILK

and no better brand can be asked for than

NESTLES

15 oz. Bottle Rs. 1-12.

తిరుత్తని హనుమజ్ఞోతిపాలయము

గాంధీమహాత్ముని విడుదలను గూర్చిన జ్యోతిషము సరిగా దాఖలా యిచ్చినది.

అయ్యో !

తమచే సరిగ వ్రాయబడిన నాయొక్క సం పత్సర ఫలితములనుచూచుకొని నేనుత్పన్నుడనైతిని. మీసామర్థ్యము చాల ప్రశంసనీయము. మీరు యిందు జరుగజోవు పనులనుగురించి చెప్పినప్పుడు నాకు చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. తమరుచెప్ప ఫలితములు ప్రొఫర్ రాక్సురోయ్, ప్రొఫర్ రాజా గార్లు మున్నగు యూరోపియన్ జ్యోతిషులు చెప్పవాటికన్నను మిక్కిలి తృప్తికరముగానున్నవి. ఈ శాస్త్రమునందు మీకు భగవదనుగ్రహముచే అసమాన పాండిత్యము కలిగినది. భవిష్యత్తును గురించి చెప్ప ఫలములు చాల బాగుగా నిదర్శన మగును గాన ప్రజల కందరికిని మీయందెల్లప్పుడు అధిక గౌరవమునక తప్పదు. మీరు భగవత్స్వ రూపులు. మీ కిచ్చుటకెట్టి బహుమానమైనను అత్యల్పమే యగును.

బహుశ్రీ శ్రీనివాస భాగవతస్వామి, 82 తూర్పు రాజావీధి పెదకాంచీపురం.

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయం బగు ప్రశ్నలు 5-కి రూ-1-0-0. పై ప్రశ్న 1-కి అ. 0-4-0. వి. పి. చార్జి వేరు. వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:-

వి.కె. శతగోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిపాలయము, తిరుత్తణి. తంజివిలాసము:- "హనుమాన్" తిరుత్తణి.

96 నేత్రవ్యాధులందు

కడపటి 6 తప్ప మిగిలిన వన్నియు శస్త్ర చికిత్సలేకనే బాగుచేయబడును. పూర్తి వివరము లకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

భాస్కర అండ్ సన్

219, టంకశాలవీధి, మద్రాసు

ప్ర. నెం. 8118

ధర తగ్గించబడినది! 3119

"ఆంధ్రసంధ్యాటికా"

సర్వజనులకు నుపయోగము. మంత్రములకు అర్థములు ప్రయోగములు కనబరచబడి యున్నవి. దీనివెల తగ్గింపబడినది.

అణాలు 4. తపాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో.

బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2430

దీనిని నేవించినచో మూత్రముతో కలసిపోయెడి శుక్ల మును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శీఘ్రరేశస్థల మవుటను మాన్పను. రక్తమును శుద్ధిపరచి దేహ పుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియ పుష్టి, మొదలగునవి బలము కలుగును. నెలదినుములను పరిపడు మందుతపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0. పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

అ క డె మి క్ కౌన్సి లు న భ

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

దెజవాడ, అక్టోబరు 1:- (1) (ఎ) పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు బోధనమును ఏర్పాటుజేసి, విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్వహింప వలెననియు (బి) ప్రభుత్వమువారు రిండు కామెడించి ధనసహాయము నొసగవలెననియు (2) పోస్టుగ్రాడ్యుయేటువిద్య నొక కేంద్రప్రదేశమున కేంద్రీకరింపవలెననియు (3) కాతేజీలు బి.ఎ. ప్యాసు కోర్సువరకుమాత్రమే బోధింపవలెననియు (4) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున వేర్వేరు కళాశాలలయందు వేర్వేరుగ ఆన యుత్తరగతుల ప్రారంభింపరాదనియు ఈసభవారు తీర్మానించు యున్నారు. పై తీర్మానమును ఎ. బి. జాన్సన్ గారు రీసాయ త్రము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ అకడమికు కాన్సిలుసభయందు పాఠించిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ అకడమికు కాన్సిలువారు నేటి యదయము సమావేశమై చర్చించినవానిలో చాల ముఖ్యం శిక్షణలు గలవు. అందు వేర్వేరు ఫాకలిటీలను, పతన నిర్మాణ సంఘములను నియమించుట ముఖ్యమైనది. కాన్సిలువారు మధ్యాహ్నము 2 గ. 30 ని. లకు దిగి సమావేశమై వేర్వేరు తరగతుల కేర్పరుపబడిన పతనీయాంశములగురించి చర్చించిరి. పిమ్మట తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

ఫాకలిటీల నేర్పరుచుట

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ఆక్ట్ నెక్తు 28 (2) (బి) ననుసరించి వేర్వేరు ఫాకలిటీలను అకడమికు కాన్సిలు సభ్యులను నియమించు విషయమై తరువాతి చర్చ జరిగెను. (1) కళలు (2) ప్రాక్షేపభాషలు (3) వైద్యములు (4) బోధనము ఫాకలిటీలను మాత్రమే యేర్పరుపవలె నని వైసుచాన్సలరు శిఫార్సు జేసెను.

వైసుగూడ కళలక్రిందినే వచ్చుననియు బి. ఎస్. సి. కోర్సును ఏర్పరుచువరకు వైసునకు ప్రత్యేకముగ ఫాకలిటీ నేర్పరుచుటకు వీలులేదని వైసుచాన్సలరు చెలిపెను. ఈశిఫార్సులను ఆమోదింపవలసిన దని ఎ. బి. జాన్సన్ గారు రుపపాదించిరి.

వైసుకు ప్రత్యేకముగ ఫాకలిటీ

ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు (1) కళల తరువాత వైసుకు రెండవఫాకలిటీగ జేర్పవలసిన దని ప్రతిపాదించగా నామోదింపబడెను.

కళల ఫాకలిటీయందీ క్రిందివారిని సభ్యులుగ వైసు చాన్సలరు శిఫార్సుజేసిరి. ఆర్. జి. గ్రీవు, ఎస్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, డా. బి. రామకృష్ణరావు, హెచ్. హెచ్. వైపున, ఎ. బి. జాన్సన్, హెచ్. సి. పామ్ వర్రు, ఆర్. వేంకటేశపుడు, ఎస్. రాయ, కోకా అప్పారావు నాయుడు, సి. బాలాశీరావు, గారి వందనము, వి. సి. శేతారామశాస్త్రి, చల్లపల్లి సీతయ్య, మాలనా మాలవీ మ హా మ్యు డు ఉ మ థ్ సా హె బు, మ ధు సూ ద న మ హా పా త్రో, కె. స క్త్య నా రా యణమూర్తి, ఎస్. వెంకటరామన్, బి. కుమార్, పి. రత్న య్య, ఎం. జాన్, పి. వి. రామచంద్రాచార్య, పి. ఎస్. (త్రిలో కికరు, కె. జా న కి రా వు ప ం తు లు, ఎ. రా మ చంద్రరావుపంతులు, ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు, కె. శ్రీని వాసపాత్రాచారి, పి. ఎస్. గణపతి, ఎం. కామయ్య, విస్సా అప్పారావు, డా. ఎ. ఎల్. నారాయణ, డి. దాసుగుప్త, వి. వి. నారాయణస్వామి అయ్యగారు.

వైవారిలో జానికిరావు పంతులుగారి పేరు మొదలు క్రిందివారినందరిని వైచ్చు ఫేకలిటీగా జేర్పవలసినదని ఎస్. కృష్ణ స్వామి అయ్యగారు సవరణ సుపాదించగా సంగీకరింప బడెను.

వైద్యము

మేజరు ఎఫ్. కె. ఆండర్సను, కె. వరుగీసు, టి. ఎస్. తిలమూర్తి గార్లు మొదలైన ఫాకలిటీకి వైసుచాన్సలరు శిఫార్సు జేయగా నామోదింపబడెను.

బోధన (టీచింగు ఫేకలిటీ)

ఆర్. జి. గ్రీవు, ఎస్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, పి. ఎస్. గణ పతి, పి. వి. రామచంద్రాచార్య, కె. శ్రీనివాసపాత్రాచారి

గార్లును బోధనా ఫాకలిటీయందు సభ్యులుగ నియమించుచు వై సుచాన్సలరు గావించిన శిఫార్సు ఆమోదింపబడెను.

వి. సి. శేతారామశాస్త్రి, చల్లపల్లి సీతయ్య, మాలనా మాలవీ మహామ్యుడు ఉమద్, కుధునూదన మహాపా త్రో, కె. శ్రీనివాసపాత్రాచారి, పి. వి. రామచంద్రాచార్య, ఆర్. వెంకటేశపుడుగార్లును ప్రాగ్భాషల ఫాకలిటీయందు సభ్యులుగ నియమించు శిఫార్సును సభివారు రంగీకరించిరి.

పతనీయవిషయనిర్ణయసంఘములు

పతనీయవిషయ నిర్ణయసంఘముల గురించి పిమ్మట చర్చ జరిగెను. ఒక్కొక్క సంఘమునకు ఎనిమిదిమంది పేర్లను వైసు చాన్సలరు శిఫార్సుజేసెను. వీరిలో నితరరాష్ట్రములవారుగూడ గలరు. ఇట్లొనర్చుటకు వైసుచాన్సలరు కారణములు చెబుచును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వైశివాభ్యయం దున్నదనియు, అం దుచే దేశపరిపాద్ధులవిభాగము నిండుక దూరముగనుంచి సాధ్యమై నంత బలమును, ప్రశిష్టను సమకూర్చుకొనవలసి యున్నదని ను డివిరి. ఇతరరాష్ట్రములందలి నుప్రస్థి విద్యావంతులను గూడ మన సంఘములందు జేర్చుటవలన ప్రతిష్ఠ సమకూడుటగాక వైశికబలము గూడ సమకూడును. ఇతర రాష్ట్రములనుండి ఆర్థిక సహాయమును సంపాదించుటకు గూడ నిది చాలవరకు దోడ్ పడును. ఇందువలన స్థానికాభిమానము పనికిరా దని నేను చెప్పు టలేదు. కాన్సిలువారట్లుగాక తమ తమ ఇష్టమువచ్చినవారి నే ఎన్నుకొ నెంచునెడల నట్లు జేయవచ్చును. నారాయణస్వామి అయ్యగారి సవరణ సంగీకరించునెడల ఇతరరాష్ట్రముల వి ద్యావంతులు నామినేటుజేయుటకు నా కధికారముండదు. అం దు ఈపద్ధతి నవలంబించునెడల ఇతరరాష్ట్రములందలి విద్యావం తుల సహకారమును అనుభవమును మన ముపయోగించు కొనుట కు వీలుండదు.

ఎన్నికల కధికార ముండలెను

కాన్సిలుసభ్యుల నుండిగూడ నామినేషనుల నావ్యవించ వలెననియు, వైసుచాన్సలరు నూచించిన నామినేషనుకు వాని నిజీయవలెననియు మొ త్రముసంఖ్య ఎనిమిదికంటె మించినయెడ ల ఎన్నికలజరిపి ఎక్కువవోటులువచ్చిన ఎనిమిదిమందిని సభ్యు లుగ నియమింపవలెననియు ఎ. వి. నారాయణస్వామి అయ్య గుగారు సవరణ సుపాదించిరి.

ఒక సభ్యుడు:- ప్రస్తుత మీసంఘములకు సిఫార్సుజే యబడిన అన్యరాష్ట్ర విద్యాధికులు సహాయ మొనర్చుట కంగీ కారమొసగిరా ?

వైసు చాన్సలరు:- ఈవిషయమున నేరిదివరకు చెప్పిన వానికంటె ఎక్కువ చెప్పజాలను. కార్యనిర్వాహకాధికారమున నియమింపబడినవారియందు కొంత విశ్వాసముంచవలెను. ఈవిష యమున పనుల ప్రారంభించి నిర్వహించు బా ధ్య త ను వైసు చాన్సలరునకు వదలి జేయవలెను.

నారాయణస్వామి అయ్యగారు సవరణసంపహరిం చుకొనిరి. పిదప వేర్వేరు విద్యానిర్ణయ సంఘముల Board of studies సభ్యులగురించి చర్చజరిగెను.

ఇంగ్లీషు బోర్డు

ఇంగ్లీషు సంఘమునకు హెచ్. సి. పామ్ వర్రు (అధ్యక్షు డు) ఎస్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, ఎ. బి. జాన్సన్, ఎస్. రాయ, యు. నుబ్బరాయభట్, ఎస్. పార్థసారథి నాయుడు, జి. ధర్మ రావు, ఎస్. ఇ. రంగనాథముగార్లును వైసుచాన్సలరు సిఫా ర్సుజేసెను.

పై పేర్లలో ఎస్. పార్థసారథి నాయుడుగారి పేరును తొలగించి ఆ స్థానమున డా. బి. రామకృష్ణరావుగారి (కాకి నాడ) పేరును జేర్పవలసిన దని పామ్ వర్రుగా రుపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

సంస్కృతము బోర్డు

ఎస్. టి. జి. వ ర దా చారి, (అ ధ్య క్షు డు) పి. వి. రా మ చ ం ద్రా చార్య, తా తా సు బ్బా రాయశాస్త్రి, ఎస్. వి. అప్పలానార్య, పి. పి. ఎస్. శాస్త్రి, ఎస్. ఎస్. అనంత కృష్ణశాస్త్రి, ఎల్. వెంకటరత్నం, డా. బెల్లెక్కూరుగార్లు పేర్లను సంస్కృతభోద్ధ సభ్యులుగ వైసు చాన్సలరు శిఫార్సుజేసెను.

ఎల్. వెంకటగర్భాంగారి పేరును తొలగించి కె. గోపా లక్ష్మణమూగారి పేరును జేర్చవలసిన దని వి. అప్పారావుగారు ప్రతిపాదించగా సంగీకరింపబడినది.

ఉర్దూ, పర్షియను, అరబికుబోర్డు

ఖా. బ. మ. బజారులూసా హేబు, మా. మ. ఉమార్ సాహేబు, మా. మ. ఇస్మాయిలుఖాన్, మున్సి కాదరుల్లీ సాహేబు బహదూర్, అజారులూసా అబ్దుల్ హల్, మా. వహీబుద్దీను, ముస్సులులేమాసాదయ హుస్సేను, సముజ్జత్ వల్కా ము. అబ్దుల్ రహమాన్ సాహేబు బహదూర్ గార్ల పేర్లను వైసు చాన్సలరు శిఫారుక్ కీయగా సంగీకరింపబడినది.

ఉరియా భావ కీక్రిందినభ్యులు బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మధుసూదనపాత్రో, గోకులానంద పాండా, శివ రామరథో, ఆనంద్రివతి శిరోమణి, హీరలాలువర్ధన, గదాధర్ కో విద్యాభూషణుగార్లు.

తెలుగు

జయంతి రామయ్యపంతులు, సి. నారాయణరావు, బుర్రా శేషగిరి రావు, వి. చిన్న శి తా రా మస్వామి కామ్రో, పి. లక్ష్మీ కాంతము టి. రామస్వామిచౌదరి, పార్థసారధి రాయణింగారు, టి. రాజగోలరావుగార్లను తెలుగుబోర్డునకు వైసుచాన్సలరు శిఫారుక్ జేసెను.

బుర్రా శేషగిరిరావుగారిని తొలగించి ఆస్థానమున చర్లపిళ్ల వెంకటకామ్రోగారిని వేయవలసిన దని వి. అప్పారావుగారు, పి. లక్ష్మీగారిపేరును తొలగించి, పి. వెంకట రామకామ్రోగారిపేరు జేర్చవలసిన దని సి. ఎన్. గణపతిగారు సవరణ నుపపాదించగా సంగీకరింపబడినది.

కన్నడ, తమిళ, మళయాళభాషలుబోర్డు

తమిళమునకు ఆర్. తాతాచారియర్, పి.వి. రామచార్య ఎ. భీమాచారిగార్లు, తమిళమునకు రాజ్ బి ఆర్. కృష్ణరావు భాన్ స్లే, ఆనంతరామయ్యగార్లు, మళయాళమునకు సి. ఆయ్యకమిననను, పి. కృష్ణనాయరు గార్లును బోర్డునందు సభ్యులుగ నియమింపవలెనను ప్రతిపాదనను సభివారంగీకరించిరి.

గణితము:—సి. ఎన్. గణపతి, కె. శ్రీనివాస పత్రా

చారి, ఎన్. మురుగోత్తం, తెన్నేటి నూర్యనారాయణ, ఇ. వి. రాను, ఎం. లక్ష్మణమూర్తి, ఎన్. వి. రామమూర్తి, ఎన్. ఎం. హగార్లను గణితకామ్రోబోర్డున సభ్యులుగ నియమింపవలెనను నూచనను సభివారంగీకరించిరి.

ఫీజిక్సుబోర్డునకు, విస్సా అప్పారావు, కె. జానకిరావు, ఎ. ఎల్. నారాయణ, మార్గసహాయంచెట్టి, పి. పట్టాభిరామయ్య, డా. హెచ్. పరమేశ్వరక, డా. జె. సి. కామేశ్వర రావు, డా. సి. వి. రామనగార్లను నియమింపవలెనను శిఫారుక్ కాన్సిలువారిచే సంగీకరింపబడినది.

కెమిస్ట్రీబోర్డు:—డా. నుప్ర, పి. పి. నారాయణయ్య, సర్ పి. సి. రాయ, డా. వి. వి. జే, కె. శేషచలంపాదరి, వి. సి. మేట్స్, డా. వై. వెంకటరామయ్య, డా. జె. ఎన్. సిమన్సుగార్లను నియమింపవలెనను ప్రతిపాదనను కాన్సిలువారంగీకరించిరి.

నేచురలు సైన్సుబోర్డు:—సి. లక్ష్మీనారాయణ, ఎ. వి. నారాయణస్వామి అయ్య, ఎ. రామనాథస్వామి, ఎం. ఏకాంబనాథన్, డా. వి. నుజదరాజ్, డా. ఏకాంబం, ఎన్. ఎల్. ఆరేఖాన్, సి. కృష్ణస్వామి పిళ్లెగార్లు నేచురలు సైన్సు బోర్డు సభ్యులుగ సభివారామోదించిరి.

వేదాంత శాస్త్రము:—జె. సత్యనారాయణమూర్తి ఎన్. వెంకటరామన్, సి. ఎన్. పాల్, టి. వి. శేషగిరిరావు నాయుడు, ఎం. వి. గోపాలస్వామి, ఎ. జి. హాగ్, ప్రా. ఎన్. రాధాకృష్ణన్, ఎన్. ఎస్. సేను గుప్తాగార్లను ఫిలాసోఫీబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపవలెనని వైసుచాన్సలరు గావించిన శిఫారుక్ సభివారిచే సంగీకరింపబడినది.

చరిత్ర అరణ్యశాస్త్రముల బోర్డు:—ఎం. వెంకట రంగయ్య, డి.ఎస్. రెడ్డి, ఎన్. రాఘవాచారి, వి. కుమార్, ప్రా. కె. టి. సు, ప్రా. టి. కె. దొరసామిఅయ్య, ఎ. వి. వెంకట రామయ్య, రా. బి. హెచ్. కృష్ణకామ్రోగార్లను చరిత్ర అరణ్య శాస్త్రముల బోర్డునందు సభ్యులుగ నియమించుట కంగీకరింపబడినది.

బోధన:—టి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్య, ఆర్. డబ్ల్యు. రాన్, హెచ్. చాంపియను, డా. ఎం. వి. గోపాల స్వామి, కులూక్ మొయిద్దీను, పి. కె. అనంతనారాయణ అయ్య, వి. వి. శర్మగార్లను బోధనా బోర్డునందు సభ్యులుగ నియమింపవలెనను శిఫారుక్ సభివారంగీకరించిరి.

సైకమును కూడ బెట్టుకొనుడు.

రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లె పెరల్ బార్లెకంటెను ఎనిమిదింటిలు కాత మేవరుకుడియోగించవచ్చును. గనుక ఒకగిన్నెను బార్లె గంటికావలసిన పెరల్ బార్లె సమానమైన రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లె రిగిన్నెలు గంట యగును.

దీనియందలి భావమును గ్రహించుచు-విూకు సైకము కూడవలయును.

పెరల్ బార్లెకంటెను రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లె శ్రేష్టమైనది. ఏల ననగా ప్రస్తావిచ్చునట్లు, అమూల్యమైన వస్తువులు బార్లెకంటెనుగా నిందుతో చేర్చబడినవి. ఏకైకమునకు బొరపవాటి యన్నిటియందును ఇది లభింపజేసినది. తయారుచేయబడునపుడు ఇది చేతితో రాకబడుతు లేదు. ఇదిగాక వాటి అవశిష్ట భాగములనుపడవలె పెరల్ బార్లెకంటె వలనూరు సేతున్న ముతో కచ్చ యివ్వబడును. అయితే పేటెంటు బార్లె విక్రీతి పరిశుద్ధమైనది. నేడే రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లె దచ్చును కొనుగ. విూకు అమూల్యమైన బార్లె దొరుకును. మరియు సైకము కూడవలకూడ గలదు.

అన్నిదుకాణములందును విక్రయించబడును.

రాచిన్స్ పేటెంటు బార్లె.

ప్రస్తుతము కాగితపు చీటిలు లేకుండ సైకమునుకోసి ఎత్తుటకు

పీలుగా నుండునట్టి నూతన డబ్బులలో ప్యాకింగు చేయబడినది.

వైద్యశాఖ:— మేజరు ఎఫ్. జె. ఆండర్సన్, ఎఫ్. హెచ్. జి. హాచిన్సు, ఎం. కె. వెరుగునె, టి. ఎన్. తిరు మూర్తి, రా. బి. ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియారు, డా. ఎన్. వెంకటస్వామినాయుడు, డా. స్వామినాథనుగార్లు వైద్యవిద్యా నిర్ణయ సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రాబోవు వైద్యపరీక్షలు

వైద్యపరీక్షలను బాయింటుగా జరుపు విషయమున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారిలో సమాధానము కుదరని యెడల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు ఎం. వి. వి. ఎన్. పరీక్షలను జనవరిమాసమున జరుపవలెనని గోరువు మేజరు ఎఫ్. ఆండర్సనుగా రుపపాదించిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడిక వివర సభి వారు 11 X 30 ని॥లకు విక్రాంతికి లేచిరి.

వతనీయ విషయములు

అకడమికు కాన్సిలువారు తిరిగి మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు సమావేశమైనపుడు వేర్వేరుతరగతుల వతనీయవిషయములపై చర్చ జరిగెను. ఈవిషయమునకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలపై దీర్ఘమగు చర్చ జరిగినపిదప, నాప్రతిపాదనలన్నియు, క్రొత్తగా నేర్పరుపబడిన వతనీయవిషయనిర్ణయసంఘముల అభిప్రాయములకొరకు పంపబడినది.

ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో జేరుట కర్హుతలు

వైసుచాన్సలరు శిఫారుక్ వైన, జూనియరు ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలోనికి జేరుట కీక్రింది తరగతులం దుత్తీర్ణులైన వారుగూడ అర్హులని జె. సత్యనారాయణమూర్తిగా రుపపాదించిరి. స్థానిక ప్రభుత్వములు, దేశీయ సంస్థానము జరుపు ఎన్. ఎన్. ఎల్ సి. పరీక్షలు. (2) కాననపూర్వముగ నేర్పరుపబడిన భారతీయవిశ్వవిద్యాలయముల మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలు (3) కేంబ్రిడ్జిసీనియరు సర్టిఫికేటు పరీక్ష (4) యూరపియను హైస్కూల్స్ పరీక్ష (5) లండను మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష (6) అక్సుఫర్డు స్కూలుసర్టిఫికేటుపరీక్ష.

వి. ఎ. తరగతిలోనికి జేర్చుకొనుటకు

కాననపూర్వముగ నేర్పరుపబడిన భారత విశ్వవిద్యాలయముల ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షయం దుత్తీర్ణులై యుండవలెనని.

వి. ఇ. డి కోర్సునందు జేర్చుకొనుటకు

కాననపూర్వముగ నేర్పరుపబడిన భారతీయ విశ్వవిద్యాలయములందు గాని, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునందు గాని వి. ఎ. లేక వి. యన్. సి. డిగ్రీ పరీక్షలయం దుత్తీర్ణులై యుండవలెను.

ప్రతిపాదన ఆంగీకరింపబడినది.

విస్సా అప్పారావుగారి ప్రతిపాదనపై నీక్రింది సభ్యులు లైబ్రరీమిటీగ నియమింపబడిరి. (1) వైసు చాన్సలరు (అధ్యక్షుడు), (2) విద్యాకాభాధికారి (8) హెచ్. సి. పామ్వర్త్ (4) హెచ్. హెచ్. వైత్సు, (5) ఎన్. రాయ (6) చిలుకూరి నారాయణరావు (7) ఎన్. ఆర్. రంగనాథముగార్లు.

వతనీయ గ్రంథములు

ఇంటర్మీడియేటు, వి. ఎ., ఓరియంటలు పరీక్షల సందర్భముననే వతనీయ విషయనిర్ణయ సంఘమువారు గావించిన గ్రంథ నిర్ణయముల నామోదింపవలెనని ఎన్. రాయగా రుపపాదించిరి.

వి. రామకృష్ణరావుగారు వి. ఎ. తరగతి ఇంగ్లీషు పతనీయ గ్రంథముల నన్నిటి నొక్కమారుగా మార్పుటను తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి. అందుపై నీ విషయము తిరిగి నూతన వతనీయ విషయ నిర్ణయక సంఘమువారి అభిప్రాయముకొరకు నిలపి యుంచబడినది.

పిమ్మట జాన్ స్టెనుగారు వైన వివరించిన తీర్మానము నుపపాదించిరి.

క్రాన్ ఫి యేటరు లో

22-10-26 శనివారము నుండి 5-10-26 మంగళవారము వఱకు ప్రతిదినం 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6-15 గం. రాత్రి 9-20 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము గం॥ 3-15 ప్రత్యేకమాటినీ గలదు.

మ ద క్ ఫి యేటరు లి మి టె డ్ వారు

“ప్రాటియా” అనుష్ఠానము

నిర్భయముతో నొనర్చిన సాహసకృత్యములను ప్రదర్శింతురు. ఈ రోజునుండి మూడవ 6 భాగములను ప్రదర్శింతురు. 2వీళ్లు గడిగిన నూతనమైన చార్లీ చాప్లైన్ యొక్క “ఇమిగంటు అను హాస్యమును ప్రదర్శింతురు.

డాక్టరు అనిబెసెంటు

80-వ జన్మదినోత్సవము గోఖలేభవనముందు జరుపబడుట

డాక్టరు అనిబెసెంటుగారి 80-వ జన్మదినోత్సవమును జరుపుటకై నిన్నటి సాయంత్రము గో. ఖలేభవనముందు సర్. టి. సదాశివయ్యగారి అధ్యక్షతకొనె పథ జరుపబడెను. సభ కరువైన ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు, డి. బి. యస్. భవానంధం పి. జె. పి. కె. తెలాంగు, న్యాయమూర్తి కె. సుందరంబెట్టి, జి. పి. నటేశులు, డాక్టరు హెచ్. కజిన్సు, కాననుపతి, కె. వి. శేషయ్యంగారు, యస్. చంద్రశేఖరయ్యగారలను ఇంక పెక్కుండు స్త్రీపురుషులు గలరు.

టి. వెంకట్రామయ్యగారి యుపపాదనపై సర్. టి. సదాశివయ్యగారు సభ క్రాసవాధిపతిగ నెన్నుకొనబడి, సభ క్రాసవాధిపతులుగ ప్రకటించబడిన వారు రాజాలనందన శామే సభ కధ్యక్షత వహించుట కంగీకరింపవలసి వచ్చె ననిరి. పిదప సంస్కృతము, తమిళ భాషలలో బెసెంటుగారికి చిరాయు రాజోగ్యముల అభిలషించు భగవత్పార్థసలు గావింప బడెను.

సందేశములు

సర్. పి. యస్. శివస్వామిఅయ్యరు, రైటు ఆనరబిల్ యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, డి. బి. టి. రం. గాచారి యరు గారలు బెసెంటుగారు భారతదేశమున కొనర్చిన మహోత్సాహ సేవలను, విస్తారత్యాగమును, ప్రస్తుతస్పృహాపూర్వకతయందుండియు గావింపబడు నిరంతరదేశసేవను కొనియాడి సభకు రాజాల మికి వగయయ బెసెంటుగారి ప్రయత్నములు కొనసాగవలెనని యు, వారు చిరకాలము మనియొండవలెననియు గోరుచు సందేశముల నందిరి. కొచ్చిన్, కంచీరము తియసాగితో, హోము రూలంసంఘములవారుగూడ సభ జయప్రదముగ జరుగునటుల గోరుచు సందేశము లందిరి.

అధ్యక్షులు

పిదప అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమొసంగుచు నీక్రింది విధమున ప్రసంగించిరి: "డాక్టరు అనిబెసెంటుగారు భారతదేశమునందుండిన నేటి యాత్రాకారిని విచ్చేసినపుడు ప్రప్రథమమున వారినిగానుభాగ్యము నాకబ్బెను. నేను జిల్లామునపలు గ పనిజేయుచున్న సమయములో తిరునెల్వేలియందు బెసెంటు గారు ఉపన్యాస మొసంగిరి. ఆసభకు నేనధ్యక్షుడనుగ ఎన్ను కొనబడితిని. భారతదేశము దామును ఉపన్యాసములందు అధ్యక్షతవహించుటకు నేనే ప్రథమడను. ఆక్షణమునుండియు స్వభావసిద్ధముగ వారిని ప్రేమించితిని. భక్తితో గౌరవించితిని. నాకంటెను, భక్తిమార్గమునది నాకుంపుకంటెను గూడ అధికముగ శ్రీకృష్ణునియొక్క పరగుభక్తిక్రొసవి యని కనుగొనుట చే వారియందెట్టిగాభక్తి క్రియంబురించెను. వారివాగ్దాటి ఆదిన ములందు అత్యుచ్చస్థితిలో నుండెను. పదములకై ఎన్నడుగూని వెనుకబడియుండెడివారుగారు. సమయానుకూలమును, సందర్భోచితమునుపదము లప్పటికప్పుడు ప్రవాహమువలె దొర్లుచుండెడిది. ప్రభుత్వోపన్యాసమును వినుటతోడనే నాశరీరమువ్పొంగిపోయెను. దినములుగడచినకొలదియు వారిపై నాకుగలభక్తి ప్రేమలు బలపడజొచ్చెను. ఈభూమియందు జన్మించిన ఎవనికంటెనుగూడ ఈదేశమున ప్రేమించుటయందు వారు ఏమాత్రము తీసిపోరని తెలిసికొనబడితిని. (హర్షము.)

"ఇంగ్లండుదేశమునందున్నంతవరకు, పరిశ్రమగు భారత భూమియందనుగడనంతవరకును దేశభిమాన మన సేమియోనే నెరుంగ" నని యొకమారు నాతో జెప్పియుండిరి. ఇంగ్లండు తనదేశమునయు, ఇంగ్లీషువారు తనప్రజలనయు వారు తలంప జాలకుండిరి. కాని భారతవర్షమునకువచ్చినవెంటనే స్వదేశమును జేరినటుల భావించెను. తనసోదరుల నొకమారు గాథాలింగన మొనరించుకొనునంతటి యుత్సాహముగల్గెను. ఇయ్యది కేవల ము ఉద్వేగజ్వలతయే చెప్పవచ్చునుగాని తెల్లవర్షముచే ఈజన్మజ్వలమాత్రమే వారు ఆంగ్లేష్రిగ జన్మించిరని నేను విశ్వసించుచున్నాను; విశ్వసించుటయేగాదు - నేనెరుంగుచును. కొన్ని అనంతరములవరకు శాశ్వతముగు భారతీయస్త్రీయనియే నేనెంచెదను. ఈయనభారతమునకు దేశభిమానులగు భారతీయుల కంటెను దేశభిమానియనియే తెలంతును. నాకెల్లిన ప్రేమించునటుల బెసెంటుగారిని ప్రేమించి కొల్లెవను. భారతవర్షము తనపాపమునకు తగుఫలముగ బాధలననుభవించుచున్నది. తిరిగి భారతవర్షము ప్రాచీనాన్నత్యమునందవలయునని భారతీయుల విశ్వాసదోషమునుండి విముక్తులగుటకు ప్రయత్నింపవలెను. బెసెంటుమత యోగిని. మతముపై, యోగదృష్టిపై నాధారపడి ఆయనప్రేమ భారతవర్షమునందిమిడియున్నది. హిమాలయమునందలి హిందూముషియొక్క శిష్యురాలు బెసెంటు. "బెసెంటుగారు వె వికవయస్సు. మారుపంచత్వరములవరకును జీ

డాక్టరు బెసెంటు

1 వ అక్టోబరునాడు 80 వ సంవత్సరోత్సవము జరిగెను

వించునటుల హిమాలయగురువు ఆశీర్వాదించునుగాత! ఆచార్య సకాచాద్యుడగు అగస్త్యమహామునియు ఆశీర్వాదానంగునుగా త! జగద్గురు డామెను పోంచుగాత! ఆయనజన్మదినమున కేడు మన ప్రేమతారితభావముల నామె కందజేయుచున్నాము. సాంప్రదాయముగ నేదామహానీయురాలి జన్మదినమని పిలువబడినను నాకు నిత్యము ఆమానజన్మదినమోత్సవమే. ఆత్మబలి సంస్కరింపనిదినము నాకు కేడు!" అనుచు అధ్యక్షులు కడపటి పల్కులను గడ్డకంతముతో కనులబాష్పములు రాల్చుచు ఉచ్చరించి కూర్చుండిరి.

జి. పి. నటేశులుగారు

మాట్లాడుచు డాక్టరు బెసెంటుయొక్క భార్య ప్రపంచమునెల్లడల విస్తరించెనని బల్కిరి. రాజకీయములందు ఆమెతో భేదాభిప్రాయములు గలవారన్నను ఆమె సురక్షణములను, ఆమె సేవాపరత్వముల నభినందించనివారు లేరు. సచ్చిలమున కును, తలపెట్టిన పని నిర్వీలమై కొనసాగించుటకును బెసెంటు గారు అగర్భప్రాయులు. తాదలంచిన కార్యముల నిర్వర్తించుట కుగాను ఎట్టి త్యాగమును జేయవలసివచ్చినను వెనుదీయని త్యాగధరి. ప్రభుత్వమున ఒక లామూటులో ధైర్యముతో పోరాడి గెలుపొందెను. పిదప హోనురూలు ఉద్యమముందు దేశీయుల పక్షమున పోరాడి ప్రభుత్వమువారి యాగ్రహము నకు సురియాయెను. దేశమునకై ఉత్తమసేవ లొనర్చి, మనలో ననేకులు ప్రపంచముందు బయల్పడక పూర్వమే దేశాపసరములకై పోరాడినవారిని మరచెడి అభిప్రాయ మిట్టివల కొలది సంవత్సరములనుంచి దేశమందు. వ్యాపించియున్నది. చాచా బాయి నాశాజీ తెప్పరబరను గారల విషయములో గూడ ఇట్టి పాపమే యునర్పబడెను. బెసెంటుగారు పనిచేయుని యట్టిగాని, వారి కేవిధముగు సంబంధము లేనట్టిగాని ఉద్యమ మిదేశమును గన్పించుదు. నిన్ను బాత్తు భిన్నభిన్న కై ఆమె ఎంతయో కృషి సల్పెను. స్త్రీ విద్యపట్ల బెసెంటు గారి సేవ లనుపమానములు. ఉన్నతివిద్యావ్యాప్తికై వారు గావించిన కృషి ప్రశంసాపాత్రము. హిందూ విశ్వవిద్యాలయ ముమె కృషి యొక్క ఫలితమని చెప్పవగును. 1897 సం॥లో ప్రప్రథమమున నేనామెను సందర్శించి ఎరింగిన నాటనుండియు, భిన్నాభిప్రాయము లుండినను మైత్రితో మెలంతుచున్నానని గర్వముతో జెప్పుకొనగలను.

రాజకీయములందు దేశమందనేకులు పనిజేయుటకు జంతు సమయమున బెసెంటుగారు మహాశక్తి సమన్వితయై హోము రూలు ఆందోళనను గావించెను. ఆయాందోళనా ఫలితమే మాంపెగు ఫలమున్నట్లు సుస్పృహకులు. అక్వి డబెంబడికకై బెసెంటు అధికముగ తోడ్పడెను. ఇపుడా డబెంబడికవిషయ మై దేశీయులు భేదాభిప్రాయములు గలరియుండిన భిన్నాభిప్రాయాలగు వారి తప్పిరమేగాని బెసెంటుగారి దోషమేమియు లేదు. పిమ్మట రాజకీయములకు విముఖులై రంగమునందుండి పలువురు జడలిపోజొచ్చిన సమయముందు బెసెంటుగారు కాను మవెల్లు బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్ట నుద్దేశించిరి. ఈ బిల్లు బెసెంటుగారిచే నిర్వీరింపబడుటయే గాక దేశమునందలి ప్రధాన రాజకీయవేత్త లనేకుల సమ్మతిమును బడసినదని జల్గుచు

బెసెంటుగారికి సంపూర్ణాయురాజోగ్యముల నొసంగునటుల శిశ్యురని ప్రార్థించిరి.

కాననుసరిగారు

మాట్లాడుచు బెసెంటుగారు తమ కనేకసంవత్సరముల నుండియు నాయకురాలై యున్నదనియు, లోకమందంతటను ఆయన నాయకురాలుగను, దేవమూర్తిగను ప్రసిద్ధికెక్కెననియు బల్కిరి. ఏవిషయమునందైనను గమ్యస్థానమునెరింగి అలక్ష్యమునకై ప్రజలను నడుపజాలను. చిమ్మచీకటియందు దివికను చేబూని ఆచలుగు ననుసరించి ప్రజలకు మార్గమును జూపును. ప్రజాస్వాదయమును నూత్నముగ్రహించి మతపిపాసాపీడియలగు వారికి భగత్సందేశావృతము నొసంగెను.

భారతవర్ష పరాధీనస్థితిని బారద్రోలి స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకై ధైర్యదా కృషి సలుపుచుండును. తానొనర్చు సేవలకు ప్రతిఫలమునుగాని, గౌరవాదరణలనుగాని యాశించదు. వివిధ మతములవారిని వివిధ తెగలవారిని ఏకాశయబద్ధులనుగ నొనర్చి సర్వములందులది సామరస్యమును గ్రహించుటయే మతవిషయములలో ఆమె గావించుప్రయత్నము. మాతనదేవమాత రాకనుగూర్చి పాశ్చాత్య దేశములం దిపు డావిరుషీమణి గంభీరోపన్యాసము లొసంగుచున్నది. సాయాన్యులగు ఆమె యనుచరులే ఆమెచేతలను పల్కుల నర్థముగావింపు కొన జాలరు. ఆమె మహాత్త్యమును తెలిసికొన జాలని కారణముచేతనే పలువురామె ప్రజల విశ్వాసమును గోల్పోయెనని తలంతురు. ఆమె నిష్కాపట్యులము, ఆమె అద్భుతసాహసములు వర్ణనాతీతములు. ఏసంస్కరణమునుగాని మొదట ప్రారంభించునట్టి మహానీయునకు ప్రజలు విరుద్ధముగ నుండురు. అటులే బెసెంటుగారి విషయములోను, నే డామె నూతనజగద్గురు రాకను గూర్చి ప్రబోధము గావించుచున్నది. ఆమె తాను విశ్వసించి సత్యమని జెప్పనపుడు మన మందు విశ్వసించవలెనని బల్కిరి.

డాక్టరు హెచ్. కజిన్సుగారు

పార్లమెంటు చెలగ మాట్లాడుచు అధ్యక్షులు బెసెంటు గారు 100 సంవత్సరములు జీవించులయునని ప్రార్థించినపుడు ఇంకను 20 సంవత్సరములుండెదా ఈ 20 వార్షికోత్సవము లందును చెప్పిన అంశమును తిరుగజెప్పకుండ తప్పకొనెట ఎటులా యని విచారించుచుంటి మని బల్కిరి. (నవ్వు)పిదప ఉపన్యాసము అనిబెసెంటుగారియందు గల హాస్యరసమునుగూర్చి రెండు మూడు నిదర్శనముల మనోహరముగ వర్ణించిరి. కొంచెం రామె యందు రెండలలోపము తెన్నెదరనియు అంతు యువబిడి వ్యక్తుల స్వభావముల నామె క్రమముగ నిర్ణయించుటలదననది యని యు; పతివ్రత్యక్రియందలి నుంచినే ఎల్లపుడామెగ్రహించుననియు తా నితరులచే పరిశీలపబడగోరెడివిధమున దానితరులను పరిశీలించుననియు, తన్నుదాను కతికముగ పరిశీలగావింపు కొనునని యు; వ్యక్తుల శక్తిని స్వభావమును గనుంచి, వారికి అర్హమగుపని యొసంగుటలో ఆమెకు గల శక్తి అమెను మని బల్కిరి. తమస్వానుభవములో కొన్ని చక్కనినిదర్శనముల వివరించిరి. ప్రజలామయం డాకోపించు మరియొక లోప మేమని ఆనేక విషయములలో నొకేమారు జోక్యముకలిగించుకొని, ఒక్కొక్క

దానిని నట్టిబిడిచివేయునను విషయము." దీని కారణము లేదని ఉపన్యాసములు రుజువుపరచిరి. ఒక్కొక్కప్పుడు అమెరికావలసిన కృషి సక్ష్మిశీలములను గాంచినటులు స్పష్టపరచిరి. ఉన్నతవిద్యకై అమెరికావలసిన యాదోళనా ఫలితముగ విద్యార్థులు ప్రజామిత్రమైనవి బిడ్డరి. వ్యక్తిగతాభిప్రాయములకు, వ్యక్తి గత భేదములకతీతమై, సార్వజనిక దృష్టితో సర్వదా విజయభిలాషియై ముందు నడచుచుండుననినదివిరి. సామాన్యులనెల్లవారి మిత్రాభిలాషముచే బరీక్షించును. భగవంతుడు మానవులకు ప్రపాదించిన మహోపకృతులం దీయవలసిన తరమొకటియని ఆమెననుసరించెదవారు భావించునని బిడ్డరి.

నిమ్మజాతుల తరపున సారాథులు అనునాతడు బెనెంటుగారు నిమ్మజాతులకొసరిన ఘననేపథ్యము గొనియాడిరి.

"మధుర సోదరుల" సంఘము పక్షమున అనంతసారాథులగారు మాట్లాడుచు భారతదేశమందలి యువజనులపై బెనెంటుగారికిగల ప్రేమ ఆనిర్వచనీయమనిరి. రాజకీయములందు బెనెంటుగారి విధానము ననుసరించినచో దేశీయు లిప్పుటికి చాల యభివృద్ధి జెందెదవారనియు కామనుజెల్లు బిల్లునందలి నిబంధనలు సామాన్యప్రజల కెంతయో సౌకర్యమును గలుగజేయుననియు, ఇప్పుటికైనను బెనెంటుగారి కార్యక్రమము ననుసరించి పనిజేయుడనిగోరుచు ముగించిరి.

యస్.పెచ్. మాధవరావుగారు మలబారు ప్రజలపక్షమున మాట్లాడుచు ప్రధమమునుండియు మలబారు ప్రజలు బెనెంటుగారియొడ భక్తి విశ్వాసములుగలిగియుండిరని బిడ్డరి. వివిధమతములు సామాజికములగు మలబారువంటి ప్రదేశములకు బెనెంటుగారి బోలు మహానీయులారా నాయకత్వ మానశ్యము నిరి. అడటి పూర్వార్థవారాయణులను సడలించుటకు బెనెంటుగారి ఉద్యమ మనేకవిధముల తోడ్పడెను. దివ్యజ్ఞాన సమాజములందు మలబారు ప్రజలలోగల అన్ని కులములు మతముల వారుగలరనిరి. పిమ్మట ఉపన్యాసములు బెనెంటుగారి రాజకీయోద్యమముందు మలబారుప్రజలు జూపిన యుత్సాహమును వివరించి సహాయ నిరాకరణోద్యమమును మలబారులో ప్రవేశపెట్టునపుడు ఆ కార్యక్రమములోని రెండవములను బెనెంటుగారి రంగీకరింపలేదనియు, పిదప ఆమె సోషలిస్టులని ధర్మమున నె మామిళ తిరుగుబాటు జరిగెననియు, ఇంతజరిగినను తిరుగుబాటులను బాధితులైన ప్రజల సహాయమున బెనెంటుగారు రుదారస్వభావముతో తమ పత్రికలో విజ్ఞప్తులను ప్రకటించి ధనసహాయ మొనర్చెననియు బిడ్డరి. కామనుజెల్లుబిల్లులోని కొన్ని నిబంధనలు తమకు సమ్యక్ములుగానని కొందరుబిడ్డరినను ఆవిల్లును తిరుగుబాటులోగవ్వరచిన అమృత తెలివి తేలుటవెవరు కంపంబాలకపోయిరనియు, ప్రజాభావములను కీర్తిల్లు అక్కడోపకారీయనియు బెనెంటుగారిని గౌరవింపుట మనము గౌరవింపుకొను బేరమునయు ఆమెమార్గము ననుసరింపుటయే ఆమెకుగానించు మహద్దోరణమని బిడ్డరి.

డి. బి. యస్. భవానందపిళ్ళెగారు అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించుటతో సభ కయ్యప్రదముగ ముగిసెను.

కార్మికుల సత్యాగ్రహము

40 కాన్స్టేబుల్లు రంగమునకు పోవుట

తిరుచనాపల్లి, సెప్టెంబరు 30:—40 మంది రిజర్వు కాన్స్టేబుల్లు ఉదయమున నాగపల్లెమునుండి బయలుదేరి రైల్వే అధికారులు కార్యకలకు సెలవులేకుండ 3 రోజులు పనికొరకుండ నుండుటకు ఆంగీకరించినందున సత్యాగ్రహము కార్యంబును బెనెంటుగారి రంగమునకు పోయిరి తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సాంఘిక రాజకీయములవలన ఉపద్రవములు

హిందూమహాసభకును కాంగ్రెసుకును పోటీ

రాజీయిచ్చుటకు శ్రద్ధానందస్వామి కారణముల దెలుపుట

హిందూ మహాసభా సభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చుటకు గల కారణముల వివరించుచు దిగవ ప్రకటించిన స్టేటుమెంటు శ్రద్ధానందస్వామి ప్రచురించెను:—

క్రిందటి సంవత్సరములో రోధకులందు జరిగిన హరియానా హిందూ సభా సమావేశమునకు పండిత మదనమోహనమాల వ్యగారు అధ్యక్షత వహించినప్పుడు బాలవిశంతువులకు పునర్వివాహము జేయుట నామోదింపవలయునని విషయ నిర్ధారణ సంఘమునందు గౌరవరాష్ట్రము డొకడు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. బాల విశంతువులకు పునర్వివాహము గావించవలయునను ఆభిప్రాయమునకు పండితుడు సుముఖముగ నున్నను, యీ సంస్కరణమునకు విముఖులుగనున్న సనాతనస్వరూపులుగూడ తమతోనుండుటకు తీర్మానమును పండితుడు త్రోసివేసెను. పండితునియొక్క విషయమే ఒత్తిడి చేయ రానుబహిరంగసమావేశమునుండి వెదలిపోయెద నని బెదరించెను. తాను వెదలిపోయినపిదప యిష్టము వచ్చిన తీర్మానముల గావించుకొనవచ్చునని పండితుడునుడివెను. సభయందు డెల్టరును విస్మయము లెరి. హిందూ మహాసభకు వెలుపలనుండి యీ సంస్కరణముకొరకు కృషిజేయవలయునని పండిత నేరీరావెజే. భాయిపరమానందజీగార్లు సభ్యులపొచ్చురించుచుండిరి. కార్యక్రమము స్తంభించెను. నేనప్పుడు హరియానా ప్రజలను తీర్మానముపరచువారింపవలయుననియు, డిల్లీలో జరుగు మహాసభలో యీ తీర్మానము ప్రవేశపెట్టెననియు వాగ్దానము చేసితిని. కాని శాతీర్మానము గురించి పట్టుబట్టవలదనియు, తీర్మానము హిందూ మహాసభయందలి సంఘభావమును భ్రష్టము గావించుననియు పండిత మాలవ్యజే చెప్పెను. విషయ నిర్ధారణసభయందు బాలవిశంతువుల పునర్వివాహమును గురించిన నా తీర్మానమును నేనుఉపసంహరించుకొంటిని. శాతీర్మానమే శుద్ధి వెండాలులో జరిగిన బహిరంగ సభయందు ప్రవేశపెట్టబడెను. తీర్మానముపై సంపూర్ణముగ చర్చగావించిన పిదప సమావేశమును ఎనిమిదవలకు దానిని ఏర్పరచుకొని ఆమోదించిరి. మూడు 500 అర్హసమాజములకు గలరు. వారిని వోటుజేయవలదని కోరితిని.

శాసనసభల ఎన్నికలు

డిల్లీలో 1928 మార్చి రెండవవారములో జరిగిన హిందూ కాన్ఫరెన్స్లో రాజోవు ఎన్నికలందు సభాసభ్యులను నిర్వహింపబడు గురించి విషయనిర్ధారణసభయందు ప్రతిపాదించబడెను. అప్పటి నా అభిప్రాయము 1928 ఏప్రిలు 22 వ తేదీని వెలువడిన "లిబరేటరు" పత్రిక 4-వ పుటయందు సువ్యక్తము చేయబడెను. బహిరంగసభలో సింధునా ప్రభులగు జదు రామదాసు డొలతురాముగా రొక్కరే నాకు తోడ్పడిరి. హిందూమహాసభను సాంఘిక రాజకీయములకేసి యొడ్డుకొనిపోవుట వలదని తీవ్రముగ నేను మాలవ్యాజీని గోరితిని. హిందూమహాసభాద్వేష్య మని గాదనియు, శుద్ధి ఉద్యమప్రచారమునని తమ ధనముగావలెననియు, దానిని సమహర్షులు ఆత్మనరకునియు అందుకొరకు యేర్పాటుగావించవలసినదనియు నేను గోరితిని.

ప్రచారములు తగినంతమందిలేరని ఆయన విషగచెప్పెను. భారతీయ హిందూకుద్దిసభ రద్దుజేసి దానినిభిని హిందూమహాసభకిచ్చి శుద్ధిప్రచారభారము తాను వహించెన నని స్వామి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈ ప్రచారము ఉద్యమమునకు జీవశక్తిచ్చునని నేను చెప్పితిని. హిందూమహాసభ కేవలమును లేకుండ మండవలయుననియు, మహాసభకు సంబంధములేకుండ ప్రచారము కార్యభారము బూనవలయుననియు పండితుడు బిల్లెను. తెలుపుటకంటె నా ఆకాంగమును ఊహించుట సులభము. హిందూమహాసభా కాన్ఫరెన్సు గావించిన తీర్మానముకంటె అధికముగ కార్యనిర్వాహకవర్గము సల్పబూని, సభకరవుత కాన సభ్యులకు అభ్యుత్థుల నిల్వనచ్చునని చంబాబు హిందూసభ కనుమతి యిచ్చుటచే, హిందూమహాసభాసభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చుటకంటె నాకు వేరుమార్గము గన్పించవచ్చును. హిందూమహాసభ ఉద్దేశ్యములకును ఆశయములకును మీరి వ్యవహరించుటచే నేను విధిలేక సభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చితిని.

వినాశనకరమగు విధానము

హిందూమహాసభ తండిత మదనమోహన మాలవ్యగారి హస్తములందుగల కీల్పాన్ని లాజిజీగాని రాజాసాహేబుగాని అసలనుక అధ్యక్షులుగ నున్నను ప్రకృతమందు కాంగ్రెసునకు అసలు అధ్యక్షుడుగనున్న నెహ్రూజీవలె పండిత మాలవ్యయే హిందూమహాసభకు అధ్యక్షుడు. శత్రువులపైడింప హిందూమహాసభపేరు ఒకరాజకీయపక్షము బడయ ప్రయత్నించుట వినాశకరమని నేనువలించుచున్నాను. స్వరాజ్యవాదులు చేయు ఉత్తరకుమారప్రజ్ఞలు ప్రకృతమందు అవసరము. యథోచితసహకారమే ప్రకృతిపరీక్షకుల కనువగుమార్గము. కాని యథోచిత సహకారపక్షముగాని, స్వరాజ్యపక్షముగాని సాంఘికారావమును వేయుట నాకిష్టములేను. మహమ్మదీయులు మితోజీరనియొడ, అది వారిశిష్ట. అందుమాలమున మీరు హిందూగాన కీయపక్షమును నిర్మించుట నాన్యాయముగాదు. రాజకీయమున హిందూమహాసభ సాంఘికవైషమ్యముల హెచ్చించుటకు బాల్కుచున్నది గాన, అట్టిసంస్థ కార్యక్రమమును నేను పాల్గొనజాలను. కేవలము శుద్ధిసంఘసంస్కరణము గావించుటకు మాత్రమే హిందూ మహాసభయందు సభ్యులుగ నేను నుండెదను. కాని హిందూమహాసభ అపరమాదమున పండితుడు శుద్ధి, దాని కు ఉద్ధరణ మొదలగు సంస్కరణములతో పోయియొక హిందూమహాసభమే నమననని మాలవ్యగారి భయము. వేగభక్తులు పునరుద్ధరించుటకు నేనిప్పుడు స్వాతంత్ర్యము గలవాడగుచున్నాను. సాంఘిక నైతికములకై సంస్కరణములు సాంఘిక రాజకీయ లాభములకొరకుపయోగపరచుకొనవలయునని జూనువారిజోక్యము లేకుండ నేను హిందూ సంఘోద్ధరణమునకు కృషిజేసెదను. (అ. ప్రె.)

నబిన్నెక్తురు ఘోరమరణము

వారంటు నమలుజరుపబోవ వెదురుబొంగులతో

చంపబడుట

కలకత్తా, ఆగ్టోబరు 11:—ఆగ్టోబరు 11న కలకత్తా నగరమునకు సట్టాజనుండి పోలీసు అధికారిని ఘోరముగ చంపినట్లు వార్త వచ్చినది. సట్టాజీకి వారంటుము జరుపుటకు పోలీసు నబిన్నెక్తురును ఇరువురు పోలీసుజవానులు పోయిరి. ముద్దాయి వారు రాగానే తలపులోపల గడియవేసికొని కేకుపెట్టిగా చాలమంది వచ్చి పోలీసువారిని లోపలకలాని వెదురుబొంగులతో పొడిచిరి. ఈ బురు బడ్డిబడ్డిచే గా అడ్డుకొని పోలీసువారు గూడు సరికి సబిన్నెక్తురు చనిపోయెను. జవాను లిరువురును శివులి తప్పియుండిరి. వారినివై ద్వాలయమునకుగొంపొయిరి (అ. ప్రె.)

పన్నుల నిరాకరణ

రోడ్డు బాగుండకుండుటయే కారణము

కలకత్తా, ఆగ్టోబరు 1:—విశాఖపట్నం పురపాలకసంఘాధ్యక్షులకు ఒక నిరవకపత్ర మంపించుటకు బాంబేకి హిందూ పులును అయికోపియులను సంఘములరెవరునున్నాడు. అందువంతముల చేయువా రందరను కార్డులెంచె. రోడ్లకేరము, బాగుండలేదనియు, మోటారుకార్లపై విధింపబడిన రిమానములకు 20 రూపాయల చొప్పున పన్నును ఈ రోడ్డు బాగు చేయించవరకును ఈయవలసినదని లేవనెత్తగా ఆ పత్రమువలన వచ్చుచి. ఈ పత్రపు నక లొకటి విశాఖపట్నం కలెక్టరు ద్వారా ప్రభుత్వమువారి కంపుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

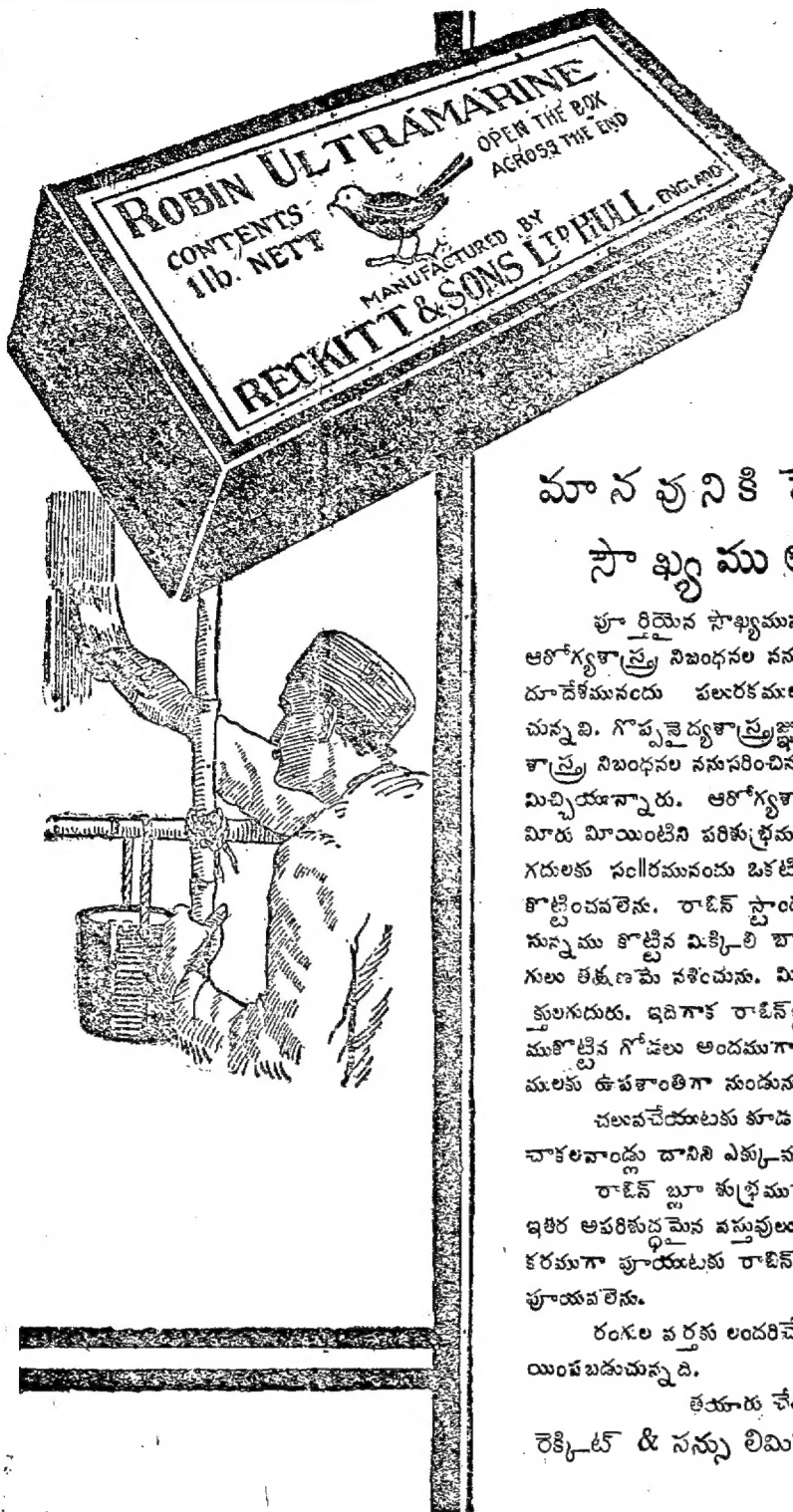
ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురములు

శ్రీ కృష్ణ కర్ణామృతము

భర్తృహరినుభాషితము

(తెలి) ఆంధ్రటికాశాస్త్రములతోను, ఆంధ్రపద్యములతోను మల్ల భూపాల, పుష్పగిరి తిమ్మనకృత ఆంధ్రపద్యములు ఇందు నూతనముగా చేర్చి ముద్రించినారము క్యాలికోబైందు గిల్లుపేరు గలది. రూ. 2-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

మా నవునికి మొట్టమొదటి సౌఖ్యము ఆరోగ్యమే.

పూర్వమున సౌఖ్యమును గడించుట కేమి చేయవలెను? ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరింపవలెను. ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందు పలురకముల వ్యాధులు పురుగులచే గలుగుచున్నవి. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులు సవరు వ్యాధులు ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరించిన సులభముగా రావని ఆభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఆరోగ్యకాస్త్రపద్ధతి ప్రకారము మొదట మీరు మీయంటిని పరిశుభ్రముగా నుండుకొనవలెను. తరువాత గదులకు సంగ్రహమునందు ఒకటి లేక రెండు దఫాలు నున్నము కొట్టించవలెను. రాత్రిన్ స్నాందర్థము నున్నముతో కలిపి, నున్నము కొట్టిన విక్రిలి బాగుగా నుండును. అందుచే పురుగులు తక్షణమే నశించును. మీరును అనేకవ్యాధులనుండి విముక్తుగుదురు. ఇదిగాక రాత్రిన్ బ్రూను నున్నముతో కలిపి నున్నముకొట్టిన గోడలు అందముగా నుండుటయే గాక, మీ శత్రువులకు ఉపకారముగా నుండును.

చలువచేయుటకు కూడ రాత్రిన్ బ్రూ చాల శ్రేష్ఠమైనది, చాకలవాండ్లు దానిని ఎక్కువగా ఉపయోగించుచున్నారు.

రాత్రిన్ బ్రూ శుభ్రముగా నుండును. ఇందులో ఇనుక, ఇతర అపరిశుద్ధమైన వస్తువులు చేరనేరదు. నున్నము తృప్తికరముగా పూయుటకు రాత్రిన్ స్నాందర్థము బ్రూను కూడ చేర్చి, పూయవలెను.

రంగుల వర్తకు లందరిచే రాత్రిన్ స్నాందర్థము బ్రూ విక్రయింపబడుచున్నది.

తయారు చేయువారు :-

రెక్కిట్ & సన్స్ లిమిటెడ్., హల్ & లండను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

భృగువతి (కెగరోగములకు సంజీవి)

జీవామృతము (రిజిస్టరు కాబడినది)

వృష్యయోగ (స్వస్థులనివారిని) 1045

తెలుపు, ఎలుపు, పసుపు, కెగరోగములను రూపుమాడువును. మరియు మాత్రము బొట్టుబొట్టు పడుట, నరములు బిగిడియుట మాత్రనాశపు మంటలు బోగొట్టును. పూర్తి గుణము అగుటకు రూ. 6-12-0

జీవామృతము నరముల బలహీనముచే కలిగెడు అమోఘమై రసాయనము. మరియు బలహీనము ధాతుత్వము, రక్తత్వము, వీర్యవృద్ధి, మొదలయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు అమోఘమైన రసాయనము. వెల బుడ్డి 1-2 రు. 3-4-0

నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మూత్రముతో గాని, వృష్యమునందుగాని పోవుచున్న వీర్యమును నిలుపును, నపుంసకదోషములను బోగొట్టి యాననవంతులుగ చేయును. పూర్తిగుణము అగుటకు రూ. 5-0-0

151 గోవిందపు నాయుడువీధి,

బ్రాంచి 188, బ్రాడ్వే.

ఆయుర్వేదాశ్రమం

పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు

పార్వతీపుర రైల్వే ఎక్స్ ప్రెస్సు

బెంగాలు గవర్నరుగారు తెరచుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 2:-నిన్న స్టీవెన్సుగారు పార్వతీపురమునుండి సిలిగురివరకు క్రొత్తగా నిర్మించిన రైల్వేను తెరచిరి. దీనివలన సీటీ మొదలు సిలిగురివరకు 618 మైళ్లు రైలు ప్రయాణము ఏర్పడెను. దార్జిలింగునుండి వారు మోటారుమీద రాగా ఏజెంటు ట్రాఫిక్ మానేజరు ఇతర అధికారులు వారిని ఆహ్వానించి బ్రాడుగేజిడ్డు మగ నుండునని శేషువు గోసి లైనును తెరచిరి. తూర్పు బంగారా రైల్వేవారి చిరకాలమునాటి ఆశను సరిపెరిగెను. ఇదియే ఏజెంటు గవర్నరుగారి స్వాగతమిచ్చుచు చెప్పిరి. బ్రాడుగేజి 1915 లో గంగను దాటినప్పటినుండియు ఈదినము కొరకే వారు వేచియుండిరట.

ఉపన్యాసాంతరము గవర్నరుగారికి వెండిపెట్టెను పూలదానును ఏజెంటుగారింపిరి.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రత్యుత్తరమును గవర్నరుగారు వారి స్వల్ప గవర్నరు పదవిలోను, ఆయన రెండు రైల్వేలను తెరవగలిగిరి. నందులకు చాలసంతోషమిది. ఈసారిచేయునది రైల్వేవారి సంతోషాయము ఇది పూర్తియైనది గనుక క్రొత్తవస్తువుల పూనుకొనవచ్చును. వారు రాష్ట్రముంతయు రైల్వేతోనింపుదురని ఆశించుచున్నాను. ఇంజనీర్లు ఇందు పాల్గొన్నవారిని ఆభినందించిరి. దీనివలన దేశమునకు సుఖమును వర్తకాభివృద్ధి గలుగగలదని ఆశించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

వర్త పాతము

హిందూ, అక్టోబరు 2:-వాల్తేరునందు ఆర్థిక ఎక్కువగానున్నది. ఒరిస్సా, చోటానాగపురము మలబారు ఉత్తరమదరాసు తీరములందున్న ముసానూగవ్యముగను స్థానికముగ దక్షిణబర్మా, మళ్ళయిండియా, మధ్యపరగణాలు, కొంకణ, మైసూరులలోను వర్తముగలిగినది.

ఉత్తరబర్మా, బెంగాలు, బీహారు, మద్రాసులలోగూడ వర్తమున్నది.

మాచన:-గొప్ప మార్పిడియలెదు. (అ. ప్రె.)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

కాంగ్రెసుఎన్నికలప్రచారము

శ్రీయుతులు మోతే నారాయణరావుగారు, దామోజీ వరపు వెంకట వరసింహారావుపంతులుగారు, వంకిన రామచంద్ర చౌదరిగారు, ఆలపాటి నుబ్బన్న చౌదరిగారు మున్నగువారు కలసి పాలకొల్లు, నరసాపురం మారితేటి తణుకు, వేల్పూరు, పాలమూరు మున్నగు గ్రామములను, ఇంకావాటికి దగ్గరగానున్న విగతా పల్లెలలోను ప్రచారము గావించిరి. తణుకు చుట్టుపట్ల గ్రామములకు శ్రీయుత చిట్టూరి నూరయ్యగారి కుమార్తె భవనేతరరావుగారు కూడవచ్చిరి. శ్రీ చిట్టూరి నూరయ్యగారు శ్రీ ముళ్లమూడిరాయుడుగార్లు మున్నగువారందరూ కాంగ్రెసునకే ఎన్నికలలో సహాయము చేయుదుమని వాగ్దాన మొసంగిరి. మారితేటిలో శ్రీ కర్ర చినవెంకటరెడ్డిగారు సంపూర్ణముగ కాంగ్రెసునకే సహాయముచేయుదుమని వాగ్దాన మొసంగిరి. పెప్పాచి వారు యీనెల 26 మొదలు 29 వరకు ప్రచారము గావించిరి. శ్రీ నారాయణరావుగారి ప్రభుత్వము 20 తేదీని ఏలూరుతాలూకా పెదపాడులో జరుగు పోటర్లభివృద్ధి హాజరుగటకుగాను జడలిరి. (స్వతీయభివృద్ధి)

సాహిత్య పరిషత్తు

1926 నవంబరు 2-న తేది శనివారము

ముఖ్యదేవులు	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి
	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి	గ్రామీణులలో ఆర్థిక పరిస్థితి
గోపాలపురి	84.1	73.2	1.41	2.27	+ 1.95
విశాఖపట్నం	8.72	78.1	0.11	0.42	+ 0.16
కాకినాడ	89.7	76.5	0.05	0.88	+ 0.58
మచిలీపట్నం	89.6	79.5	...	0	- 0.80
కర్నూలు	90.0	75.6	...	0.12	- 0.17
బళ్లారి	89.8	76.2	...	0	- 0.39
అనంతపురం	...	...	...	0	- 0.45
కడప	91.5	78.6	...	0.08	- 0.85
నెల్లూరు	95.4	77.1	0.37	0.37	+ 0.15
మద్రాసు	95.5	75.9	0.89	0.89	- 0.40
కడపూరు	93.6	76.2	0.85	1.11	- 0.75
నెలమ	91.5	78.6	...	0.11	- 0.40
కోయంబూరు	89.1	71.8	...	0	+ 0.22
తిరుమనాపల్లి	97.8	77.1	0.04	0.04	+ 0.41
నాగపట్నం	96.4	78.6	...	0	- 0.22
మధుర	96.4	78.6	...	0	- 0.48
పాంబట్	89.8	81.5	...	0	- 0.14
తిరునల్వేడి	...	...	...	0	- 0.31
తిరువేండ్రం	82.6	74.9	0.15	0.86	+ 0.45
కొచ్చిన్	83.8	73.5	1.02	1.60	+ 1.06
కాలిక్ట్	88.8	78.1	1.06	1.06	+ 0.48
మంగళూరు	85.9	75.8	0.10	0.86	- 0.42
బెంగళూరు	88.8	67.8	...	0.55	+ 0.08
మొర్రా	73.5	68.2	0.84	1.02	- 0.49
కొచ్చిన్	62.2	62.7	...	0.54	- 0.09

సర్కారులు—గోపాలపురిలో 1.41 విశాఖపట్నం ములో 0.11 వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులు బడిన. మేఘములు దట్టముగనున్నవి. గోపాలపురిలో ఆర్థిక ఎక్కువ. ఇంట పగటివేడిమి రిక్త డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—బళ్లారిలో మేఘములు పలచనున్నవి. తక్కినచోట్ల చిన్నచుక్కలు నున్నవి. కడపలోను బళ్లారిలోను రాత్రివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$, 3 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలు:—చర్లపాతము సాధారణముగ నున్నది. మద్రాసులో 0.98 నెల్లూరులో 0.87 కడపూరులో 0.85 నర్సింకెను. మేఘములు దట్టముగనున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్థిక ఎక్కువ. మద్రాసు, కడపూరులో పగటి వేడిమి రిక్త డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధానికి ఈశాన్యముగ వర్షము కురియవచ్చును. సి. యెంగల్యరాయ మొదలియారు, అధిపతింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష వాతము

సిక్కి, అక్టోబరు 1:—ఒరిస్సా ఉత్తర మదరాసు తీరముల అధికము గురిసినది—పశ్చిమతీరముందు వర్ష మధికముగనే యున్నది. ఒరిస్సా, చోటానాగపురము, కొంకణ, మలబారు, మైసూరు, మద్రాసుతీరము లందు సామాన్యముగను దక్షిణబిర్రా, బెంగాలు, బీహారు, మధ్యపరగణాలు, మద్రాసు డక్కనులలో స్థానికముగను వర్షమున్నది. ఉత్తరబిర్రా, గుజరాతు, హైదరాబాదు? మద్రాసు దక్షిణముందు వర్షమున్నది.

నూచన:—మధ్యపరగణాలు డక్కనులందు వర్షాధిక్యత. (అ. (వె.))

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాసనభ:—అధ్యక్షులు వాడు శ్రీ లక్ష్మీమూర్తిగారిచే వ్రాయబడిన తమిళ కన్నడ భాష పాటలతో మైసూరు దసరానుగూర్చి, తిరువళిక్కేటి హిందూ హోమ్సులనందు శేష సాయంకాలము 5 గ. కోలాటము శృంగము జరుగును. స్త్రీలనుమాత్రము టిక్కెట్లుపై రానిట్లు:

THE VITAMINMILK FOOD.

హిందుదేశము భవిష్యత్తు.

ప్రస్తుతముగల పిల్లలచే సూచించబడుచున్నది. మిల్క్ ఫుడ్లకు ఆహారమును తెలివితో ఇవ్వవలెను. వారు బలవంతులు గాను, బుద్ధిశాలులగు పెరుగుట మిగులగలరు. వారు దేశభివృద్ధికి ప్రాణధారమైన ఆస్తి, మిల్క్ ఫుడ్ల శాలతనమునకు కీర్తి.

మిల్క్ ఫుడ్లకు ఆహారమును మిగుల పరిశీలించ నవసరములేదు. అనేక రకముల ఇండియా దేశపు క్షీరోత్పత్తికి కావలసిన మిగడ గల సరియైన ఆహారము గ్లాక్స్ ఒక్కటియే. ఎప్పుడును గ్లాక్స్ నే ఉపయోగింపుడు. మిగుల తరువాత తల్లి తండ్రులుగా నుండినందుకు సంతోషింతురు!

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) (1)
తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

స్త్రీవిద్యా సంస్కారము

వివిధరాష్ట్రములందు సభలు

భారతదేశము దంతలను స్త్రీలసభలు జరిపి స్త్రీవిద్యను గూర్చియు అవసరముగ సంస్కారముల చర్చించుటకు తగిన ఏ రాష్ట్రము జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతము స్త్రీలలో నూటికి 2 రు మాత్రమే అక్షరజ్ఞానము గల వారు. స్త్రీలు తమలో పెక్కుమందికి జ్ఞానాభివృద్ధి కలిగించుటకును, విద్యాభ్యాసము గరవుటకును తమ ఏర్పాటులనుగూర్చి స్వయంకా విచారింప వలసింది. స్థానిక రాష్ట్ర మహిళాసభలను జరిపి విద్యాభివృద్ధి గల స్త్రీలందరిని ఆహ్వానించువారిని అభిప్రాయముల తెలుసుకొన నెంచిరి. ఈ సభల నారు తమ ప్రతినిధులను పూనాలో జనవరియందు జరుగు అఖిలభారతమహిళాసభకు బంపెదరు. అ. భా. సభవారు వివిధ రాష్ట్రముల నూచనలను జూచి చివరకు స్త్రీవిద్యా సంస్కారముగూర్చి మెమోరాండము తయారు చేయుదురు.

మొదటిసభ పీకారుపూరు, సింధులో జరిగెను. హైదరాబాదులో సింధు రాష్ట్ర సభ జరుగును. ప్రథమ రాష్ట్రసభ మదరాసులో 16 వ తేదీన నెనేటు మందిరము జరుగును. ఈసభ రెండుభాగములుగ సమావేశమగును. చర్చలు తీర్మానములు జరుగును. స్త్రీపురుషులెల్లరు గూడిన బహిరంగ సభలు జరుగును.

వీరి యుద్దేశ మేమన ఇండియా, విద్యా విధాన సమస్యలను విద్యానియంత్రముగ సంస్కారోద్దేశముతో చర్చించి, అవసరముగ వివరముల విమర్శింపక, తలిదండ్రులు, ఆర్థికభగ్యులు మున్నగువారిసానుభూతిని బహిరంగ ఆధునిక భారతదేశమునకు అనుగుణముగ విద్యావిధానము నూచించుట.

బొంబాయి, గుజరాతు, పంజాబు, సింధు, వంగ, మలబారు సంయుక్త రాష్ట్రములు నవంబరులోపున రాష్ట్రసభలను జరుపును. అందు పాల్గొనదలచినవారు, అ. భా. సభాకార్యదర్శిని శ్రీమతి ఎం. ఇ.కజిమ్మ, అడయారు, మదరాసు అని వ్రాసినచో ఆయాస్థానిక ప్రచారకుకు తెలియబడి తగినసమాచారమును ఒసంగును. (అ. (వె.))

రాకప్రకటన:—మేజరు మనిగారు నేడుదయము వచ్చిరి. పానగలు రాజాగారు నెల్లూరుకు, కర్న. (కాశ్యపగారు బెంగురుకు, ఇ. మాస్టరుమనుగాడు నిల్వరాత్రి వెడలిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషన్ కమిషనరుగారికి విశేష హెచ్చరిక

సంఘటనలో హడా తూములు పూడ్చినందున ప్రజల బాధపడుతూ ఉపాయముగానక విధులనుసరింపులైరి. అట్టి తరిలో కమిషనరుగారు దోషులవగైరా విశేష బాధ లేకుండా మార్గము కనిపెట్టునట్లు గవర్నమెంటువారికి వ్రాసినట్లు తెలిసినది. ఈసహాయము చేసిన కమిషనరు గారైన తె, వెంకట నారాయణగారు వందనీయులు. చిల్లరగా అమృత మిరసకాయల సందు ఎంత చిన్నపర్లము కురిసినా ప్రజలు బండ్లు పోవుటకు చాలావృత్తుగా పుట్టువున్నది. అధికారులు దీనిని గమనించి తగినంత క్రౌడత్రిసిటోనగోరవను. మూయనితూములు యథావ్రే కారముగా పుండకోరవను.

దేశ శ్రేయోభిలాషి

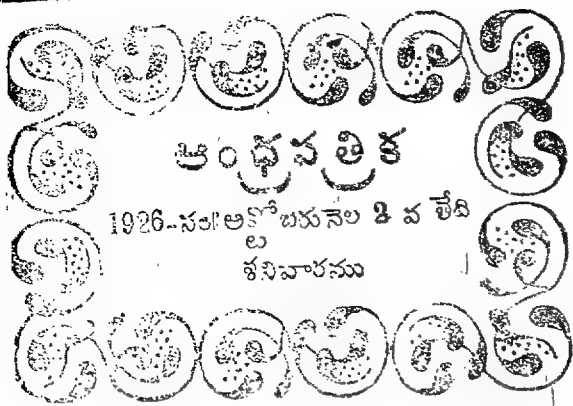
శ్రీరామవాంసా వైశ్యమాజనువారిచే గోవిందనాయనీ కిది ముక్కాములవారి సత్తయలో 2-10-23 ఆదివారం సాయం కాలము 5 గంటలకు వికమత్త్యమును గురించి ఉపన్యాసము తప్పక జరుగును. కవిశ్రేయలు శతావధానిగా రైన మహారాజ శ్రీ దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు అధ్యక్షులుగానుండుటకు దయతో సంగీకరించిరి. వీలు ఉన్నయెడల వ్యావహారికసభ కూడా జరుగను. మొంబర్లు మాత్రము నుండుటకు అప్తులు. ప్రేక్షకులు సభలో ఉపన్యాసము ఆయనతరువాత నుండుటకు వీలులేదు. నె 2, రామకృష్ణవిధి } గౌరవ కార్యదర్శి మద్రాస్.

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకము 0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

తపాల భర్తు ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లప్రతికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

గాంధీమహాత్ముడు

శ్రీశ్రీశ్రీ

ఇంగ్లీషు తేది బట్టి గాంధీమహాత్ముని జన్మదినోత్సవము నేడు జరుపుచున్నాము. మహాత్మునిసంస్మరణమున కిప్పుడవసరము గలదా యని కొందరడుగవచ్చును. ఇప్పుడే ఎక్కుడు అవసరము గలదని, మాయభిప్రాయము. గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన సత్య అహింసా సందేశములను హిందూదేశము నిర్వహింప సమకట్టినచో, నేటి స్థితి భిన్నముగ నుండేది. స్వరాజ్యసిద్ధికి ఆంతరంగికపు ఐకమత్యమును భ్రాతృప్రేమయు అవసరమని, మహాత్ముడు బోధించెను. మహాత్ముని మహాష్మదీయపక్షపాతి యని పలికినవారు, వారియుద్దేశ్యమును గ్రహింపలేకబోయి రనుటకు సందియము లేదు. సోదరప్రేమ, సోదరుని తప్పులను లెక్కింప నీయదుగదా. కష్టసమయములందు సోదరు లొండా రులు ఇతరవిభేదములను బైకిరానీయక ఏకమై పని జేయుట అనుభవసిద్ధము. హిందువులు మహాష్మదీయులను సోదరులనియు, మహాష్మదీయులు హిందువులను సోదరు లనియు నిజముగ భావించునెడల, ఒండా రులు కలహించుకొనుటకు వీలగునా? అనహా యోధ్యమనమయమునందు బైకి వచ్చిన సోదరభావము, మరియొకమారు వెల్లివిరియవలసినయవసరము గలదు. హిందువులు, మహాష్మదీయులు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు, మున్నగు భేదములు దేశారాధన కడ్డుపడగూడదు. దేశమాతను నేమిచుటకు అందరును నడుము గట్టుకొనవలయును. హింసకును క్రౌర్యమునకును మార్గము జూపు మత భేదములు, మతపుపేరునే చెడగొట్టుచున్నవి. ఏ మతమయినను, ద్వేషమును మూలాధారము గా వించుకొనదు. ప్రార్థనరూపముల గూర్చియు, ఆచారములగూర్చియు భేదమున్న మాత్రాన, ఒకరి నొకరు దూషించుకొనవలయునా? ఒకరితో నొకరు కలహింపవలయునా? హిందువుల పరమేశ్వరుడుగాని, మహాష్మదీయుల అల్లాగాని ఇట్టి కార్యముల గాంచి సంతసించునా?

గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమునకు చాటిన ముఖ్యసత్య మేమి? మతము కేవల సిద్ధాంతము లందుగాక, అనుష్ఠానమునందేగలదు. అనుష్ఠానము మరచి, బాహ్యచిహ్నములనిమిత్తము తగువులాడుట చైవద్రోహము నప్ప పేరుగాదు. కేవలమత కొరకు పోరాడినను కొంతయర్థముండును. లాభముల నిమిత్తమై, మత కక్షలను స్వార్థపరుల చర్యలు మరింతయేవ్వముగ గనుపించును. గాంధీమహాత్ముని సంస్కరించి ఇట్టి స్వార్థజనిత కార్యములలో జోక్యము కలుగజేసికొనమని ప్రమాణము గైకొనుట భారతీయుల ధర్మ

మగుచున్నది. జనసామాన్యము సాంఘిక మత భేదములచే రోషావేశపరులై కొంత యకార్యకరణములకు గడంగినను, దండనభయముచే కొంత కాలమునకు శాంతచిత్తులగుదురు. విద్యాధికు లటుగాక, వెనుకనుండి పనిజేయుదురు. బాధ్యతగల పదవుల నాక్రమించుచు, విభేదములను పెంచుటకు తమ పలుకుబడి నుపయోగించుచుండురు. వీరికి దండనబాధ యుండదు. వీరిచేష్టలవలన నష్టపడు వారు ప్రజలును, దేశమునుమాత్రమే. స్వార్థలాభములుమాత్రము పెంపొందుచుండును. అందుచే మత సాంఘిక రాజకీయములు రోత బుట్టించుచున్నవి. ప్రజాహితజీవితమును కలుషపూరితము గావించుచున్నవి. వ్యక్తులసామర్థ్యముగాని, వారిసాశీల్యముగాని కొరగాక పోవుచున్నవి. మామతము, మాకులము, అనువాక్యములు ముఖ్యముగ వినిపించుచున్నవి. దేశభక్తియు, దేశసేవయు వెనుకబడుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో మహాత్ముని సందేశమే దేశమునకు శరణ్యమగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు సలిపిన మహాపాపకారములలో అస్పృతానివారణ యత్నము మయినది.

శతాబ్దములనుండియు అధఃపతితులయిన వారిని రక్షించుట కవతరించినమహాత్మునినామము, దేశచారిత్రమునందు శాశ్వతముగ కీర్తింపబడుచుండును. మహాత్ముని రాజకీయాభిప్రాయములతో నేకీభవింపని ఆంగ్లో హైందవపత్రికలుగూడ, మహాత్ముడి విషయమున చేసిన శాశ్వతపు మేలును కొనియాడుచున్నవి. ఇంతకుపూర్వము నిమ్నజాత్యుద్ధరణకు ప్రయత్నములు జరుగకపోలేదు. సంస్కర్తలనేకులు, ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించిరి. క్రైస్తవమిషనరీలు నిమ్నజాతులను పైకి దెచ్చుటకు చాటుపడిరి. కాని సంస్కర్తలు కొందరు, నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకు అంతర్వివాహము, అంతర్భోజన మవసరమని తలచి తదర్థమైచాటుబడివిశేషాభివృద్ధిగలిగింపలేకబోయిరి కొందరు మతమును మార్చవలయునని పట్టుబట్టిరి బొట్టుపెట్టుకొనగూడదనియు, జుట్టుంచుకొనగూడదనియు, విగ్రహములను పూజించకూడదనియు, బోధించి హిందూమతమే నిమ్నజాతులదురవస్థకు కారణమని తెలిపిరి. హిందూసంఘము చూపిన నిర్లక్ష్యభావమువలన, నిమ్నజాతులవారు పలువురు క్రైస్తవులయిరి. మరికొందరు మహాష్మదీయులయిరి. మతము మారుటవలన, వీరిస్థితి కొంత యభివృద్ధి గాంచెను. కాని హిందూసంఘమున నిలిచిన నిమ్నజాతుల దౌర్భాగ్యదశయి ను మంతయు మారలేదు. గాంధీమహాత్ముడు తీవ్ర సంస్కరణముల నడ్డగింపకున్నను, నిమ్నజాతి వారిని ముఖ్యముగ బోధించుచున్న విషయమేమని యోచించెను. ఉన్నతజాతులవారి కసిన ధర్మమేమి?

ప్రస్తుత స్థితిలో అంతర్వివాహ అంతర్భోజనాదులు సాధ్యములు గావని మహాత్మునకు దెలియును. అంతఃశాఖల మధ్యనే ఇవి సాధ్యపడనపుడు, నిమ్నజాతులవిషయమున నివి సాధ్యపడనా? అట్టిసంస్కరణము సాధ్యమగువరకు, నిమ్నజాతులు పైకి వచ్చుటకు వీలులేదా? అన్యమతములలో జేరక తప్పదా? నిమ్నజాతులను ముఖ్యముగ వేధించుచున్నయిబ్బంది అస్పృశ్యత యని, మహాత్ముడు

గ్రహించెను. వారిని మానవమాత్రులుగ జూచుట, ముఖ్యమని భావించెను. తిర్యగ్గతువులకన్నను నిక్ష్మముగ జూచుచు, వారిని బహిరంగవీధులలో గూడ నడువకుండ జేయుట ఎంత ఘోరమో మహాత్ముడు కనుగొనెను. తిరువాన్కూరులో నిమ్నజాతులవారు అంటరానివారగుటయగాక, చూడరానివారుగూడ నగుచున్నారు. ఇట్టియన్యాయమును తొలగించుటకే వైకంఠందు సత్యాగ్రహ మవలంబింపబడెను. శాస్త్రములం దిట్టి అమానుషచర్యల కెట్టి ఆధారము లేవని, మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. పూర్వాచార ప్రియులయిన పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారును, హిందూమహాసభలో గూడిన పండితులు మున్నగువారు అస్పృశ్యతకు శాస్త్రాధారము లేదని యంగీకరించిరి. హిందూ సంఘాభిప్రాయము త్వరితముగ మార్పు జెందసాగెను. ఆనేతుహిమాచలము నూతన ప్రబోధము గలిగెను. నిమ్నజాతులవారు తమస్థానమును గ్రహించిరి. ఇతరమతములలోనికి బోవవసరము లేదనియు, హిందూమతము సహనభావభరితమనియు, ఉత్కృష్టాశయములను బోధించుచున్నదనియు, హిందూ ఆచారములను హిందూమతమును విడనాడ నక్కరలేదనియు, వారిలో పలువురు గ్రహింపసాగిరి. గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభించిన యీమహాత్కార్యమును భారతీయు లెల్లరును కొనసాగించి అస్పృశ్యత సంతరింపజేయుట ధర్మము.

ఇందువలన, హిందూమతము స్వచ్ఛందకాంతితో బ్రకాశించును. హిందూసంఘమునందలి క్రుళ్లుదొలగి, సంఘదౌర్బల్యముదొలగును. సత్యరస్వరాజ్యసిద్ధికిని ఇది సాధనభూతమగును. స్వరాజ్యమునందన్ని సంఘములవారికిని పౌరస్వపు హక్కులు సమానముగ నుండవలయును. ఉన్నతజాతులవారుతాముమాత్రము రాజకీయస్వాతంత్ర్యమనుభవించి, నిమ్నజాతులవారు అనుభవింపవీలు లేదని చెప్పజాలరు. నిమ్నజాతులే తమహక్కులను గ్రహించినపుడు, సత్యరాభివృద్ధి గలుగక మానదు. గాంధీమహాత్మునికి నిమ్నజాతులవారు శాశ్వతకృతజ్ఞత జూపవలయును. మహాత్ముడు హిందూమతము ననుష్ఠించుటచేతనే, ఇతరమతముల స్వభావమును గ్రహింపగలిగెను. కేవల సిద్ధాంతదృష్టితో జూచుచో, ఇంతటివిశాలభావము గలిగెడిదిగాదు. ప్రతిమతమువారును, మహాత్ముని స్వమతానుష్ఠానపరులలో అగ్రగణ్యులని భావించుటకు కారణమిదియే. వివిధజాతులును మహాత్ముని సందేశమును గ్రహింప గూతూహలము జూపుటకు కారణమిదియే. ఏమతము జూచినను, మహాత్మునికి అట్టలడుగున సత్య అహింసలే కనుపించుచున్నవి. ఇట్టిసందేశమును కలవరపూరిత మయిన ఆధునికప్రపంచమునందంతటను వ్యాపింపజేయవలసిన అవసర మొత్తేనిగలదు. పాశ్చాత్యనాగరికము కేవలభౌతిక సాధనలనేనమ్ముకొని, శాంతి బడయగోరుచున్నది. కాని శాంతి దూరముగ బరుగిడుచున్నది. సత్య, అహింసలను ఆధారము చేసికొనుచో, పాశ్చాత్యప్రపంచము నిజశాంతి నొందగలదు. అప్పుడు ప్రాచ్యఖండము స్వతంత్రస్థితి బడయగలదు. లోకకళ్యాణము నిమిత్తమే హిందూదేశము ముందుగ సత్య అహింసాసందేశము ననుష్ఠా

నమునకు దేవలయు నని మహాత్ముడు బోధించెను. ప్రస్తుతకలవరము, ఈసందేశమును కొంత మరుగు పడజేసినను, భారతవర్షము త్వరలో స్వస్వరూపము గాంచకమానదు. రాజకీయ కార్యక్రమములు మారవచ్చును. కాని మహాత్ముని సందేశమునకు ఎల్లప్పుడును స్థాన ముండనేయుండును. స్వశక్తియే పరమోత్కృష్ట మని బోధించినమహాత్ముని యుపదేశమును కొందరు మరచుచు, మరల యాచన పద్ధతుల నవలంబించుచున్నను, హిందూదేశము దానిని విడువజాలదు. ఇటులనే సత్య అహింసా సందేశములను విడిచి దార్జన్యపద్ధతులను భారత భూమి యవలంబింపజాలదు. హింస కన్న ను అహింస యే సర్వోత్కృష్ట మనియు, శాశ్వత సౌఖ్యదాయక మనియు, అకాలీచారిత్వము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అకాలీలప్రతిజ్ఞ అహింసా మార్గమువలన త్వరలో సఫల మగుటయ గాక, ద్వైపభావము పెరుగకుండ జేయగలిగెను. సత్యాగ్రహము, హృదయమాలిన్యమును పోద్రోలగలదు. విరుద్ధభావమును పారద్రోలి, గాఢమగు ప్రేమను సఖ్యమును పెంపుజేయగలదు. మహాత్ముని యుపదేశములు, నేడు అపూర్వముగ కనుపించినను, హిందూధర్మమున కనుగుణ మయినవేగాని వేరు గావు. ప్రాచీనమహర్షు లనుష్ఠించిన ధర్మములే యనుటకు సందియములేదు. గాంధీ మహాత్ముడు ప్రపంచమున కొనగదగిన సందేశముగలదని, డాక్టరు జోన్సుగా రిటీవల బలికియుండిరి. గాంధీమహాత్ముడు సంవత్సరకాలము తమ ఆశ్రమమునందే గడుపుచున్నను, “యంగుయిండియా” పత్రికద్వారా తమ సందేశము నొసగుచు, ప్రజలకు మేలొనర్చుచునే యున్నారు. మహాత్ముని దేహస్వాస్థ్యము కుదుటబడి, తమ మహత్సం దేశమును ప్రపంచమునకు తరుచుగ చాటుచు, లోకనేవ సలుపునటుల పరమేశ్వరు డామహామహుని అనుగ్రహించి, చిరాయురారోగ్యముల నొసగుగాక! గాంధీమహాత్మునకు విజయము గలుగుగాక!

డాక్టరు బిసెంటుగారు

డాక్టరు బిసెంటుగారి 80 వ జన్మదినోత్సవము నిన్నటి దినము అన్ని దేశములందును జరుపబడియుండును. బిసెంటుగారితో సరిమాగు కార్యనిర్వహణశక్తిగలవారు స్త్రీలలోగాని, పురుషులలోగాని మరియొకరు గనుపింపరు. బిసెంటుగారి మతాభిప్రాయము లెన్నిమార్పులు జెందినను, రాజకీయాభిప్రాయము తెలులమారినను, ఎప్పటికప్పుడు నవయోవనోత్సాహముతో నామె గనుబటచు కార్యదీక్ష గాంచిన, నబ్బరము గలుగకమానదు. ఆమె ఎల్లప్పుడును స్వాతంత్ర్యముకొరకే పోరాడుచుండెను. ఇంగ్లండులో మతస్వాతంత్ర్యముకొరకు బోరాడి, నాస్తికవాదము గావించెను. స్త్రీలహక్కులకొరకు బోరాడెను. దివ్యజ్ఞానసమాజమున జేరి, దానికి ప్రపంచవ్యాప్తి గలుగజేయుటకు, బిసెంటుగారికృషియే కారణ మయ్యెను. మానవసోదరభావమును, మతసహనమును, సత్యాన్వేషణమును ముఖ్యాశయములుగ గలదివ్యజ్ఞానసమాజము ప్రపంచమునందంతటను నూతనదృక్పథమును వ్యాపింపజేసి మేలొనర్చెననుటకు సందియమేమిగలదు?

పాశ్చాత్యదేశములలో ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికై పాటుబడుచు, విశాలప్రేమ జూపుచున్నవారిలో, దివ్యజ్ఞానసమాజసభ్యులు పలువురు గలరు. హిందూకళాశాలను విశ్రమగు కాశీక్షేత్రమున స్థాపించి, హిందూవిజ్ఞానవ్యాప్తికై బిసెంటుగారు రత్యంతకృషి సలిపిరి. నిన్నటిదినము సదాశివయ్యగారు సూచించినటుల, బిసెంటుగారు శ్వేతవర్ణురాలయినను, హృదయము ప్రాండవహృదయమే. రాజకీయరంగమున బ్రవేశించిన దాదిగ బిసెంటుగారు హింసరూపి సంపాదనకై తీవ్రాందోళనము సలిపిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు లభించుటకు, బిసెంటుగారికృషియే ముఖ్యకారణ మయ్యెను. మహాత్ముని అసహాయోద్యమములోను, కాంగ్రెసు సంచలనమునందును, అభిప్రాయభేదములచే బిసెంటుగారు పాల్గొన లేకబోయినను, ఊరకుండ లేదు. స్వపరిపాలనచట్టము నొకదానిని తయారుచేసి, పార్లమెంటు సభవారిచే నంగీకరింపజేయుటకు ఆమె కృషిసలిపెను. లేబరు ప్రభుత్వము మారుటచే, బిసెంటుగారి ప్రయత్నములు లాభింపకబోయినను, మరల లేబరు పక్షముపైకివచ్చుచో అనుకూలఫల ముండు నని, ఆమె నమ్ముచున్నది. పాశ్చాత్యదేశములందు బిసెంటుగారి పు డాందోళన సలుపుచున్నారు. ఇంతియగాక, నూతన గుళపు అవతరించి, ప్రపంచ కళ్యాణమును చేకూర్చునని, బిసెంటుగారి పుడుబోధించుచున్నారు. డాక్టరు బిసెంటుగారి అభిప్రాయములతో నేకీభవించినను, ఏకీభవింపకున్నను ఆమె కార్యదీక్షను, సంకల్పబలమును, మానవ సేవాసక్తిని, సంతతకర్మాచరణమును, కొనియాడని వారుండరు. ఎనుబదియవ సంవత్సరమున, బిసెంటుగారు ఒకరోజు ఇండియాలోను మరియొకరోజున ఇంగ్లండునందును వేరొకరోజున అమెరికాలోను పర్యటనము సలుపుచు, సంఘములను స్థాపించుచు, ఉపన్యాసముల నిచ్చుచు, పత్రికలకు వ్రాయుచు కాలముగడుపుట జూచినవారికి ఆశ్చర్యముగలుగకమానదు. పెక్కు ఉద్యమములకొరకు బిసెంటుగారింకను పనిజేయుచున్నారు. ఇంకను కనీసము ఇరువది జన్మదినోత్సవము లయినను జరుగునని సదాశివయ్యగారు ప్రార్థించిరి. వీరి ప్రార్థన ఫలించుగాక!

జమిందారుల ప్రాతినిధ్యము

జమిందారుల ప్రాతినిధ్యముగూర్చి బాబ్బిలి మహారాజుగారు జస్టిసుపత్రిక కిటుల వ్రాసిరి:

“జమిందారీ నియోజకవర్గముల విషయమై రాబోవు ఎన్నికలందు మన దృక్పథ మెటులుండవలయునో, నేను కొలదిగ వివరించెదను. ఈస్థానములు మనకు ప్రత్యేకింపబడినవి. శాసనసభలలో మన అభిప్రాయమును సూచించి మన ప్రత్యేక షేమలాభములను రక్షించుకొనుటకొర కిట్టి ఏర్పాటు చేయబడెను. అందుచే జమిందారులు నవారే మనప్రాతినిధిగ నుండుట యవసరము. జమిందారుగానివారు ఇతరవిషయాల ఎంతటి అర్హులయినను, మనకష్టములను గుర్తించి, మనకు సంబంధించిన వివిధసమస్యలగూర్చి మన యభిప్రాయములను దెలుపజాలరు. మనకు సంబంధించిన అన్నివిషయములలోను మనతో నేకీభవింపగలవారే మన ప్రతి

నిధిగ నుండవలయును. లేనియెడల ప్రభుత్వము వారు మనకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చిన యుద్దేశ్యము విఫలమగును. ఈవిషయముగూర్చి మీరు కడుశ్రద్ధతో యోచించి వోటుహక్కును వినియోగించెదరని నమ్మెదము.”

పైసలహా నామోదించుచు, జస్టిసుపత్రిక జమిందారులను హెచ్చరించుచున్నది. ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమువలన గలుగునష్టములకు దోడుగ, అర్హతను ప్రధానముగ నెంచవలదని చెప్పచో, దేశమున కెట్టి నష్టము వాటిల్లునో యూహింపవచ్చును. దేశసమస్యల విషయమై శ్రద్ధవహించి, దేశాభిప్రాయమును సమర్థతతో నివేదింపగలవారినే జమిందారులయినను ఎన్నికొనుట ముఖ్యము. ప్రజలు వేరుతాము వేరు అనుభావము జమిందారుల మనములనుండి తొలగనంతవరకు, సత్వరాభివృద్ధి గలుగజాలదు. ఆవిషయమటుండ, జస్టిసు పత్రిక గోరునటుల, వృత్తివలనను, సాంప్రదాయమువలనను జమిందారులు గానివారు జమిందారులకు ప్రాతినిధ్యమువహించుట కర్హులుగానిచో, ప్రజాసామాన్యమును నిర్లక్ష్యముగ జూచెడి జమిందారులు ప్రజల కెటులప్రతినిధులగుటకు అర్హులగుదురో తెలియదు. సోదర జమిందారుల నిట్టిప్రయత్నములనుండి మాన్పుటకు, మహారాజుగారు, జస్టిసుపత్రికయు ప్రయత్నించుట భావ్యము. ప్రజలషేమలాభముల కొరకు పాటుపడని జమిందారులను ప్రజాప్రతినిధులుగ బుచ్చుటవలన నెట్టి యిక్కట్లులు వాటిల్లునో వోటరులు గ్రహించుట యవసరము.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

అకడమిక్ కౌన్సిలుసభలో, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులు గావించిన ప్రసంగము, ప్రోత్సాహము గలిగింపకున్నది. వివిధసంఘములకును, సభ్యులను నామినేటు జేయుపద్ధతి, ఇక్కాలమునకు తగియుండదు. మూడుసంవత్సరములవరకు ఎన్నిక లుండవేని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయోద్దేశ్యము లెంతవరకు సఫలమగునో చెప్పవీలులేదు. ఆర్థికబలము చాలతక్కువగ నున్నదని, ఉపాధ్యక్షులు పలికిరి. డబ్బులేకుండ విశ్వవిద్యాలయమును నడుపుట యసంభవము. కొంతకాలము గడచినపిమ్మట, ధనసహాయము చేకూరుటకు వీలయినను, ప్రారంభదశలో ప్రభుత్వమువారు ధనమును పుష్కలముగ నీయవలయును. లేనియెడల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము అలంకారప్రాయముగనిలుచుట నిశ్చయము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయస్థాపననిధి నేర్పరచి, అందుకు తగినసహాయమును జేయవలయునని, ఆంధ్రమహాజనులను ఉపాధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. వీరికోర్కెను ఆంధ్రులు గౌరవించి, తగిన ధనసహాయముజేయుట యవసరము. ఇంతవరకు ఆంధ్రదేశమునుండి చేకూరినసహాయ మత్వల్యము. ఇకనయినను ధనలోపము తీరు నని నమ్మెదము. విశ్వవిద్యాలయాదర్శములను సఫలపరచుటకు, డబ్బుతోపాటు సంకల్పబలమును గూడ నవసరమని, విద్యాలయాచెదరుగాక!

వెల్లినులో బ్రటిషురాయవారి

అతడు చేసిన ఘనకార్యములు

రంగ్, సెప్టెం. 30:— యుద్ధ పంతులమండల దాడిగ వెల్లినులో బ్రటిషురాయవారిగ డిఆబర్నడీ ప్రభువు పనితీయుచుండెను. వచ్చే నెలారంభమున ఆతడాపనిలోనుండి విరామము తీయును. ఆతనిసోదరులతో రోజునాటబడినగారిని నియమించెదను.

సప్తపరవశనుశ్చను పరిష్కరించుటలో యావచ్చుకొని నినియోగించెను. అబర్నెడ్ ప్రభువు, యూరపుకాంతి నిర్మాణమునకు రెవరే క్రితంతుకు వినియోగించెరి. లోకర్యాజివంబడిక సంతకముచేయు ఆతడే కారణము. జర్మనీ జాతిసమితిలో తేరుటతో యూరపులో కాంతిసాపనమున మొదటి యధ్యాయము ప్రారంభమైనది. అంతక క్రింద చతురతతో నిర్వహించి తన యుద్ధోగమును బాటించుకొనుచున్నాడు.

8 తేదీని హిందొబర్గుగారు పీఠిని గలిసికొని పిడ్డొల్పు విందు చేసి సాగనంపెదరు. తరువాత రెండురోజులకు ఇంగ్లండుకు బయలుదేరి పోయెదరు.

సామ్రాజ్య సభ

భారతప్రతినిధి ప్రవేశము

రంగ్, సెప్టెం. 30:— సామ్రాజ్యసభకు కనడానుండి వచ్చు ప్రతినిధులతో ఇంతవరకు దెలియలేదు. ఒకప్రధానామాత్యుని పేరు దెలియను. ఇండియానుండి మొదటవచ్చిన ప్రతినిధి బర్మాను మహారాజు లండను ఆస్ట్రేలనుండి నిన్ను జేరెను. ఆతనితో ఆతని ఇద్దరుకొడుకులు తేరి 15 గరున్నారు.

అమెరికా నుండి రబ్బరు పోగుతులు నూటికి 117 వాల్ న బిలువ ఎక్కువాయెనట. కాని సరుకుమాత్రము నూటికి 8 వాల్ నే హెచ్చెనట.

బొగ్గు పరిస్థితులు

త్వరలోనే పరిష్కారము గావచ్చును

పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించుట

రంగ్, సెప్టెంబరు 30:— ప్రభుత్వ మాచనలను జిల్లాలకు దెబ్బకు గనుల పనివాండ్ల పతినిధి సభవారు కన్పియించిరి. ఆపుకేయజడిన ఈ సభవారికి గురువారము సంగతి నంతకు దెలిపెదరు. ప్రస్తుతము బ్యాటు ఓటింగు ఉండదు.

జిల్లాలవారి సంగతులను ఆలోచించి ప్రభుత్వమాచనలను ప్రతినిధిసభ మాచనల నటుంచి తమ యభిప్రాయమునుగూడ 7 తేదీకి ఆపుకేయజడిన ప్రతినిధి సభవారికి తెలియజేయవలెననిరి. అప్పుడు అవసరమని తోచిన చర్యను దీసికొనెదరు. ఇదంతయు, ఒకవారము ఆలశ్యమును. ఒక రి జిల్లాల నుండియే 7568 నుండి పనిలో జేరినట. మొన్న నాలుగు రోజులలో 85148 నుండి జేరి.

బొగ్గు గోతులలో బొగ్గును దీయుచున్న పనివాండ్ల సంఖ్య 1561862.

నేటి లండను ప్రతినిధి సభ తీర్మానము లేవనరకు పనిని ప్రారంభించుట యాపుకేయవలెనని పనివాండ్లు రొంథాలోయలో బ్రియార్లలో యజమానులను గోరినట.

హెన్రీబ్లెక్ రిచర్డ్ కుక్కగార్లు అంతర్జాతీయ గనుల సంఘము ఆధ్వర్యమున కేరెనట. వివాదముమీద అందుచే ప్రతినిధిసభ కేరెజాలరెరి. అచట కేగి బ్రిటిషు గనుల పనివాండ్లకు సహాయము చేయుటకు చర్యించెదరట.

ఆర్థిక ఫలితములు

లండన్, అక్టో. 1:— బొగ్గు సప్లయ ఇన్నాక్సిపోవుటచే ఆదాయ పతనములందు లోటువచ్చెను.

ఆదాయము అవసర పన్నులు 22000000 పానులు భగ్గునట.

పెరిషియా చక్రవర్తివైకుట

అరస్తు చేయబడినవారు

(అంధ్రప్రదేశ్కు ప్రత్యేకతంత్ర)

పెహర్, అక్టోబరు 1:— పెరిషియా చక్రవర్తివైకుట బహుచున్నారని డాక్టరు అమీర్, మాన్యురు హాయింగాల్లును అరస్తుజేసినవారిలో యున్నారు. వీరితోబాటు కర్నూలు వులదిను మేజరు రుహుల్లాఖాన్ గార్లును వారు రహస్యముగ సభ జరుపుచుండగనే బట్టుకొనిరి. మొదటివాడు పోలీసు వైద్యుడు. రెండవ వ్యక్తి పెరిషియా పార్లమెంటులో యూదుల తరపు నసభ్యుడు. చూడవవాడు కోసక్కు పటాలాధికారి, నాలవవాడు పెరిషియా చక్రవర్తి కూడ నుండెడివాడు. పెరిషియా చక్రవర్తిని, యుజరాజును ఇంపీవేయుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నట్లుల కాగితములు చేబిక్కినవి. చాలమంది గొప్ప నైకోద్యోగులు, మరెవరైనా పార్లమెంటు సభ్యులను గూడ జంపి ఆసమయముననే పెహర్ కు బట్టుకొని ప్రత్యేక ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయ దలంచిరిని దెలియచున్నది. ఈ కుట్రను బట్టుకొనబిందో చక్కగ కుట్ర సగ్గడిచే. సగరమున కావల పెరిషియా చక్రవర్తి ఉత్తరపు ననుసరించి రుహుల్లాఖాన్ మర్దరిని సైనిక ప్రధాన కార్యాలయమున తుపాకినాతను బడ చేరెనట. సంగతంతయు అతి రహస్యముగ నుంచబడెను. వార్తా పత్రికల పరిశీలన తీవ్రముగ నున్నది. ప్రకటించుట కుత్తరువు నీయుతదు.

అంతర్జాతీయ సమ్మేయిండదు

రెండుపక్షములవారి యభిప్రాయము

ఆస్ట్రేడ్, సెప్టెంబరు 30:— బ్రిటిషు గనులపనివాండ్ల సహాయార్థము ఆలోచించుటకు 7 జాతుల ప్రతినిధులు సభ జేరిరి. అధికార ప్రకటనము లేకుండ లేవనెడిరకు కమిటీ ఆపుకేయజెను. గ్రేటు బ్రిటన్ తరపున కుక్క, హెన్రీబ్లెక్ గార్లు వచ్చిరి.

ఇప్పుడు రెండు అభిప్రాయము లేర్పడినవి. ఒకటి హార్డ్ న గారు రాజీ బడవలెననుచున్నారు. కుక్కగారి సమ్మేయి సాగించి జాతీయపరిష్కారమును గావించవలెననుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ సమ్మే యండదు. జర్మను లింగులకు ప్రతివాదులు. తమ ఒడంబడిక ప్రకారము పరిహారముల కింద ఇటు లీ, ఫ్రాంసు, బెల్జియములకు బొగ్గును దిగుమతిజేయవలసియు న్నదనుచున్నారు.

1250000 పానులు పనులైనవట బ్రిటిషు గనులపని వాండ్ల సహాయార్థము. ఇదంతయు పంచిబెట్టికేరెనట.

వారమునకు గ్రేటు బ్రిటన్ కు 1000000 టన్నుల బొగ్గు యునై టెడ్ స్టేటు, పోలండు నుండి ఎగుమతియగుచున్నదట.

ముస్సోలిని చాంబల్లేను

సమావేశము

రాజకీయములతో సంబంధములేదు

రంగ్, సెప్టెంబరు 30:— సర్ ఆస్టిక్ చాంబల్లేను, ముస్సోలీనిగార్లు నేడు వెగార్ క్ దగ్గర సమావేశమైరి.

ఈసమావేశము మర్యాదకొరకు జరిగి: ది. కాని రాజకీయములకు సంబంధించినది గాదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికా రాజకీయవిలేఖరి దెబువుచున్నాడు. చాంబల్లేనుగారితో ఎవరు ను రాతేను. కాగితములులేవు. మంత్రివత్తెనుతో ఆలోచించిన గాని ఏమియు చాంబల్లేనుగారు జేయుటకు వీలులేదట.

ముస్సోలీనిగారు చాంబల్లేను దంపతులకు విందొసగిరి.

ఆయుర్వేదాచార్య యశ. మాధవమేనక ఎ. ఎం. ఏ. సి. గారిచే స్థాపింపబడిన

తంజిలివాసం- "హెల్త్" ములబార్ ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు 107 బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఇందియ నష్టము

అను మహావికాచికి భయపడవద్దు. మా యొక్క ఆహ్వానమైన డౌవధరాజుమగు వాడీకరలేహ్యము (రిజిస్టర్) ను వాడి చూడుడు. ధర 1 పవును డబ్బి రూ. 5. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బ్రిటిషు ఆదాయవ్యయములు

ఆదాయము లెక్కలు

రంగ్, సెప్టెం. 30:— బొగ్గు సప్లయ అగిపోవుటచే 822250000 పానులు ఆదాయము. సెప్టెంబరు 30 తేదీవరకు వచ్చెను. ఖర్చు 884000000 పానులు అయినది. 61750000 పానులు ఆదాయము లోటువచ్చెను.

అరస్తును నౌకాదళము

వ్యయమునకు 10 సంవత్సరములకు సరిపోవు వ్యయమును పార్లమెంటునా రామొందించిరి. మరెటు ప్లాటూలో నౌకాదళ కాల నేర్పాటు జేసెదరు. 8 తేలిక క్రూయిజరులను 6 డెస్ట్రోయరులను నిర్మించెదరు.

హేగు ఆర్మీక్రేషను కోర్టు

వాసింగ్టన్, సెప్టెం. 30:— ఆరుసంవత్సరములవరకు హేగులో ఆర్మీక్రేషనుకోర్టులో యునై టెడ్ స్టేటులకరపున హ్యూజెస్ గారిని ప్రతినీధిగ ప్రెసిడెంటు కూర్చిడిగారు నియమించిరి.

మూడుఇంజనలతోగూడిన గొప్పవైమానిక నౌకను తయారుజేసి నడిపించుచున్నారు.

ఫ్రాంసులో బంగారువిక్రయము

ప్యారిస్, సెప్టెం. 30:— ప్రజలు దాచిబెట్టుకొన్న వెండిబంగారు నాణెములను 6000000 ప్రాంగులకు బ్యాంకు నుండి ఫ్రాంసువారు కొనెరట.

రాష్ట్రములందుగూడ ఈవ్యాపారము విస్తారముగ నుండుటచే పోలీసువారి ఏర్పాటు గావలసివచ్చెను అదమాయించుటకు.

బ్యాక్వే విచారణ

లండన్, సెప్టెంబరు 30:— 1912-19 మందిపులనుగూర్చి సర్ సిడ్నీ క్రూమహ్యంతుగారు సాక్ష్యము నిచ్చును బుకానెక్ గారి రిపోర్టులకు రూపాయిల మదింపు చాల తక్కువే యని అభ్యక్షుని యభిప్రాయముతో ఏకీభవించి సాక్ష్యము నిచ్చెను. సరకులఖరీదు కార్మికకూలి ఎక్కువగుటచే ఈసామ్యులాలవనిరి.

పరిశీతులన్నియు అనుకూలముగ నున్నవని కనుగొను బాధ్యత బుకానెక్ గారిదనిరి. నౌకను సప్లయచేసినవారుగూడ దీనిని గుర్తించవలసియున్నది.

బంకవట్టి విషయమై కంట్లాక్టరులు మోసపాయిననిరి.

ఈవిధానముసందర్భమున తుపాను వచ్చినపుడు కొట్టుకుపోవు నీటి విషయమై ఆలోచించకపోవుట తనతప్పే యని ఒప్పకొనిరి. కన కానంగలిసిగూర్చి అంతిమాగక దెలియజనిరి.

సర్ మారీస్ హుబ్బగా రివిధానము లాభించుననుకొనిరి. అయితే సకాలములో సాగించిన నే లాభించుననుకొనిరి. నౌకలు నీటిని తోడువిధానము తప్పికరముగ లేవనిరి.

సర్ జార్జి లాయిడ్ ప్రభువు బుకానెక్ గారిని గాక ఇతరు లేవరినైన ఆడిగిరాయని అభ్యక్షులకుగ, సభలో జరిగిన సంగతులను వెల్లెబ్బుచేయుటకు వీలులేవని మారీస్ గారు.

డాక్ట్రీ నెల్సన్ కమిషన్ లో సభ్యులరహస్యములను దెలుపవచ్చునని సార్వభౌము డుత్తరువు జేసెననియు ఈ విషయమై గూడ అట్టి ఏర్పాటులను జేయవలెననియు అభ్యక్షుడు నూచించెను.

నుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0—8—0

ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్న గా అద్దము నలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజూకు జేరును. ఈతైలము మంచి నువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అప్పుతొంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఆవపిండి జీర్ణశక్తిని పెంచుచి మంచి ఆరోగ్యము సేచును.

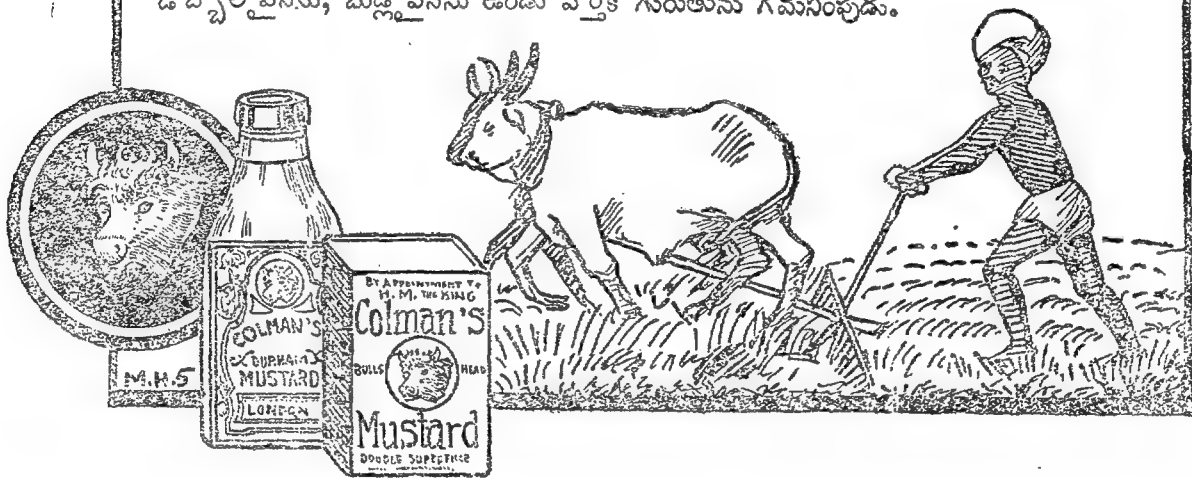
వస్య, కూరలు, అన్నము, కూరగాయలు, రొట్టెలు మొదలగువాటికి రుచిని పెంచుచును. కోల్ మాస్సు ఆవపిండి చేర్చి రయారుచేయబడిన పదార్థములను భుజించిన సులభముగా జీర్ణమగును.

మంచి జీర్ణశక్తియుండిన మంచి ఆరోగ్యము గలదని భావము. ప్రతిదినము మీరు చేయవలసినదికి చాలినంత శక్తినిచ్చును. కోల్ మాస్సు ఆవపిండి మిక్కిలి సరసము. మీరు చేయు భోజనముచే గలుగు సంతోషమునందు సదరు వ్యర్థభరకూడ జ్ఞాపకముండదు.

అన్ని దుకాణములందును డబ్బాలలోను, బుడ్లయందును చేసి విక్రయింపబడుచున్న కోల్ మాస్సు ఆవపిండి మిక్కిలి శుభ్రమైనది. చేతితో తాకబడుటలేదు.

ఎప్పుడును కోల్ మాస్సు ఆవపిండినే వాడుడు.

డబ్బాలపైను, బుడ్లపైను ఉండు వర్తక గురుతును గమనింపుడు.

“బొంబాయి క్రానికలు” నిర్వహణము చేతులుమారుట

పేదరు ఇదివరకువలెనే జాతీయవిధానమును
అవలంబించి నడువబడును

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 1:— బెల్గామివారి మొదలగు మిత్రులపక్షమున “బొంబాయి క్రానికలు” ముద్రాణముచేత ములను ఎల్.ఆర్. టేర్నీగారు కొనిరని నేడు జరిగిన ప్రాచీన కలుపత్రికయందు ప్రకటింపబడినది. వర్తమానకారముగను చట్టముప్రకారముగను జరుపవలసినపనులు కొంతకాలముపట్టుచు గాన, నూతన: సి.డి.కే.టెం కార్యభారము వహించుటను బొంబాయి లయపట్టును, ప్రజలయిబ్బందుల నున్వేషముచేయుటయందుగాని, వారిహక్కులనుగరించి ప్రబోధించుటలోగాని నూతనకార్య నిర్వాహకవర్గమునలన పేదరావలసియందు మార్పు జరగదు. సర్ ఫిరోజుషా మేధాగారిచే స్థాపితమైన బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక పూర్వపరంపరస్థానాననువలించి ప్రజలచేరకు కృషిసల్పును. (అ. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము

అభ్యర్థులు సంతకముచేసిన ప్రమాణపత్రములు
మటుమాయ మగుట

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 1:— కాంగ్రెసుతరపున ఎన్ని కలకు పోటీచేయుచున్న అభ్యర్థులు సంతకముచేసిన ప్రమాణ పత్రములతో సహితముగ కొన్ని ముఖ్యముగ కాగితములు సంయుక్త రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యాలయముందు మటుమాయ మయ్యెనని తెలియుచున్నది. తాళము పగులగొట్టబడినట్లు కన్పించును. (అ. ప్రె.)

విమోచనము సప్తమగుట

సిన్హ, ఆక్టోబరు 1:— విమోచనములో నేడొకప్రస్తుత ప్రైటురు పగిలిపోయెను. యంత్రమునకు చెప్పునొకటి పూర్తిగ పగిలి పోయెను. నిప్పంటిగొని పూర్తిగ నశించెను. ప్రైటురు అధికారిని ఖాలముకు కొద్దిగ గాయములు తగిలెను. కారణముగూడ తెలియలేదు. (అ. ప్రె.)

హిందూనంపు ట్రేడుమునకు స్వరాజ్యపార్టీ భంగకరముగ నున్నది

లాలాలజపత్రాయుగారి అవవాదము

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 1:— నెహ్రెయరు 30-వ తేదీన గోరక పురముందు లాలా లజపతిరాయుగారు, మహాత్మాగాంధీయగు గావించిరి. భూతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము కాంగ్రెసునేడ వికోధముగ ప్రవర్తించుటలేదని లాలాగారు చెప్పిరి. గత ఆరు సంవత్సరముల రాజకీయచరిత్రను పూర్వగ్రహింపట్లు వివరించి, మహాత్మాగాంధీయ కను దాముగ కాంగ్రెసువిధాన మనలం బింపబడె ననియు, స్వరాజ్యపక్ష విధానము హిందూనంపు ట్రేడుములకు భంగకరముగ నుండెననియు లాలా లజపతిరాయుగారు, వలించిరి “లీడరు” పత్రిక ప్రాయమున్నది. (అ. ప్రె.)

ఇండియా గెజెటు

సిన్హ, ఆక్టోబరు 1:— ఇండియా గెజెటులో ఈదినవిషయములు ప్రచురింపబడినవి:—

కాసనశాఖ:— బాబు సర్వత్సింగుగారిపై నున్న ప్రతిబంధకములు తీసివేయబడినవి.

సివిలు క్రిమినలు న్యాయపరిపాలనవిషయమైన రెక్కలేవను అడ్మిన్ మిస్ట్రాలకు సంబంధించినది ప్రచురింపబడినది.

విదేశరాజకీయశాఖ:— భారతదేశము ఆనలనుండి ఐచ్చు ఎ. రుసు పానుపొట్టు రేషన్ చాగే ఏజెన్సీలో అనుగిడరాదు.

విద్యాశాఖ:— లాలాజీ నారాయణగారి స్థానమున సర్ పురమోత్రనాదాను తామరూ ను గారిని ఇండియాను మర్చంటుస్ ఫెంబరునాడు నియమించిరి.

నబిన్నెక్టరు దొంగప్రేటుంటు

రెండునెలల కఠినవరకము

నా క లి, నె హైంబరు 29— కొత్తా లి తా జా స లి న్నెక్టరు ర జ నీ కాం త గో ను గారు నెవన్న జడ్జిదులు తప్ప న్నెక్టరు టిచ్చివంతుల న్యాయాధికారి రెండునెలల కఠినవరకము విధించిరి. రోజువారీ నెవన్న జడ్జివద్ద వెయ్యి గోరగా, వెయ్యిపై విడుదలచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ఫార్వర్డు పత్రికాసంపాదకునిపై పరువునష్టపు దావా

పోలీసు నబిన్నెక్టరు రు 3,000 లకు దావా
చేయుట

గౌహటి, ఆక్టోబరు 1:— నబిన్నెక్టరు ప్రదీపచంద్రదేవ గారు సబుజడ్జి యెదుట పూర్వపు ఫార్వర్డు పత్రికాసంపాదకుని పైరను ముద్రాపకుని పైనను పరువునష్టపు వ్యాసముల తన పై (వాసీందరులకు 3,000 రూపాయిల నష్టపరిహారము గోరదు) దావా చేసిరి. (అ. ప్రె.)

రైటినరబులు శ్రీనివాస బ్రామ్మిగారు

మహారాజావారి అతిథిగ నుండుట

కొచ్చిను, ఆక్టోబరు 2:— రైటినరబు. వి. యస్. శ్రీనివాసబ్రామ్మిగారు నిన్న సాయంకాలము బెంజురూరునుండి ఇక్కడకు వచ్చిరి. ఎర్నాకులముందు పురపాలకాధ్యక్షులు, మట్టంచేరి అధ్యక్షులు, కళాకాల అధ్యక్షులు, కొచ్చినుదివాను నారి కార్యదర్శి వారిని ఆదరించిరి. వారు నగరము వట్టు ఉరే సందాన పుటతిథిగనుండిరి. ఎర్నాకులపురపాలక సంఘమువారు సన్మాన పత్రమును ఉదయమున సమర్పించుట. (అ. ప్రె.)

ఉర్గాను, ఆక్టోబరు 1:— కొండపగిలి చాచియూ: రీ ప్ర బంగారుగనినద్దరి గురు కనుపడుటలేదు. రక్షకవైద్యము పనిచేయుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సిన్హ, ఆక్టోబరు 1:— అలహాబాదు హైకోర్టు ఆద్యోక్తేటు ఇక్కలు అహమదు ఆకోర్టులో సహాయ న్యాయమూర్తిగ 11 వ ఆక్టోబరునుండి ఫీబ్రవరి ఆగ్రహరపకు నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 1:— పయోనీరు పత్రికా విశేషికి శేషగురుమహారాజు సర్ మదనసిన్హ బహదరుగారు గుండె బబ్బుచే మరణించిరిని తెలియబరచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

త్రికేంద్రము, ఆక్టోబరు 2:— నేడు జరిగిన దర్బారులో రాష్ట్రబహదూరు బిరుదాక్షరమలను సనదును కృష్ణపిళ్లగాడికి పోటీకలు ఏజెంటుగారు అంకరించిరి. వారు దేవస్థానం కమిషనరుగారు. (అ. ప్రె.)

14 కేటగిలీ జరిగిన పాల్గొనిన ముఖ్యకలమును (లిటివ్ మేడ్) కొన్నవారికి 15 రూపాయల జరికలికి, 220 ముంబిరుణములను నిండిన జరికలను బహుమతి పెట్టిన ఉచితముగా యిచ్చెదము.

మంచితరుణము! ఈ నెల మాత్రమే. మంచితరుణము!!

ఇది మత్తనా వ్రాయును. చాలా కాలమువరకు పనిచేయును. అందరి ముఖముగా యిచ్చెదము.

హెచ్. యమ్. రివ జార్జి రాజు గారివల్ల ప్రకటన పత్రమును పొందినది.

ధర రు 3-8-0.

జాబితా:—7 ఇమిటేషన్ పాల్గొనిన వుంగరము, 1 అద్దము, 1 దంకపురవ్వక, 1 మిల్లరుతాళము, 2 ఆర్. జి. నేపీటిన్ను. 6 పెనస్, 6 కలములు, 144 సిరాబిల్లులు, 1 జి. పేనాకత్తి, 40 పిల్లులు గలిగిన 1 సిస్టోమాట్రాపు ప్లేటు, 4 ఆర్. జి. చేతిగుండీలు, 4 పాల్గొనిన గుండీలు, 1 క్లిప్, 1 పెంటు సీసా, మొత్తం బహుమతులు 220 సామును అర్జునుతో సహా ముందుగా పంపవలెను.

మిక్స్ వున్న యేజెన్సీ, పాపూకారు పేట, మద్రాసు.

ధ ర లు త గ్గి న వి!

Wolsley

వైట్ కాల్క్ వైట్ కాల్క్

ప్రస్తుతము ధరలో రు 300 లు తగ్గినది.

11/22 హెచ్. పి. వైట్ కాల్క్ మేకర్లు పరికరములతో
ఇద్దరు కూర్చోనుటకు తగిన స్టాండ్లు మోడల్ రు. 4200

11/22 హెచ్. పి. వైట్ కాల్క్ మేకర్లు ఉపకరణములతో
నల్లరు కూర్చోనుటకు తగిన స్టాండ్లు మోడల్ రు. 4400

ఈ మంచి తరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు. వ్రలేస్తే కారునే కొని యింటికి గొనిపోండు. ఇది మోటారు ప్రపంచమున, రమణీయతకును, పరిశుభ్రతకును, అద్వితీయమై వెలుగొందుచున్నది. మీరు వచ్చి దానిని పరీక్షింపవచ్చును. వచ్చి చూడుడు.

దరఖాస్తును పంపిన వివరములను తెలిపెదము.

మదరాసు రాజధానికి సోల్ యేజెంట్లు:—ఆర్. పటేల్ అండు కో., మదరాసు.

18 & 20 జనరలు పీటర్సోన్స్ మూంట్యూడ్, మదరాసు.

ఆంగ్ల ఆర్కా లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఉపాధ్యాయుడు లేక సులభముగ ఆంగ్ల భాషను రీతి దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు అక్షరములను చదివితే ఇంగ్లీషుపదములను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇంగ్లీషు ఇటువంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది క్రొత్తపాటిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును, నేర్చుకొనటకు నుభవ తేనుకలో ప్రచురింపబడినది.

ఆంగ్ల రాజ్యాధిపత్యమునకు లోబడిన మన దేశములో ఇంగ్లీషు భాషనే ముందుకువచ్చి ఒక్కొక్కరి మేలుకును, జీవనోపాయమునకును, వాగవికాసమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికిని తెలిసినవిషయముగా నుండియు కొన్ని సంవత్సరముల వల్లను, సాకార్యము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనకుండ విడిచి వెనుక వ్యసనపడుటకు మనము కండ్లార చూచుచున్నాము. ఇందులో ఒక పదమును కేటించి విధమును వాటి యొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, మృగములు, పక్షులు, దివిములు, నీలలు, సంవత్సరములు, పుష్పములు, ఆయుధములు, పెండ్లి, నీమంత్రోట్టములు మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయబడునను, చిన్నకథలు సామెతలు వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన శైలిలో చూపించబడియున్నది. ఈమారు 600 పేజీలుగల పెద్దపుస్తకము. అందమైన బయిండు చేయబడియున్నది. స్త్రీలకు, బాలరకు, బ్యాపారులకు, పనిచేయువారికి ఉపాధ్యాయులకును విగుల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువరుల కష్టమును తీర్చుటకుగాను కొన్ని వచ్చి తంతుసమాచారము ముడిబులున, ఒకరు ప్రాణము విడుచు కాలములో వ్రాయవలసిన ఉయలు కాననలును నెలదీతపు తెక్కలు నెలవడి వగైరాలు చేర్చబడినవి.

ఈ పుస్తకము 1-కి వెల రూ 2 లు. తపాలాచార్జి అజూలు రి.

ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనవలయునని విక్రీలి (ప్రియముతో ఎదురుచూచునుండిన, సోడరలారా! ఎందుకు మీరు వ్యసనపడెదరు.

రక్తవ ధర!

తక్షణమే తమ ఆర్థిక పంపుడు!!

అపారమైన విషయము!!!

తమరు ఒక పుస్తకమును తెప్పించి చూచినయెడల తామే తమయొక్క మిత్రుల కందరకు మేము వ్రాయకయే ముపుస్తకమును కొనుగట్టు చేయుదురని నిస్సంకోయంగా చెప్పగలము. తాము ఘాయొక్క లేడి ప్రేమనాడగ్గను గమనించి పుస్తకములకు అర్హుల చేయుదు. మోసపోకుడు.

ముఖ్యగమనింపు:—మోసముపోవండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ గ రక్తగడుతు గల పుస్తకమును గమనించి తీయడు. ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకమును తేనివో పైక మే వాడను పంపబడును.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302 టంకశాలపీఠి, మింటుపోస్టు, మదరాసు.

నేను-నాది అనుభావమే మహా నర్థకము

శ్రీయుత సతీశచంద్ర ముఖర్జీగారి యువన్యాసము ఇటీవల ముఖర్జీగారు దర్శనంగాలో నొసంగిన యువన్యాసమునందలి కొన్ని విషయముల నిచటవివరించుచున్నాను. ఇవి చాల ముఖ్యముగా చదువరిగనవని నేను తలంచెదను.

ప్రపంచమున చాల మతములు కలవు. వీ మతమువారు గాని మతములందు గాథామగు నమృతము కల్గి యుండుటలేదు. అనగా మేముదైత్యులము మేముఅ దైత్యులముఅని చెప్పకొందు రేగాని ఆమతస్థాపకుల ఉపదేశములందును సంపూర్ణ విశ్వాసము గలిగియుండుటయునలేదు. ఉన్న ను వారు విధించిన ప్రకారము నడుచుకొనుటలేలేదు. ఒక స్వమతముకొరకొకడుఅన్యమతిగ్గుని తోతగవులాడుచున్నవో-ఒక హిందువు ఒక మహమ్మదీయుని తో తగవులాడుచున్నవో అందులకు మొదటి కారణము అల్ల వానిమత మగుటయే.

తెండవకారణము అదిహిందూమత మగుట. అటుల తగవు లాడువాడు స్వార్థపరత్వముతో గాక తనకొరకుగాక ఉదారభాముతో ఉన్నతాళియము(మతము కొరకు)తగవులాడు చుంటిననియే దుర్భువు నొందుచుండును. ఇందున లననే మతవిషయకముగ దౌర్జన్యమును అనూనమును ప్రబలుచున్నది.

బాతిమత వర్గాదివిషయములలో నహంకార (నేను)మును కార(నాది)ములు ప్రబలియున్నపుడు అవి పూర్తిగ నెరవేర్చబడిన గాని స్వమతవిషయక ప్రమాణములను చూపిననుగూడ మతావేళపరునకు నమృతముకలుగదు. న్యాయమైనను ఆన్యాయమైనను, నాభార్య నాకొడుకు నామాతరు నాతండ్రి నాతల్లి నాగురువు మున్నగు స్వజనమును నాసర్వస్వమును కాపాడుట నా ముఖ్యకర్తవ్యము గావున అందులకు నేను పారాధిక తప్పదు: అను భావ మే యిట్టి వారిలో ప్రబలలుగా నుండును. నా బంధువులును యోగ్యులును నాకు తము ప్రేమతమమును గావున నేను వారిని కాపాడుట లేదు. వారు నావారును అది నామతమును గావుననే నేను కాపాడుచున్నాను" అని అతడు నిజముగా తలచును. అన్ని కలహములకును అహంకారముకారము (నేను-నాది అను భావము)లే ముఖ్యకారణము. "ఈమతము యీబాతి ఈవర్ణమునాది. ఆమతము ఆబాతి ఆవర్ణము నీది అను భేదభావమువలననే బాతి వర్ణ మత ద్వేషములు కలుగుచుండును. రాజకీయ, ఆర్థిక విద్యావిషయములుగూడ నిట్టికలహములకు ప్రోత్సహకము లగుచుండును. వీటి కన్నిటికిని ప్రధానము నేను నాది అను నభిమానమే.

ఇట్టిదురభిమానమును నిరూలి చుటెటులు? నామతము నా సంఘము, నా రాజకీయ పక్షము అను భావమును తొలగించు టెటులు? మతవిషయమున ప్రత్యేక సిద్ధాంతములందు గాక స్వమత సమానసిద్ధాంతము లగు సత్యముఅహింస అస్త్రేయముమున్నగువానియందుమాత్రమేవిశ్వాస ముంచినచో నట్టి నిత్యసత్యములకే ప్రాధాన్యము కలుగును గాని అహంకార మమకారములకు కలుగదు. ఈ నిత్యసత్యములను నావినివియని విభజింప వీలులేదు. అట్టిపరస్పరము దేశీయులలో కలిగినగాని సర్వమతసత్యమును పరమతసహనము ను కలుగవు అని ముఖర్జీగారు నుడివరి.

నేను నాది అనుభవమును మనమునిర్ణయగరిగినచో నీ భూలోకము స్వర్గతుల్యమేయగును. మో. క. గాంధీ, ఎంగు యిండియా, 28-9-26)

పుదుక్కోట ప్రజామహాసభ

శ్రీసత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహింతురు. పుదుక్కోట అక్టోబరు-1:—ఆరవ పుదుక్కోటప్రజల మహాసభ 18, 19-వ నవంబరు తేదీలలో శ్రీమాన్ యస్. సత్యమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ జి. సుందరేశ్వర్యుగారు. (ఆ. ప్రె.)

ఒక సవరణ

ఆటోదిల్లహారు కేసు

శేమ్మనెల్లను కంపెనీవారు కుట్రలు వ్రాయుచున్నాడు:— ఈనెల 20 వ తేదీ మోసాత్రికలో ప్రకటింపబడిన ఆటోదిల్లహారు విషయములో శేమ్మ నెల్లన్ కంపెనీకి డి. వి. స్వామి గుప్తగారు ప్రాప్రయిటరుగాడు. శేమ్మ నెల్లన్ కంపెనీ వారు ఓటో దిల్లహారును తయారు చేయలేదు.

ఎమర్జెన్సీ సెక్యూరిటీ శాసనము మరియొకతూరి కలకత్తాలో ప్రయోగించుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 1:— ప్రెసిడెంసీ ఎమర్జెన్సీ సెక్యూరిటీ శాసనముక్రింద మూడవ శక్తిని ప్రకారముగ కలకత్తాలో అసామాన్యపరిస్థితులు ఉదయించుచున్నవనియు, ప్రజలకొరత భద్రతలు అర్థ ప్రాణములకు అపాయము వాటిల్లుచున్నదనియు గవర్నరు తలచుచున్నాడు. కారణముల విస్తృతముజేయుచు నేటిఉదయమున కలకత్తా గజటులో అత్యవసరముగ ప్రకటించబడినది. 1926 మే 25-న తేదీనుండి కలకత్తాలో అసామాన్యపరిస్థితులు గలవని ప్రకటించి, 1926 ఆగష్టు 24-న తేదీనకు ప్రెసిడెంసీ ఏరియా ఎమర్జెన్సీ సెక్యూరిటీ శాసనముందలి నాల్గవ శక్తిను అమలునందు తెల్పబడినది. అప్పటినుండియు పాంథిక వైషమ్యములు ఇంకను కలకత్తాలో గలవు. అల్లరులకు కారణభూతులగువారు తిరిగి నగరము జేరిరి. అల్లరిమూక నుండి నగరమును రక్షించుటకై యీవట్టుము గావించబడినది. ప్రెసిడెంటు రి-వ తేదీన కిడ్నాపురముందు జరిగిన అల్లరినిబట్టి జాడ ప్రకారము అర్థ ప్రాణములకు భద్రతలేదని స్పష్టమగుచున్నది. దుర్గా లక్ష్మీ శాసనం దీర్ఘము హెచ్చుటకు అవకాశముగలదు. శాసనములలో దెక్కు ఉత్సవము బూరేను గాన పోరాటములు సంభవించవచ్చును. (అ. ప్రె.)

పోలీసుసూపరెంటెంట్ ఆఫ్ హత్య

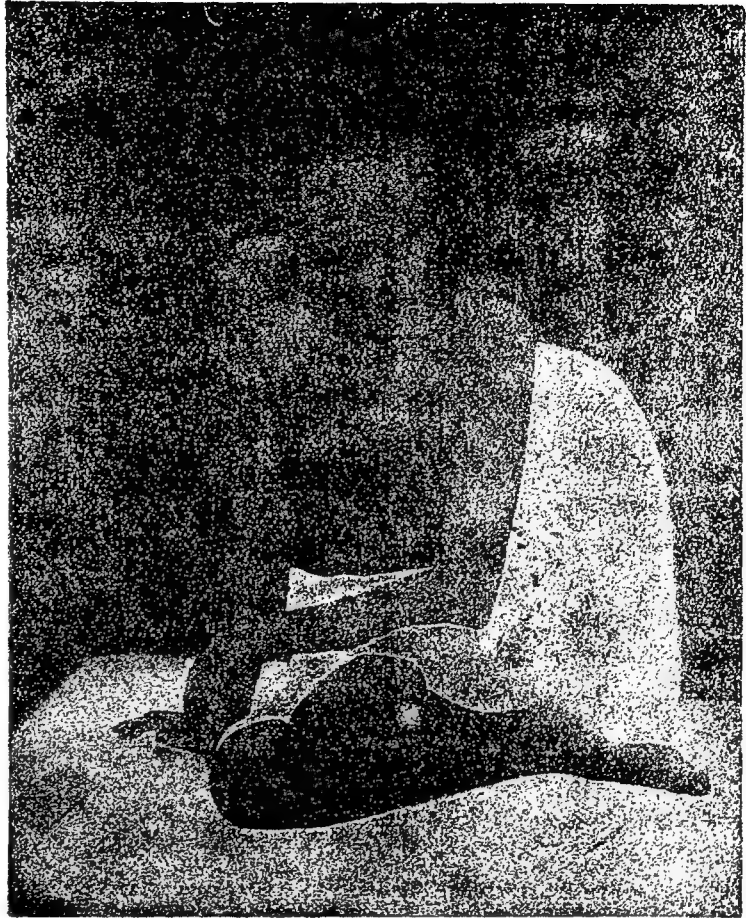
మిసిసిరత్ లేకుండుటయే కారణము

రంగూను అక్టోబరు 1:—కల్లా శ్యామలాధికారి పంచాయతీ జరుపగా మొన్న చనిపోయిన హంతవాడి మాపరెంటెంట్ ఆఫ్ హత్య చేసుకొనెనని స్థిరపడినది. ఇమోకే మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు హత్య గావించుకొనియోడినది. అప్పుడు తుపాను పట్టియుండుటచే తుపాక్రిపేలుట ఏరికిని వినబడలేదు. మధువా శ్రమవాడు అయిన సుఖముగానుండెను. ఆయన ఆత్మహత్య గావించుకొనుటకు కారణమేమియు లేదు. మనోచాంచల్యమే వీరికారణము. నిన్న ఆయనకేసము పాతిపెట్టిరి. (అ. ప్రె.)

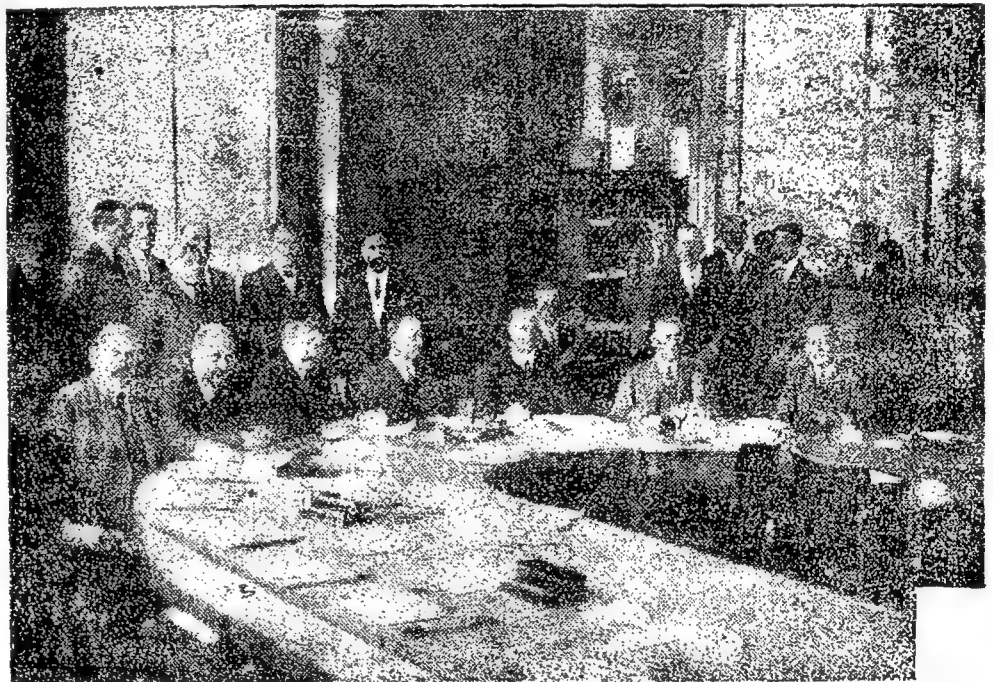
దిగుమతియగు బట్టలపై పన్ను విధింపవలయును

భారతవాణిజ్యసంఘము టారిఫుబోర్డు ఎదుట
నిచ్చినసాక్ష్యము

కలకత్తా, అక్టోబరు 1:—టారిఫుబోర్డు ఎదుట భారత వాణిజ్యసంఘముతరపున సాక్ష్య మిచ్చుచు, 84 నెంబరులో పున మూలతోనేసిన బట్టలపై దిగుమతిపన్ను విధింపవలయునని బి. కె. లాహిరి, డి. పి. శేతానుగార్లు సాక్ష్యము నిచ్చిరి. మాటికి శిర్సూరి పన్ను విధింపవలయుననియు, మునుపటికంటె బాగుగ అపాను మారకపురిధానము అనుకూలముగ నూరవచ్చును గాన మాటికి రూ 9 లు విధించిన చాఅననియు సాక్ష్యము చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

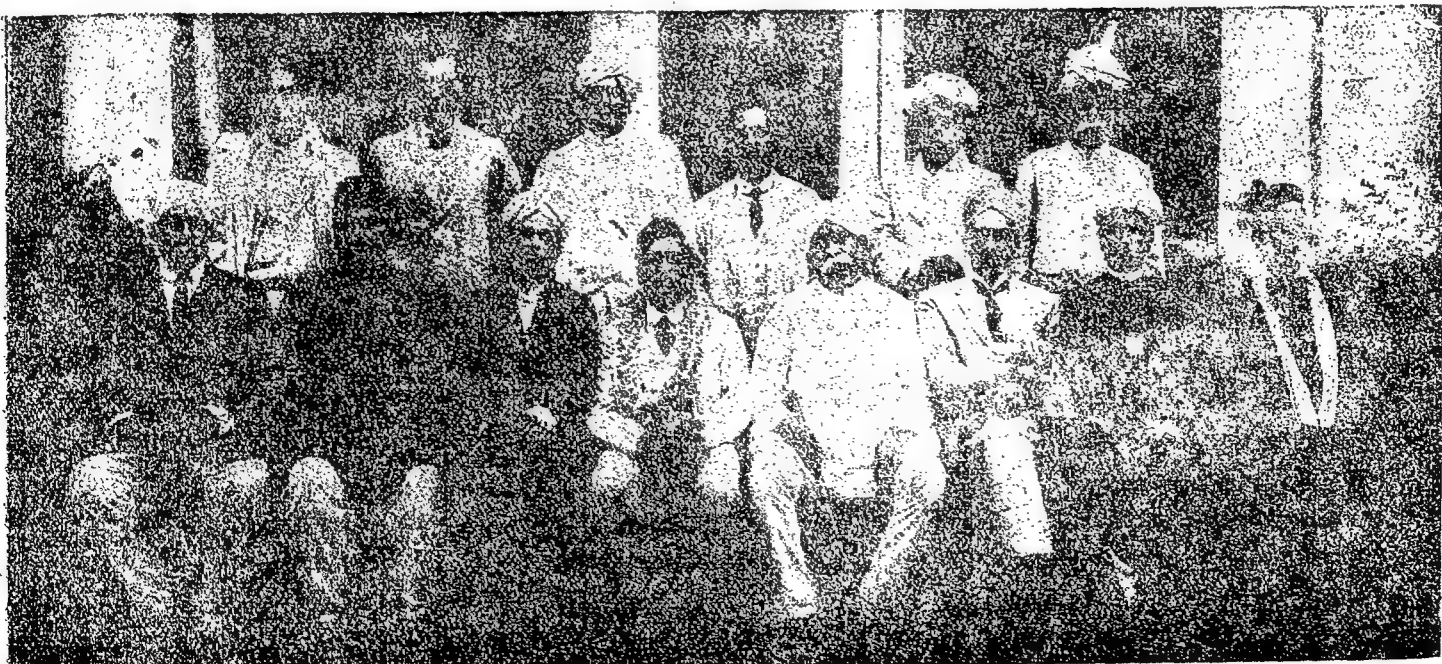

గాంధీమహాత్ముడు నేడు 57 వ జన్మదినోత్సవము

జిన్సీలో జరిగిన నానారాష్ట్రసంఘసభ

ఎడమనుండి కుడివైపుకు.— వాండరు వెల్డి, (నెల్లియం), సీరియరు పియల్ గా (ఇటలీ), బ్రియండు (ఫ్రాంసు), బెనిషు, సర్ ద్రుమాండు, సర్ ఆస్టిను ఛేబరులెను (ఇంగ్లాండు), వైకొంటు ఇపి (జపాను)

తీమున గాలరాజుగారు సుప్రసిద్ధ క్షయచికిత్సకులగు డాక్టరు ముత్తుగారికి విందొసంగుట. (వెస్టుఫాలోబీలో)

కాకినాడనగరాభ్యర్థి

చావలి రామసోమయాజులగారి నామినేషను
దాఖలు జేయబడుట

జిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టోబరు 2:— కాకినాడ పట్టణస్థానమునకు నామినేషను కాగితములు నిన్ను మొన్నను రిటర్నింగు ఆఫీసరుయెదుట దాఖలు జేయబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ బెట్టబడిన చావలి రామసోమయాజులగారు స్వతంత్ర అభ్యర్థి డి. బి. దురిశేష శేషగిరిరావు గారు గూడ నామినేషనులు బంపబడెను. రెండవ దివాను బహదూరువారి పేర డి. బి. సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు రుపసంహరించు కొందురని వదంతి బాగాగలదు.

టిభియ పక్షములను ప్రచారము తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. జిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము గట్టిగా జరుగుచున్నది. సామల్కొట్లో వేయిమంది పైగా రైతులుగల సభయందు మోతుబరి రైతు చుండ్రు వెంకటరాజుగారి అధ్యక్షతన పెప్టెంబరు 29-న తేదీని సాంబమూర్తి, రంగయ్యవాయుడు, తిరుమలరావు గారలు మాట్లాడు సర్ కూర్మాగారి వట్టలను, మతిభేదములను బైటబెట్టి కాంగ్రెసు ప్రజల యుద్ధమును యొక్కవగ ప్రశంసించిరి. ఈ పోలింగు తెలుగులో కాంగ్రెసుకు అవిశ్రమగు బలమున్నదని వ్యక్తమయ్యెను.

బి. సాంబమూర్తిగారు పార్టీ యొక్క మరునాడు కోరంగిమున్నగు గ్రామములకు మోటారులో బోయిరి. అచట కాంగ్రెసుకు మంచిబల మున్నటుల బాగావ్యక్తమయ్యెను. కోరంగిడి విప్రాశెట్టగూర్చి సర్ కూర్మా గావించిన వాగ్దానములు పూర్తిగాక పోవుటవలన విసువువచ్చినన దని వోటర్లు చెప్పిరి.

ఇప్పుడు రాజమండ్రి తాలూకాలో ప్రచారము జేయుచున్న కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు స్వామినాయుడు వెంకటరత్నం గారలును, పితాపురం, తునిడివిజన్లలో తిరుగుచున్న కాంగ్రెసు ప్రచారకులును యొక్కడికి బోయినను కాంగ్రెసును బలపరచుచున్నటులే కనుగొనుచున్నారు. (తెలివార్)

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

మహాత్ముని జన్మదినము

అక్టోబరు 2:— గాంధీమహాత్ముని జన్మదిన గౌరవార్థ మై రాజమండ్రిమునిసిపలుఆఫీసు నేడుదయము మూసివేయబడినది.

బోగంపిల్ల హత్య కేసు

బోగంపిల్ల హత్య కేసులో నిన్న తీర్పుచెప్పబడెను. ముగ్గురు దోషియని జడ్జి నిర్ణయించి ఉరిశిక్ష విధించెను.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

అధ్యక్షునకు గౌరవము

మూసిన నరసన్నగారు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడినందులకు కోరుకొండలో విందులును ఫలాహారములును జరిగెను.

కళాశాల మాడావిడి

రాజమండ్రి అర్బన్ కాలేజీ పురాతన విద్యార్థు లిద్దరు ఫర్ కే. వి. రెడ్డి, డి. బి. చిత్రపుచెంకటచలంపంతులు నిన్ను పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, పురాతనవిద్యార్థి సంఘాధ్యక్షుడు విద్యార్థులను శిక్షించుటలో కార్యముండెననియు వారు చేసిన నేరమునకు మించిన శిక్ష యనియు చెప్పిరికాని యేమియు లాభము లేకపోయెను. ప్రిన్సిపాలు గావించినయు త్తిరువులను రద్దుజేయుట లేదని చెప్పిరి. బి. ఏ. సీనియరు విద్యార్థులు రాయబారము వెడలి సన్నెన్నను ఉత్తరువును ఒక నెలకు తగ్గింపగోరబోయిరిగాని వారు విఫలమైరి. మెట్రాఫ్ హౌస్లో వ్రాతాంగారలోజులు బోయినవనియు, ఆంధ్రదేశములో నుడయించిన నూతన యుగమునందు కొద్దికొద్ది తిప్పలకు విద్యార్థులదశ యంతయును పాడగుచున్నదనియు విద్యార్థులు దలంపు చున్నారు. (తెలివార్)

ఒక వింత హత్య

పోలీసు పౌరు చర్య తీసికొనుచున్నారు

రంగూను, అక్టోబరు 1:—రమాపు ఇబ్రహీము గోతా మేయరను వర్తకుడు రిఫ వీండ్లవాడు ఉదయమున తన ప్రక్కలోనే మూడవ అంతస్తులో చచ్చి పడియుండెను. ఒడలంతయు గాయములుండెను. ఆ తిని సోదరుడు చూచి పోలీసు వారికి తెలియజేయవచ్చుగా వారు వచ్చి శవమును ఆసుపత్రికిగొనిపోయిరి. పోలీసువారు నేరము జరిగిన స్థలమునకుబోయి అంతయు పరిశీలించి ఈ వింత హత్యను బయల్పరచ ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఆ. (తె.))

దక్షిణ ఆఫ్రికా డిప్యూటీ మను

సిమ్లా జేరెను

సిమ్లా, అక్టోబరు 1:—కలకత్తానుండి ప్రత్యేక రైలులో దక్షిణ ఆఫ్రికా డిప్యూటీ మను సిమ్లానగరమును జేరెను. సర్ మహమ్మదు హాబీబుల్లా, సయ్యదు రజాలి, రాజప్రతినిధి సైనిక కార్యదర్శి, ఉద్యోగులు, అనుద్యోగులు వేదనులో డిప్యూటీ మను సన్మానించిరి. డిప్యూటీ మను రాజప్రతినిధి భవనమున కలిగెను. ఇర్విను దంపతుల అతిథులుగ డిప్యూటీ మను సభ్యులుండెదరు. (ఆ. (తె.))

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, అభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గుతించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును. 210

అతంకన్నిగ్రహఫార్మసి 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

ఫోర్టు మోటారు బస్సులు

సర్వవిధములైన సౌకర్యములకును ఫోర్డుకారువై ఆధారపడియుండవచ్చును.

12 సీటరు బస్సు రూ 2000

16 సీటరు బస్సు „ 2500

కమ్మర్షియల్ చాసిస్ „ 1475

ఒక టన్ను చాసిస్ „ 1875

మీ ధనమును ఫోర్డుకారుకై వినియోగింపుడు.

తక్షణమే డెలివరీ చేయబడును.

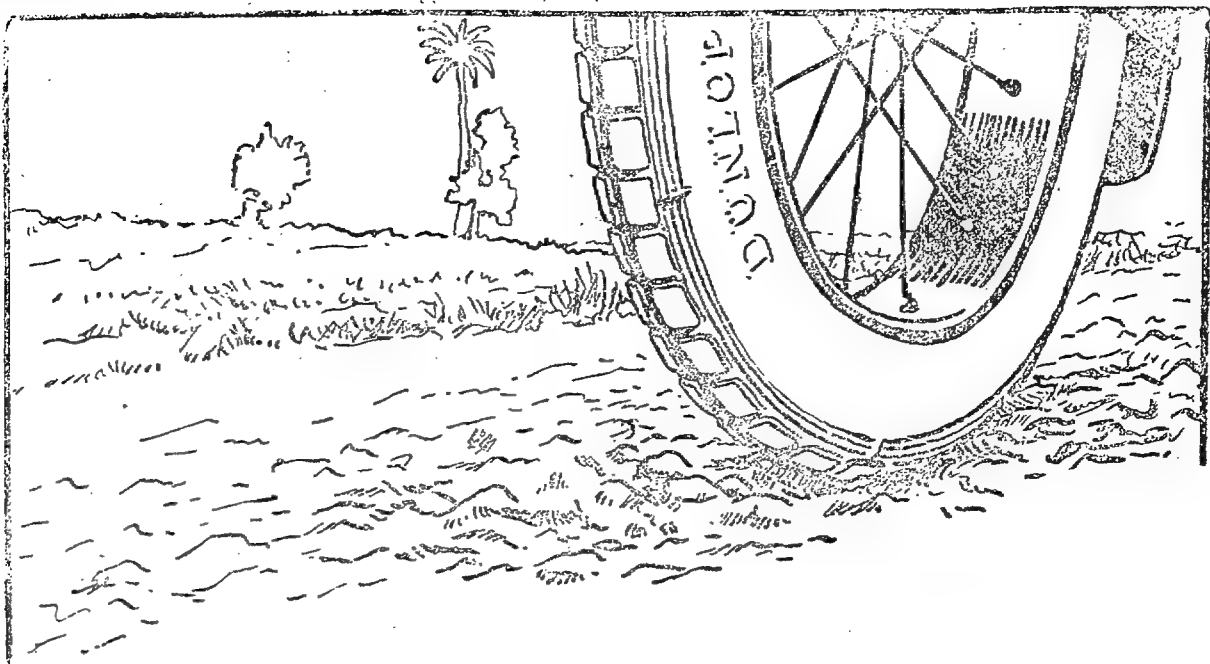
ధరలు యస్. జి. ఆర్. మద్రాసు.

ఏమాదిరిగా నైనను వాడీలు తయారు చేయబడును.

ఓ క్న ఆండు కో., (లిమిటెడ్) మద్రాసు.

ప్రాంచి ఆఫీసు:— ట్యాటికారన్.

మోటారు నైకిళ్ల ప్రయాణీకులారా!

హిందూదేశమునందలి బాటలమీద పోవునపుడు మీ భద్రముకొరకు డన్లప్ టైరులను వాడుకొనిన

మిమ్ములను సంతృప్తి పరుపగలవు

'fit Dunlop and be satisfied'

ది డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్

బొంబాయి, కలకత్తా, డిల్లీ, మద్రాసు, కరాచీ, లాహోరు,

రావుల్ పిండి, బెంగళూరు, రంగూను, కొలంబో.

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభ

కమిటీ సమావేశము

సెప్టెంబరు నెల 15వ తేదీ, బుధవారమునాడు సాయంత్రము, 6 గంటలకు శ్రీయుత పర్ కె. వి. రెడ్డివాయుడు గారి (ఎస్సీ నేడు) భవనమునందు, దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభ, కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు సమావేశమయిరి. నాటి దినము, సంఘాధ్యక్షులయిన శ్రీ శ్రీ శ్రీ మునగాల రాజా గారు దయచేసియుండిరి.

కార్యక్రమము

(1) ఆంధ్రపత్రికా భవనమునందు, ఆగస్టు నెల 22 వ తేదీయందు జరిగిన, కమిటీ సమావేశ, తీర్మానములు చదువబడి అంగీకరింపబడినవి.

(2) చెన్న పురిలో ధనాధ్యులను దర్శించి, సభకు ధనార్జనము చేయుటకుగాను, కార్యదర్శిగారికి అధికారమిచ్చి అధ్యక్షులు ఉపాధ్యక్షులు వారిచే, సంతకము చేయించవలసిన, ఒక అధికారపత్రము చదువబడి, ఎల్లరును ఆ అధికారపత్రమును అంగీకరించిన పిదప అధ్యక్షులు శ్రీ శ్రీ శ్రీ మునగాల రాజా గారు సంతకముచేసి, శ్రీయుత రంగారాంనాయుడుగారికి శ్రీయుత సాధు వరదరాజం పంతులుగారికి వలయునంత త్వరలో సభకు ధన మార్పించువిషయమున, కావలసినప్రయత్నము చేయ అధికార మియ్యడ మయినది. ఈ అధికార పత్రము ని 10 కి పైబియ్య కాకుండ 500 కాపీలు అచ్చుత్తించుటకును తీర్మానించడ మయినది.

(3) ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమునందు, దక్షిణాంధ్రులకు, ప్రాతినిధ్యము కావలసినందులకు, కావలసిన ప్రయత్నము చేయుటకుగాను, ఈ క్రింద తెలుపబడినవారిని ఒక ఉపసంఘముగా ఏర్పరచడి మయినది.

- (1) పర్ కె. వి. రెడ్డివాయుడుగారు.
- (2) గా. వి. రామదాసు పంతులుగారు.
- (3) రావుబహదరు టి. వరదరాజులనాయుడుగారు
- (4) రావుబహదరు టి. అరుణాచలయ్యగారు

పై సంఘమునకు శ్రీయుత పి. వి. రంగారాంనాయుడుగారు కార్యదర్శిగా నుండి దగిన ఏర్పాటులు చేయ తీర్మానించడమయినది.

(4) తమిళ విశ్వవిద్యాలయమునందు, దక్షిణాంధ్రులకు తగిన ప్రాతినిధ్యము ఇచ్చుటకును అట్టి తమిళ విశ్వవిద్యాలయ రాజ్యాంగ సంఘమువారిని కలిసికొనుటకుగాను ఒక మాన్యుస్క్రిప్టును తయారుచేయుటకును, పైసంఘమువారేయొందించి వలయుప్రయత్నములు చేయుటకును తీర్మానించడమయినది.

(5) తమిళ విశ్వవిద్యాలయసంబంధమున కార్యదర్శిగారి చే తయారుచేయబడిన తీర్మానములను, పైసభవారే చర్చించి, తీర్మానములు చేయకొరడమయినది.

(6) ఏలూరులో జరుగజూపు, ఆంధ్రమహాసభకు, దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభతరపున ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకును, దక్షిణదేశమున, ఆంధ్రులలో ప్రచారము చేయుటకును, ఆంధ్ర మహాసభవారికి ధనవిషయములో తోడ్పడవలయు నను విషయములను చర్చించబడి ముందుసమావేశమున తీర్మానములు చేయుటకు నిలుపబడినవి.

(7) సభా సభ్యులయొద్దనుండి చందాలు ఏర్పడుచున్నందున వారియొద్దనుండి బాకీలు వసూలుచేయుటకును, క్రొత్త మొబర్లను చేర్చి వారియొద్దనుండి చందాలు ప్రోగుచేయుటకును సభ పక్షమున, ఎల్ల పురుషులను పనిచేయుటకు తగిన ఒక ప్రచారకుని నియమించుటయు ననినవిషయము చర్చింపబడి, సభయొక్క ఆర్థికస్థితి, తగినట్లు లేనందున ఇదివరలో ఆర్పించిన ధనమును ఖర్చుపెట్టక, నిర్వాహకసంఘమువారే వారికి తోచిన స్వల్పవిరాళములు చేసి, ఒక నెలదినములకు ఒక మనిషిని నియమించ తీర్మానించగా, ఆ తీర్మానము ననుస

రించి శ్రీ శ్రీ శ్రీ మునగాల రాజాగారు రూ. 10, శ్రీయుత సాధు వరదరాజంపంతులుగారు రూ. 5, తత్సమయము ధనవహాయముచేయుటకు వాగ్దానముచేసిరి. ప్రచారకుని నియమించు విషయము ముందుసభలో తీర్మానింపబడును.

(8) ఉపసంఘములు, అనగా; కడచిన ఆగస్టు నెల 22వ తేదీయందు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునందు జరపబడి, నిర్వాహకసంఘ తీర్మానముల ప్రకారము, ధనార్జనమునకు, ఒక ఉపసంఘమును, రెండవది చెన్న పురిలో భాషాప్రచారము చేయుటకుగాను ఏర్పరచిన మరయొక చిన్న సంఘమువారియొక్క కార్యక్రమము వదువడమయినది. కాని ధనార్జనవిషయముగా ఇదివరలో చేసియుండు కృషి చాలమునందుగా నున్నదనియు సంఘసభ్యులు కొంత క్రేధతీసుకొని తీవ్రముగా పనిచేయవలయుననియు సభాకార్యక్రమమును తిలకించునెడల చేయవలసినపనులు చాల ఉన్నవనియు ఈమందగమనము చాల నిరత్యాచము కలిగించునననియు అధ్యక్షులవారు చెప్పిరి. పిదప కార్యదర్శి, ఇదివరలో వసూలుచేసిన మొబర్ల పేర్ల చదివి, నివేదికను అంగీకరింపగోరగా, రిపోర్టు అంగీకరింపబడి అధ్యక్షులవారికి వందనములతో నాటికార్యక్రమము ముగిసెను.

సాధు వరదరాజంపంతులు,
కార్యదర్శి.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లనవమన షోగొట్టి బలముచేయుటయందు ప్రసిద్ధి పొందినది. ఒకసారి వాడిచూచిన మీకే తెలియును.

డబ్బీరు 3-4-0 లు.

(పట్టాభిరామ వైద్యశాల)

రాయవరము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఓ రియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములకు

కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్ల మెంటు భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ పడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1924 - రూ 2,37,34,000
1925 - రూ 2,96,42,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నది.

అదాయకరముగ జీవభీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియే తరుణము.

వివరముల క్రిందిదిలీనములకు వ్రాయుడు:-

ఎఫ్. ఐ. వెయిడ్ బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల వెటె 8, మదరాసు.

బెంగళూరు బ్రాంచి: 672

ఓ రియంటల్ లిమిటెడ్ కు

సాత్ పారేడ్, బెంగళూరు.

టివండ్రం బ్రాంచి: ట్రివండ్రం.

లండను కార్టర్స్ అండు హార్వే, కంపెనీ, యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిస్పడే యస్. యస్. "మాడ్డసార్" ఓడనుండి దిగుమతి అయినది. ధర. పౌను 1 కి రు 1-8-0. యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర. పౌను 1 కి రు 1-10-0.

చిల్లుబర్డు పాట్ ధర. పౌను 1 కి రు 0-8-0.

స్పెన్సర్ కంపెనీ

మద్రాసు అండు (బ్రాంచియందు.)

చిరకాలమునుండి విడువక శరీరమునందు జీర్ణించిన, వ్యాధులు

అత్యద్భుతముగా కుదురుట

తిరునల్వేటిల్లా కృష్ణాపురం కాపురములను ప్రస్తుతము చెన్నపురి పైలాభూరు సెన్సార్సునుండి లిక్విడేషన్ వీధిలో ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందు కాపురమును పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారి ఆయుర్వేదాధములు అచిరకాలములోనే, అత్యద్భుతముగా గుణ విద్యుచ్ఛక్తిని, బ్రహ్మసందమలో నేను ప్రజలకు విన్నవించుచున్నాను. బలహీనతయును, రక్తము చెడుటచే శరీరము బిరుసెక్కి చర్మము నల్లబారటయును, పెదకుండలు మంటయును, ఎల్లప్పుడును బద్ధకముగా నుండుటయును, మొదలగు వాటిచే నేను 20 సంవత్సరములనుండి భాషించుచుంటిని. నేను 6 మాసములు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారియొద్ద మందునీచగా వాడోగములు మాయమైనవి.

ఎ. మైకేలు, కలెక్టు హైస్కూలు, తిరువల్లిక్కేడి, 26-11-21 మదరాసు.

గురుకుల విద్యావిధానము

కేశవ దేవజ్ఞాన - గుంటూరు

బ్రహ్మచర్యము

"బ్రహ్మచర్యమునామో వింద శేషతీర్తి" అనగా బ్రహ్మచర్యమునను యుక్తవయస్కులగు శ్రీపురుషులు పరస్పరము గృహపథభర్తమునకై యేర్పడుదురని యభిప్రాయమునందు గలదు.

"ఇతియేగాక వేదానధికారము వేదం వాచి యథాక్రమం అభిప్రాయ బ్రహ్మచర్య గృహపాత్రము మాచి శేష" అనగా సమస్తవేదములనుగాని లేక మూటివో రెంటివో చివరకొకదాని నైనను యధ్యయన మొనరించి యస్థితిబ్రహ్మచర్యముచే గృహపాత్రమునందు బ్రతీకేతనములను మనుష్యులికాదుకూడ జెప్పియున్నాడు.

ప్రస్తుతము వేదములందును మనుష్యులియందును వ్రాయబడి యుండిన బ్రహ్మచర్యనిబంధనల ననుసరించి యొందరు యువకులు గృహపాత్రమునందు ప్రవేశించుచున్నారే దీనినిగల సమస్తదోషముల నమాయకులగు యువతీయువకులపై మోపరాదు. దోషమంతయును బ్రహ్మచర్యమందలి వనిత్రప్రభావమును గురించియు దీని తత్వమును గురించియు బోధించని పాఠశాలపై గలదు. సదాచార సంక్షులగురించి గూడ విశేషముగా బోధించవలయునని యుపాధ్యాయులు తమ విద్యుక్త భర్తములం దొకటి భావించుట బాగుగా దిగనాడిరి. పాఠశాలలందు చదువునకై నిర్ణయించిన వేళప్రకారము వచ్చి పాఠశాల ప్రకములలోని రెండుముక్కల జెప్పి గంట మ్రోగుటతోడనే బట్ట డులుపుకొని ఎవరిండ్లకు వారు పోవుమందులచే యుపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును పరస్పర సంబంధము లభిష్టమొందుట లేదు. ఇంతియేగాక బాలర తల్లిదండ్రులును తమ విద్వంశ వేగముగా బరీక్షలం దుత్తీర్ణులై యేదోయొక పదవియందు నియమింపబడినచో తమ కష్టములై నీడేరినటుల గూడ భావించుచున్నారు. దీనివలన బాలరు దినదినాభివృద్ధి నొందు తమ యింద్రియపాటవమును జయించుట కశక్తులై తేని పాని దురభ్యాసములం జక్కికొని యతిశోములగు శరీరమును మనిశితమును మొదలును గృహపథజీవితమునన్నారు. వారి యింద్రియములు బాహ్యముగా విచ్ఛలమిడిగా సంఘటింపజేయుటకు మాతాపితరులు బాల్యమునందే వివాహముల గావించుచు మరింత హాని దెచ్చిపెట్టుచున్నారు.

ఈ సమస్తావస్థలనుండి నవయువకుల దక్షింప నెంచి ప్రాచీనవిద్యాపథకుల ననుసరించి హరిద్యార సమీపమున గురుకుల మొకదానిని నిర్మించిరి. దీని పరిచయము ప్రథమ శ్రేణియందు గావించియుంటిమి. ఇయ్యది హరిద్యారపట్టణమున కైదుమైళ్ల దూరమున హిమాలయచరియలం దున్నది. ఇచ్చట ప్రకృతిహిత తన సంపూర్ణ కళలతో విబృంభించు చుండును. పూర్వదేశముందు నగరాజయొక్క హిమశిఖరములచేతను దక్షిణోత్తరములందు నిబిడచాయాన్వితమై యతిరహ్యమున కానన ప్రాంతములచేతను పశ్చిమమునం దవిరామకలకలని నాద మొనర్చుచు గంగా మతల్లి తన స్నిగ్ధ నుకీల జలధారలచే బ్రహ్మచారుల హృదయముల పుకీత మొనర్చుచుండ వా గురుకులక్రమము యమూల్య శోభలతో దరంగించుచుండును.

గురుకులమునం దెరు శేక యెనిమిదివత్సరముల ప్రాయము గల బాలరులే చేర్చుకొనుచుగాని ఇంతకు మించిన యాయువు గలవారిని తేరనివ్వరు. బాలుని తేర్చుకొననపు డాబాలుని తివాహ విరువడియైదు సంవత్సరముల వయసులోపల చేయమని తల్లిదండ్రులవలన లిఖితపూర్వకమైన ప్రమాణపత్రమును గైకొను నియమముగలదు. దీనితోబాటు విద్యార్థి స్నానకుండగునర్ కెన్నడును తన గృహమునకు పోవనియని నియమము కూడ కలగు. దీనికి కారణమేమన మానవస్వభావము లేని పాని భావలం జక్కుకొని నాటికి నశంపదమై పోవును. అట్టి ప్రాయము అగు బాలకులు ప్రాపంచికభావలందు తమ బుద్ధుల నిలిపి వైదికపాఠ యుక్తవయస్కులై స్వాతంత్ర్యపరిస్థితులు బట్టుబడువన కొక గురమృష్టానముం దుండినతిరుపతి వాడుతమ జీవితము నిష్కలంకముగా గడుపుకొనగల రను భావముతో నీనియమ మేర్పడుకబడినది. ఈయాయువే బ్రహ్మచర్యమునకు చాలును. దీనివలన విద్యార్థి అవ్యవిధమైధునములకు దూరుడుగా నుండిపోవును.

బాలికలను, యువకుల గాంచి వారిలో సంభాషించుట గాని లేక యాటపాటలందు బాల్సానెడి పరిస్థితులగుడ నిక్కడ సంభవించవు. భోజనాదులందుగూడ విశేష జాగ్రత్త దీసికొనబడును. మాంసముపేరుగూడ నక్కడ జేర్చినవరు. ఉల్లి మొదలగు తామసిక పదార్థములు

ములు గాని కారము మున్నగు దీక్ష్యపదార్థము గాని, అవకాశ తీరగాయమిందలగు ఆహారపదార్థములు బ్రహ్మచారులం భోజనములందు వాడుకొనరు. విశేషముగా మొదలునకును శరీరమునకును బలకరములగు పాలు, పెరుగు, ఫలములు మున్నగునవి భక్షించుచుండురు.

ప్రస్తుతము చదువనగా పుస్తకముల చదువులయే యవసాచాలమంది భావించెదరు. కాని శరీరముందును మనమందును హృదయమందును బలమును తేహర్చునదియే యధార్థమగువిద్య. శరీరమాద్యంశులుధర్మసాధన మని మనశాస్త్రములు నుడివినటుల శరీరమే ఉన్నతకార్యమునకు ప్రథమసాధనము. ఎంతటి నుని సత్వభావులైనను సుందరశరీరులైనను శరీరహర్షములేనిది వారెందునకును గొరగారు. కావున బ్రహ్మచారియొక్క శరీరపటుత్వమే యధికప్రాముఖ్యమని గురుకులమున భావించురు. దినదినాము ప్రాతస్సంధ్యలందు వ్యాయామ మొనర్చుట బ్రహ్మచారులముఖ్యకర్తవ్యము. వారమున కొకపర్యాయము బ్రహ్మచారులను డాక్టరువచ్చి పరీక్షించుచుండును. మానవాసమునకు విద్యార్థుల రూకము, పాదపు మున్నగువానిని గమనించి ఎవడైన కొంచెము కృశించినటుల గాన్పించినయెడల నుపాధ్యాయులు వానిని బాగుగా గనిపెట్టియుండురు. కృశించినవిద్యార్థులు బాగుగా బలయితులై యధిక ప్రావీణ్యమును సంపాదించుకొనుటకై యధికభోజనమును అధిక ఆసనసాధనమును యొసంగజడును. ఈవిధమున సంశోధనచేతను డాక్టరువలన ఆరోగ్య పరీక్ష చేతను ప్రథమమున తగినటులండి తదనంతర మేవిధమున నైన నేమి యంటున్నాధులచే గృహస్థుడుగా నిశ్చయింపబడినయెడల వానిని తదితరవిద్యార్థుల హితమునకై యాశ్రమమునుండి యింటికి బంపివేయుదురు.

ఈవ్యవస్థయే ఆగ్నేయిక్ విషయమునగూడ ననుసరింపజడును. ప్రతిదిన ముదయము సాయంసమయములందు బ్రహ్మచారులందరు సంధ్యావందనము జేయునట్టి నిర్బంధము కలదు. ప్రతిసోమవార ముపాధ్యాయులు నంతులు ప్రకారము విద్యార్థులకు సదాచారమును గురించి యుపదేశ మొనరింతురు. ఇంతేగాక గురువులు బ్రహ్మచారులకు, యమ, నియమానన, ప్రాణాయామము మొదలగు యోగనియమముల వ్యక్తుల ననుసరించి నేర్పుదురు. గురుకులమునం దెందరో స్నానకులు (graduate) విద్యాభ్యాసమును ముగించి ప్రాపంచిక సమస్తభోగముల విసర్జించి తమజీవితమును కేవల మొకయోగమునందు విలీన మొనర్చుచుండుటచే యీ గ్రామ మహారాభిమానమునకు వావలమగుచున్నది. (నశేషము)

భీముని పట్టణము

పురపాలకోన్నత పాఠశాల;

చెడుగుడి పోటీపందెములు

మాపురమున 28-9-26 వ తేదీని సాయంకాలము పురపాలక సంఘ కార్యాలయ సమీపముననున్న సముద్రతీర మైదానములందు పైపేరుగలచెడుగుడి పోటీపందెముల తుదియాటలు జరిగెను. అందుఁ బురపాలకోన్నత పాఠశాలావిద్యార్థుల 'ఏ' తెగయును విజయ ప్రాథమికపాఠశాలవారి 'ఏ' తెగయును పోటీకి నిలిచెను. పురమందలి తగుమనుష్యులు సామాన్యులును శ్రీపురుషాచలండులును, నిర్మితకాలమునకు ముందుగానే, యున్నతపాఠశాల వారి వద్దనుండి యేలగునైనను గ్రహించు పట్టుదలతో నున్నారని యు సాటలుమిగుల బ్రహ్మాంశములకు నుండుననియు, దలంచి యానుటకై వచ్చియుండిరి. అనుకొన్నకీర్తిగతి యీ టులు మిక్కిలిపట్టుదలతో జరిగెను. ఉన్నతి పాఠశాలా విద్యార్థులు కడుచాకచక్రముగను సదాసులములలో ముందుగనుండుట్లుగను నాడఁ జొచ్చిరి. ప్రతిపక్షమువారెంత బాగుగా నాడుచున్నను ఫలము లేక పోయెను. తుదకు ఉన్నత పాఠశాలావిద్యార్థులు 6-1 మార్కులతో జయముగాంచిరి. సభ్యుల యుత్సాహ పూరితకరత భద్రులు చెలరేగెను.

ఆ యాటలకు మ-రా-శ్రీ. సి. నరసింహారావు పంతులు గారును, (ఎక్స్ ప్రెజుఇన్స్ పెక్టరు) మత్తెల నేలుగోపాలరావు గారును న్యాయవిమర్శకులుగా నుండి జయప్రదముగా వాటలు జరిపించిరి.

ప్రస్తుతి మిత్రురమునకు (గొంతకాలము నీవాస ముండ వచ్చిన శ్రీమతి దీపవతిదేవిగారు బంగాళీయువతి) సంతసమున గలుపించిన విద్యార్థులను నభినందించుచును, నోడిపోయినవారిని ముందువత్సరమునకుఁ జక్కగాబ్రతిమనుచేయఁ బ్రోత్సహించుచును, రజితపాత్రమును, వసంగిరి.

కార్యదర్శి గారచే పథ్యులకును, తమకు సాహాయ్యమొనర్చిన న్యాయవిమర్శకులకును, తదితరులకును, నభినందనము లర్పింపబడినను, హైస్కూలు బాలభట సంఘమువారు అటలుబాసుగా జరుగుపట్లు తగిన ఏర్పాటులు జేసియుండిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

పాలలోని మంచివై నటువంటిన్ని, పుష్టిచేయునటువంటిన్ని ఆహారభాగములు పుంచి పనికిమాలిన నీటి భాగమును హరింపజేసి చిక్కగాచేయబడిన పాలే కన్ డెన్సుడు పాలు. కన్ డెన్సుడు పాలు కొనుటవలన మీరు యిచ్చే సొమ్ము ఆహారపదార్థమునకుగాని నీటికికాదు. గ్రామములో పాలు కొనునప్పుడు పొదుగునుంచి పితకబడిన ఆవు పాలలో సహజముగానుండు నీటికేగాక, పాలమ్మువాడు యెక్కువ లాభముకొరకు వాటిలో కలిపెడు నీటికికూడా మీరు డబ్బు యిచ్చుచున్నారు. కన్ డెన్సుడు పాలు పునయోగించునప్పుడు మీకు కావలసినట్లు నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చు కొనినయెడల, ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనిన దానికంటె మూడురెట్లు పుష్టిని, బలమును యిచ్చును.

మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) చిక్కగా చేయ బడిన పరిశుభ్రమైన, సారవంతమైన ఆవుపాలు. అది అనేక మాసములు యథాస్థితిలో నిలవయుండుటకుగాను ప్రశస్తమైన పంచదార దానిలో కలపబడినది. డబ్బా విడగొట్టిన తర్వాతకూడా, ఈ పాలు చాలారోజులవరకు శుభ్ర ముగాను, రుచిగాను వుండును. మీరు మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) యింట్లో వుంచినయెడల పిల్లలకు పాలు పెట్టుటకుగాని లేక టీ, కాఫీ, వంట, మిఠాయిచేయుట, మరియువైనా పాలతో చేయబడు పనులకుగాని మీకు అచ్చావుపాలు యెల్లప్పుడు సిద్ధముగా వున్నట్లే.

మీరు కన్ డెన్సుడు పాలు పునయోగించనియెడల, మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెంత అద్భుతమైన, సారవంతముగల అచ్చావుపాలో తెలిసికొనుటకు ఆలస్యముచేయక త్వరపడుడు.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులతో యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినయెడల, తిరుగ టపాలో మాదిరిడబ్బా ఒకటి మీకు రాగలదు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనితో మూడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్పష్టమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో
తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

మైనపువత్తులు, మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

ది ఇండియా - బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

“నరస్వతి” మార్కు - మైనపువత్తులును

(తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును)

“కోడి - బీగము” మార్కు

ప్రియరైన వత్తులును

నెట్ లైట్ పారఫిన్ మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

అన్ని రకములందు ఎల్లప్పుడును స్థాకులో నున్నవి

వాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

ప్రారి అండ్ కో, మద్రాసు.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్టమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడు కూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే

లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

అనేక యోగ్యతాప్రాముఖ్యములు బంగారు పతకములను పొందిన, ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కె. ఏ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని

తల్లలకు స్తన్యమును వృద్ధి

చేయు దివ్యమృతము

పథ్యము లేని

తయ్యని రసాయనము

దీనిని తల్లులు సేవించుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా పాలు లభించుటయే గాక తల్లుల ఆరోగ్యము సహా వృద్ధి యగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము.

మెలరు 1-8-0

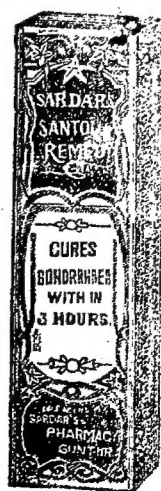
ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ.

ఎన్నికలు

కాననభల యెన్నికలు, స్థానిక సంఘసభ్యుల యెన్నికలు, చెన్నరాజధాని మొత్తమునూ, అక్టోబరు, నవంబరు నెలలో జరుగనున్నవి. కాననభలను జప్తిచేయుట మొకవంక, స్వరాజ్యపక్ష మొకవంక బుద్ధిప్రయత్నములు సలుపుచున్నాయి. జప్తిచేయుటకు అండ్ ఆర్మీజిల్లాలలో నెక్కువకులను జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, ఎక్కువమందిబోర్డుసభ్యులు జప్తిచేయుటకును పునాదులై చేదోడు వాదోడుగా నుండి పూర్ణమైనమద్దతు నిచ్చుచున్నారు. రాజధాని మొత్తపు ప్రజలలో నెక్కువమంది చదువురానివారు. జప్తిచేయుటవలనవలయున్నార. ఈపక్షమువారి మాట పలుకుటయెక్కువగానున్నది. ధనవంతులు, మధ్యస్థులు, దిరిద్రులు ఈపక్షమునే చేపట్టియుండిరి. జప్తిచేయుట అల్లిక బంగారుపిచ్చుకగూడు వలె చెన్నరాజధానియందెల్లయెడల నల్లికాని పెట్టినగోడవలె నున్నది. దీనిని ధేనిని స్వరాజ్యపార్టీ వారు తమ పక్షమును బలముచేసుకొని కాననభలయందు తమ యుద్ధమును కొనసాగించినవారు. స్వరాజ్య పార్టీ వారి బలము చూతున్న జిల్లాలలో పలుకుటలేదు. ప్రజలు నిరుత్సాహులై యెవరికేమిట్టిన దని అశ్రద్ధవహించియున్నారు. ఆందోళనము పలిపి ప్రజలను కాంగ్రెసు అభిముఖులుగ జేయుటకా, చేతి ధనములేదు. ఫిర్యాసంఘములు గాని గ్రామ సంఘములు గాని తాలూకా సంఘములుగాని అసలే లేవు. ప్రచారకులను పెట్టి పనిచేయుటకు జిల్లా కాంగ్రెసు ధనాగారములో వైసయైన లేదు. తుదకు పోలింగు స్టేషనులలో నైవా కాంగ్రెసు ప్రచారకులనుంచి పనిచేసిన బాగుండును. అందులకు నలయు ధనముగాని ప్రచారకులుగాని కలికమునకై నా గానరారు. ఏవిధమున స్వరాజ్యపార్టీకి విజయము చేపూరుకో మాడవలసి యున్నది. మరియొక తిరుగుబాటు యామృతిత్రయంబుకేంద్ర జరుగవలసిన యోగ మున్నది కాబోలు! లేకున్న ప్రముఖులను దేశభక్తులు, త్యాగులు, దేశసేవాధురంధరులు విముఖులై మిన్నక చూచుచుండు. తేల గల్గుట! మరి స్థానిక సంస్థలగతి యెంతో యోచింతము. ఇన్నట్లగుడ రెండు పక్షములలో పరిపాలనా తంత్రజ్ఞుల వెలుగొందుచున్నది. స్థానికసంస్థలలో చెరుమైన పార్టీయొకటి, అందు నకు వ్యతిరేకముగపార్టీ మరియొకటి. బోర్డులలో ప్రెసిడెంటు పార్టీయొకటి, అందుకు వ్యతిరేకముగపార్టీ మరియొకటిగలదు. ఈవిధముగ నిరుకత్తల ప్రాబల్యమునకే ప్రయత్నములు జరుగుచున్నయవిగాని ప్రజలు వారి మంచిచెడ్డులు విచారించు సంస్థలు గానరాకుండుట మిక్కిలి లజ్జాకరము! శోచనీయము!

కత్తులమూలమున ప్రభాతేమమునకు భంగము వాటిల్లుచున్నది. పక్షపాలన మెన్నటికి భారతదేశమునకు ఆచారముకాదు. శ్రేయస్కరము కాదు. స్థానికసంస్థలయందు స్వరాజ్యపార్టీ వారు లేరనియే చెప్పవచ్చును. ఎచ్చటనైన నొకటి రెండు స్థానికసంస్థలండిన నుండవచ్చునుగాని పరిపూర్ణముగా నీ స్థానికసంస్థలను స్వరాజ్యపార్టీ వారు వారి పాక్షికత మననటుల పాలుపడిన చాలదా! ఒక మనిసిపాలిటిని తమసాక్షాతము చేసుకొనలేని స్థితియందు యాస్వరాజ్యపార్టీ యుండినప్పుడెట్లు కాననభలను తమవశ్యము చేసుకొనగలదు! ఈపమస్యను జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు ప్రతిజిల్లాయందును ఆందోళనపరిపి సహస్యపరిష్కారమును చేసినయెడల పైపెట్టు యెక్కుట సాధ్యపడును. కాని వృథాకాలయాపన చేసిప్రతికూల బిరుదులను చాలుకొనుచున్న నేమిప్రయోజనము? ఇంటిగలవలె రచ్చగల్గెద వన్న నెవరు నమ్ముగలరు?

(నత్యవాది)

సర్దార్స్ “శాంటిల్-రెమెడి”

గనెరియాకు

ఇది అమోఘముగా పనిచేయును. ఒక్కపూటలోనే బాధ మాయమగును దీనికి మించిన మందు మరియొకటి లేదు.

మెలరు 2-4-0

సర్దార్స్ ఫార్మసీ, 8092 గుంటూరు.

గుంటూరు జిల్లా యెన్ని కలు

కాంగ్రెసు ప్రచారము

అసంఖ్య అభ్యర్థులను బి. పెరమాళ్ల నాయకుగారు, ముద్రాను కాసనపభాగ్యధర్మలను కోట జయరామరెడ్డిగారు గుంటూరులో మకామువేసి కాంగ్రెసునాయకులను ఉన్నవలెట్టి వారాయన పంతులు, నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు, శరణురామస్వామిచౌదరి మొదలగు ప్రముఖులతో కలిసి ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఇప్పటికైనను ప్రచారము చేయుచున్నందులకు వారి నభినందించక తప్పదు. విరివిజరమువలన మండలమున పంచలను గల్గుచున్నది. కృషిచేసిన ఫలితములు బాగుగ నేయుండును. ప్రజ లింకను గాంధీమహాత్ముని, కాంగ్రెసును మురువలేదు. నాయకుల భేదాభిప్రాయములే మాంద్యమునకు కారణము. వెంటనే కాంగ్రెసు ప్రచారకుల సమావేశము జరిపి ఘక్రమ కార్యక్రమమును బరువుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. దేశభిమాను తెల్లరు లోడ్డడి కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడెదరుగాక. ఓ గుంటూరు మండలవాసులారా! మీమండల గౌరవమును కాపాడుటకు సంసిద్ధులై ఆంగ్లదేశ గౌరవమును కాపాడుదు. మీమండల ఫలితములనే దేశ మెదురుచూచుచున్నది.

(గుంటూరువాసి).

తిరుమల బ్రహ్మాత్మవము

ఈ సంవత్సరమున అధికమాసము వచ్చినందుచేత శ్రీ శ్యామివారికి కందుత్సనములు జరుగు నిర్ణయము. మొదటిది మంత్రార్చనముగా రోహిణి అవరోహణక్రమముగా రథోత్సవ మహాత్మమగా శివరాత్రినెల రి మొదలు నవరాత్రము జరుపబడినది. శివరాత్రి అర్చనానెల రి తారీఖు మొదలు నవరాత్రములు జరుగగలను. కాని ధర్మశాస్త్రానుసారముగా నవరాత్రములు జరుగగలను. కాని ధర్మశాస్త్రానుసారముగా నవరాత్రములు జరుగగలను.

చేలియ్యం వెంకట్రామయ్య.

పందిళ్లపల్లి (గుంటూరుజిల్లా)

కాంగ్రెసు ప్రచార మవసరము

కాసనపభా ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. ఎన్నికప్రచారము చాల హడావిడిగా జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీడిఎట్లున్నను కాంగ్రెసునాయకుల దృష్టి మాత్రములపై బడలేదని చెప్పటకు విచారించెదను. ప్రజలకు కాంగ్రెసు ధర్మములను తెలియబరచుటకై ప్రచారముచేయవలెను. ఇంతవరకు యెట్టినూచనయైన గాన్పింపనిచో ప్రజలు నిరుత్సాహులగుట ఎంతయు నిస్సంభవము. 1921 సంవత్సరపు గాంధీగారి సహాయనిరాకరణోద్యమప్రచారము ప్రజలెన్నటికిని మరువజాలకు. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకును కాంగ్రెసుబోధ గ్రామములయందేమాత్రమును జరుగుటలేదు. కాసనపభా ప్రవేశమైనననుకాంగ్రెసుకి త్వరితగతు లరుదెంచి కాంగ్రెసు తత్వమును బోధింతురని యాశించియున్నప్రజలను నిరుత్సాహులగుట పాడిగాదని నాయకులను హెచ్చరించుచున్నాను. దేశమునందు బహుసంఖ్యాకులగు గ్రామములకై కాంగ్రెసుతత్వము తెలియనిచో కాంగ్రెసు ప్రజాసంస్థ ఎట్లుగనో తెలియకున్నది.

గత బుధవారము 22-9-26 తారీఖున జన్మినుపభాగ్యధర్మలరుదెంచి గ్రామములో నొకసభయైన గావించుకుండ వెడలిపోయిరి. వీరి చర్యలు మాకీదివరకే వెల్లడియ్యెను. ఎన్నికప్రచారములో మొరలిదొంగుగా స్థాపించబడిన బోధపాఠశాలను ఒకసంవత్సరమైన సాగనుండనే తీసివైచి హీనసంఖ్యగల పుల్లర పాలెములో స్థాపింప నెంచిరట. మరల ఎన్ని మొఱిదుకొని నను మామాట చెవి నిడరైరి. అటువంటి జన్మినుపభాగ్యధర్మ అకు మామోట్ల నెట్టసంగగల వారు మా గ్రామమున కరుదెంచిరో యెరుకున్నది. కనుక మా గ్రామములందుమాడ కాంగ్రెసు ప్రచారకు లరుదెంచి మా మన్ననలకు పాత్రులగుదు రని కోరుచున్నాను.

పేరక గురవయ్య, ఒక ఓటరు.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము. కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల వర్తకులు 437/8 టంకసాలవీధి, సామలకూరుపేట మద్రాసు.

దళాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగపంపబడును.

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీను. కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ మాతనమైన కలరునూలు రంగు పనిశాల 157, దక్షిణమాసివీధి, మధుర. ఆంగ్లదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ సింహ్యం రేడియోగల కలరు నూలు రకాలు తీయండి. మా రంగుపని శాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన రేషం బట్టలునున్న సాదాబట్టలు దినుసులనున్న నమ్మకముగా పుషయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరలలోను డైమెన్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును. శాంపిలునున్న, ధరలునున్న వెంటనే వ్రాయండి. 2808

1303

శ్రీలక్ష్మీ వర్క్స్ సోల్విజంటు. మంచిపనితరము! సరసమయిన మజారి సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట చారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్న దీనిని గమనింపవలయును అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు, గాజులు, గొలుసులు, కానుకపేరు, వడ్డ్యాములు, నాగవత్తులు, పుంగరములు వగైరా నగలున్న చెంబులు, లోటాలు, కప్పలు, వెండిసామానులు, కుంకుమభరిణి మొదలు నీర్లుపోనుకొనే పెద్దఅండాలువర్క్స్ సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అందముగాను శుభ్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును. 2846 తంజివిలాసం. పోప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి. "సత్యవర్క్స్" నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరవి పిడి, మద్రాసు.

మహానెగరోగనివారిణి

ఇది ఘోరవ్యాధులచే బాధపడువారికి నిజముగా భగవంతుని వరప్రసాదము. ఇది యొక సాధువుచే తెలుపబడిన సిద్ధాంతము. నెగరోగము, సహాయిసాక్షులు, లిల్లెలు, పాక్షులు, వ్రాములు, నపుంసకత్వము, ఇంద్రియ ఫలనము, కొలుకు, నరముల బలహీనత, మైకము, ఆకలి నుండగించుట, మలబద్దకము, మొటిములు, నువ్వులు, కుష్మము, క్యావకృచ్ఛము, వాతకోగము, ఇవిగాక మితిలేని, సంగరమైన శ్రీసాంగత్వము, వ్యాధిగ్రస్తులగుశ్రీసాంగత్వము మొదలగు పలువిధ మేహవ్యాధులు ఈ అమాల్మమైన బౌద్ధధర్మము నేనించుటచే పూర్తిగాను, కాశ్యతముగాను కుదురును. దీనిని ఉపయోగించుటచే భ్యాతిచెందిన వైద్యులచే కుదురదని చేయి విడిచిపెట్టబడిన వ్యాధులుకూడ కుదిరినవి. దీని కంతి గొప్పకై కి గలదు. మూత్రనాళమునందు గల వ్రాములను కుదిర్చి, నరములకు మంచి బలము నిచ్చును. మతియు మేహ సంబంధవ్యాధులకు మూలకారణమును ఖండించి యథాప్రకారము సంసారసౌఖ్యము ననుభవించుటకు బలము నిచ్చును. మా మేహనెగరోగనివారిణికి సమానమైన బౌద్ధధర్మము మిక్కిలి అరుదుగా గలవు.

పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు కావలసిన బౌద్ధధర్మము ధర రు. 15-0-0

(అనేకయోగ్యతాప్రకరము లియ్యబడియున్నవి)

2546

భార్యలకు గల వంద్యత్వము రి దినములలో కుసుర్వబడును. వివరములకు వ్రాయుడు.

THE TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY, 44 Govindappa Naick St., Post Box No. 278, MADRAS.

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పం యుఆడితులర్యేదీయ సిద్ధాంతములలో ఒకటియగు Regd Tarde Mark

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

- 5. మ. కేశవనారాయణముల్లు జా. బరకారనవాఖుర్ P. O. ద్రుగ్. డిప్టిప్టు, సి. పి. వీరు వ్రాసి నది మీ కస్తూరిమాత్రలు, అన్ని జ్వరములకూ దగ్ధలకు, నిశ్శక్తిని, దివ్యేషధముగా వున్నది. గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంప కోరినాను.
6. మ. వి. క. ముబ్బాగ్యకర్త, ఎట్టేట్ అఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి వీరు వ్రాసినది. ఇతర బౌద్ధధర్మములనల గుణముకాని అనేకరోగములు తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలవలన గుణమైయుండుట చలన మరియు 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.
7. మ. ఎ.క. ఎ.క. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. సి. ఎ.క. అలోగుల్ అస్సాం 8-2-24 తేదిన వ్రాసి నది:-తమరి కస్తూరిమాత్రలను పుషయించి మాచినదానిలో పత్రికలలో ప్రకటించియుండు మీరకు అన్నిగుణములు గలిగియుండుటవలన ఇంకను 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను.
8. మ. ఆయోధ్యప్రసాద్ డిపారి పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ మురవార జబ్బల్ పూరునుండి వ్రాసినది:-తమకటివత్సరము వందు తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు నరల 25 సీసాలను బంపుము.
250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర రు. 0-4-0. పోస్టుఖర్చు పేరు. పోస్టుఖర్చుతో 6 సీసాలకు రు. 1-8-0 12 సీసాలకు రు. 2-18-0. 25 సీసాలకు రు. 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలచొప్పున అన్నివిధకాణములందు దొరుకును.

801

(2) థి సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు.

అత్యద్భుతగుణము వసంతకుసుమాకరం మహా బౌద్ధదరాజము

తెండు పంలిలనుంచి కాస్త్రాక్రముగా తయారు చేయబడినది. 4, 5 పంలిలనుంచి గల అతిమూత్రవ్యాధిని 10 రోజులలో నిర్మూలము చేసినది. కుష్ణవర్ణములకు వింతిమేహములకు అద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది. 2880 (2) శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జొంబాయి

హనుమాన్ సబ్బు

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికినమానమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకుసంజీవివంటిది. ఎచ్చట నుదొరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బృదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

నాణీముత్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

1042

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

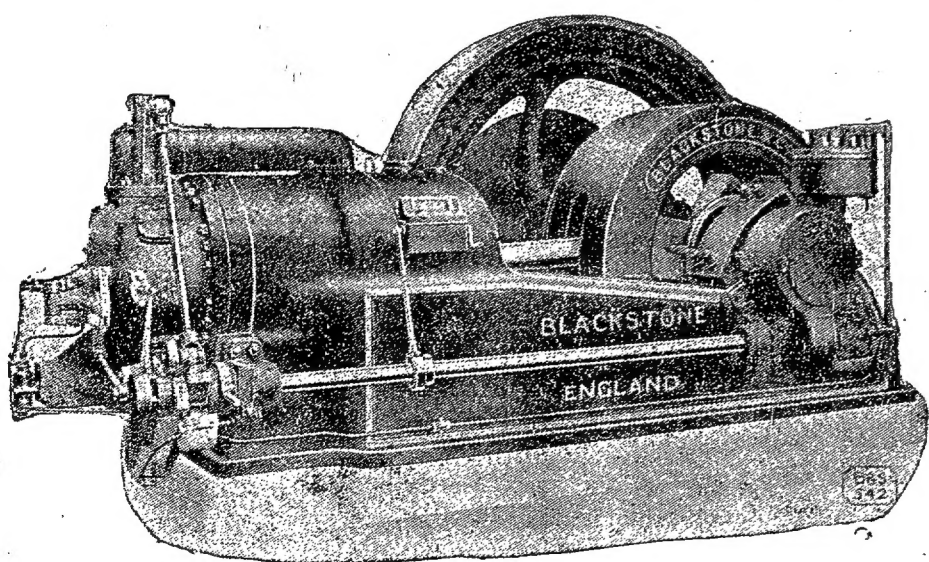
ఎం గ్రేవింగు

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డుస్టార్లింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి- 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమ్మిడిలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్స్ సన్స్ అండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.

852